

RÅDHUSRÄTTEN 1721

Bild 30

Protocollum
Pro
Anno 1721
Hållit uthi
Strömstadz Rådhuus
På Efterföljande datis

Bild 40

Aé: En stor brun fläck sitter över de första orden.

Jag noterar vad jag kan finna om Brandt och Krook och för övrigt annat som gällemina anor eller allmänt intressanta händelser.

Anno 1721 den 6? Februarij höltz allmän ordinarie Rådstuga? ...rande? Borgmästaren? Ifwar? Kamp ...? Jacob Strömdahl? , Thore Svensson?, Nils Andersson och Jörgen ...?

:_:~:_:

Bild 50

Aé: Den bruna fläcken finns på samma ställe på sidan även här och på flera av de följande sidorna.

Anno 1721 d:n ...?

Borgmäst...? Jacob Strömdahl, Thore Svensson, Nils Andersson & Jörgen Strömdahl.

:_:~:_:

Bild 60

Anno 1721 d:n 6 höltz ordinarie allmän Rådstuga : _:~:_:

Anno 1721 d:n 27 Maii höltz allmän Rådstuga Narverendes

Borgmästaren Iwar Kamp

Rådmännen

Jacob Strömdahl, Thore Svensson, Nils Andersson och Jörgen Strömdahl

:_:~:_:

Bild 70

Anno 1721 d:n 15 Julij : _:~:_:

Denna dag hade Magistraten Låtit samman kalla samptel. Strandsittarne ued Blomsholms säterij på Nore sidan, hwilka som sig behörigen inställte, förehöltz att sedan **bemelte Norre sida är efter Kongl. May:ttz Nådige Resolution åter Lefwererad till sin förra ägare Blomsholms härskap**, om de som warit Borgare till förende nu äfwen willja derwid blifwa Maintinerade, och som andra drifwa borgerlig näring och handterning, samt derföre undergå och draga Borgeliget tynga och onera, så lembnas dem nu frijhet sig dertill anmäla, hwar på Ny sida *Aé: Den bruna fläcken finns på samma ställe på sidan även här.*

Hwar på Hans Pehrsson, ...?dersson? Oluf Zimmerman, Oluf Jonsson, ...?..th? förklarade sig endräktel:n wid sitt ...? ..llja? blifwa Conserverade, och till den ...? Få utlösa sina Borgare Bref, som bewillja...?

Derefter de öfrige ...? förmantes wid laga plikt tillgiörandes int...? eller hindra hwarken detta eller det öfrige Borgerskapet utij sin näring och handtering.

Anno 1721 d:n 14 Julij : _:~:_:

S:d: inkom Borgaren Truls Jonssons hustru Maria Ohlsdotter för Magistraten, och med gråtande tårar igenom en upsatt skriffit tilkenna gaf, hwad **wåldsamheter** Tullnären Johan Fredrik Monselius, Tulskrifwaren Petter Wulf och Besökaren Hans Wefwendahl utij hennes huus mitt om natten med en anställd **visitation föröfwat, hwarunder de hennes nybryggade öhl, oansedt** hon det både ausat och angifwit, under försegling och kiällaren satt, så att hon ey allenast den är betagen utan och intet som tillbör kan komma detta öhl att skiöta och handtera, anhållandes för den skull att Magistraten sådant tåktes wederbörligen Resentera och beifra, som berörde skriffit hwilken uplästes och

Bild 80

och med bemelte Tul...? förklaring Communterades, widare i sielfw...?förmäler och be...der?

Dernäst inkom...? ..lande någre af denne stadzens Borg...? ..rgare, och insinuerade en af samptel. Borg...?

..skrefwen skriffit, hwarutij de andraga sig för d...? ...? **Många wåldsamheter och swårigheter dem af ...?**

Tullnären Monselius med des underhafwande betienter dageligen öfwer gå och tillfogas, intet Längre kunna

uthärda wid sitt antagne Burskap, utan nödgas endräktel: förklara sig så wida slijka af honom emot dem brukade wåldsamma medfarter och olaglige Procedeurer, icke i tijd under stadzens allernådigste förunte 10 frijhetz åhr, blifwa förekomne och hemmade, de för sådane dem tryckande ordsaker alldeles sig sitt Burskap upsäia, att utryckel:re lyder ut in actis; Och som detta är en saak som med sig förer någon särdeles efftertänksamheet och påföljd, så beslöt Magistraten detta Borgerskapetz beswär och klagomåhl med högwällborne Hr Baron och Landzhöfdingen Posse Communicera, och des gunstige befordran till sakens föredragande på höge wederbörlig ort, de brottzlige till skräk och warning, Ödmiukeligen ansöka.

: : : :

Ny sida

Anno 1721 d:n 14 Augusti: : : :

Denna dag förekom handelsmannen äreborne Christen Ramswijk, och igenom en Insinuerad skriff **beklagade den swärighet honom utij des Handels och wandels idkande tillfogas**, medelst den honom genom Lilla Tullnären Monselius påförde arrest, den han nu 3ne wekors dag utan sig någon af så swår Consequence hwarföre Bild 90

hwarföre han effter ...? arresteras ännu kundbar förbrytelse, utstå ...? ..de? allt, derföre att han derifrån e...? widlyftigare innehåller; Och som Magistraten ...? sig sielf befant det wara skiähligt och be...? ..anstånd? han med denna arrest så Länge w...? beswärad, ock Tullnären Monselius ännu intet wårdat sig om sakens befordran till Laga uptagande wid sit behöriga forum, så beslöt Magistraten den samma emot handelsmännen Lars Anderssons och Nils Christianssons Reale och Personale Caution för honom uphäfwa, och således åter igen på fria fötter Lembna, hafwandes Hr Tullnären Monselius, derest han sig der till befogad finner, med första att Låta öfwer det emot honom angifne swåra måhl anställa behörig ransakning ock sedan till wederbörl. utslag och domb befordra.

S:d: förordnades handelsmannen Lars Andersson till de resandes så myke bättre accommodation och förplägning, **att wara giästgifware**, hwarföre han ock af Magistraten antydades, att så wähl noga observera hwad Kongl. Majj:ts giästgifware ordning

Ny sida

ordning om de resandes ...? uppehåld och fortkomst befaller ock påbiuder ...? , honom till rättelse af Magistraten f...? ..ruction?, hörsammel. Effterlefwa

Aé: Härefter ett mål, där en från Norge kommen löjtnant

"wällädle Oluf Quist" bad om "des attestatum ock wittnesbörd öfwer sitt allmänna förhållande den tiden han sig här utij staden uppehållit, hwarföre som så wähl des wård handelsmannen Christen Ramswijk, hoes hwilken han under sitt härwistande Logerat, som det öfrige Borgerskapet Lemna honom ett widzord och omdöme, så har Magistraten honom ey heller ett sådant welat, så wida kundbart är, förwågra, utan under stadzens Sigill ock stadz Notariens underskrift meddehla.

Anno 1721 d: 16 October: : : :

Aé: Här protesterar borgerskapet åter mot tullaren Monselius. Nu gällde det infortrade bakugnspenningar. Därefter bad Oluf Jacobsson och Truls Jonsson att få burskap, vilket de medgavs. De var födda i staden.

Bild 110

Aé: Den stora bruna fläcken hindrar fortfarande från att se texten.

Extra Rådmannen ock ...? Hr Anders Ahlquist Insinuerade ett und...? ..en? **Daniel Brandhs** ock Jakt Lieutnanten ...? ..ige? bewittnande, emillan Kyrkioherden här i staden Ehrewyrdige? Ock wällärde Hr Bengt Rönnerkrantz? ...? ..kiära? hustru dygdesamma Matrona Elsa? ...? Uprättadt Testamentum Reciprocum,? D:n 15 sidstl. Julij, hwarutinan de förklara sin yttersta willja wara att som den högsta guden intet behagat deras äktenskap med någon Lifzfrukt wällsigna, det skall den effterlefwande makan såsom en wederkiäntzel af den kiärlige ock Liufwa sammanlefnad de i Lijftztiden fördt, wara ägare af all deras förwärfwade Lösa och fasta ägendomb, : : : : : :

Ny sida

Anno 1721 d:n 13 Nowemb:r : : : :

Aé: Här anmäler bonden Jacob Pehrsson från Widdewalla i Tanums härad att hans hustru Margretha Hansdr, tidigare var gift med Oluf Hansson, som dog i Västindien. Han begär intyg att uppvisa för att få ut den avlidnes efterlämnade persedlar.

aina andré

Bild 120

Anno 1721 d:n 22 Nowembris: : : :

Bild 130

Anno 1721 d:n 4 Decemb: : : : :

Denna dag woro Magistraten och samptel. Borgerskapet sammankomne, att i stället för Rådmanen Thore Swensson, som en gammal och bedagad man, hwilken för sin ållderdombs skröpelighet intet förmår alltijd wid Ny sida

W

wid Magistratens sammank...? : : : :

*Aé: Man beslutade **ersätta Swensson med Anders Ahlquist.***

Bild 140

Anno 1721 d:n 11 Decemb. : : : :

Aè Här har äntligen den bruna fläcken blivitt så pass svag att man kan se vad som står under.

*Man tar upp ett mål om någon **våldsamhet vid en sjöbod** i staden. Kontrahenterna var handelsmannen Nils Christiansson och strandsittaren på Norra sidan archliemestaren Kijhlman.*

Man hörde flera vittnen. Målet uppsköts.

Bild 160

Anno 1721 d:n 13 Decemb: : : : :

Målet om slagsmålet fortsätter. Kyrkoherden hörs och även "stadz Fäldtskiäraren Esbiörn Rijss"

Bild 180

Här avslutas målet om slagsmålet.

Anno 1721 d:n 21 Decemb. : : : :

Denna dag berättade Hr Rådman ock Postmestaren

Ny sida

Mestaren Anders Ahlquist uti samptel. Borgerskapets närwaru, det honom willwara allt för olägliget vidare Continuera med stadzens bördor och räkenskaper, och derföre upsade så wäll det af honom i åhr företrädde Casseurs embete, som ock begiärade att blifwa det endtledigat hwilket till des säkerhet härmed i Protocollet fördes.

Bild 190

Aé: Här avslutas årets protokoll.

Ny sida

Saköreslängd

STRÖMSTADS RÅDHUSRÄTT
1722

Bild 200

Protocollum
Pro
Anno 1722
Hållit wid
Strömstadz Rådstugu Rätt
På Efterföljande Datis

Bild 210

Anno 1722 den 17? Januarij höltz med menige Strömstads Borgerskap allmänn Rådstugu närwarandes
Hr Borgmästaren Ivar Kamp
Herrar Rådmännen

Jacob Strömdahl, Nills Andersson och Jörgen Strömdahl.

Aé: I december hade rådman Thore Swensson avgått av åldersskäl och man hade till landshövdingen föreslagit postmästaren Anders Ahlqvist. Man hade fått klartecken från landshövdingen och Ahlqvist avlade ämbetseden och installerades som rådman.

Bild 220

Anno 1722 d. 17 Martij : _ : _ : _

Ny sida

Anno 1722 19 Martij höltz Extra Ordinarie Rådstugu Rätt i närwaru af
Hr Borgmästaren Ivar Kamp H:rar Rådmännen Thore Svensson och Anders Ahlqvist /Aé: Det är stavat så /
Uti de öfrige Rådmännens ställe, som i Laga förfall stadde ähre.
Handelsmännen Lars Andersson och **Lars Frijs**

Effter det Rättens Ledamöter sine wanlige rum och säten tillträdt, företog sig Magistraten att ransaka öfwer
tweenne hit komne och af engelska Expediten S:r Jean Rolls arresterade personer, wid namn Hindrich
Bild 230

Strutz och Hans Bödker, hwilka inkallades till ...? /Aé: En del av ordet osynligt vid inbindningen / med berörde
Rolls, berättandes uppå utfrågan Strutz dem wara hemma och Barnfödda i Uddewalla, och hafwa utgått ifrån
Götheborg, näst effter Michaelis tden, ungefär 3 wekor, med ett skiepp, hwilcket hwid Arbdahl? förolyckades,
och sedan warit under wägen från Arrendahl hit 7 wekors tjd, skiepparen berättar han heta Simon Pettersson,
men skieppetz namn wet han intet, dock menar han at Sahlgren i Götheborg har warit aflastare?, wet det
likwähl intet wist att säia, Ladningen skall tillhöra Bröderna Hans och Rasmus Sahlgårdar boende i Dramen i
Norige, utlåtandes sig elliest, hafwa hafft öfwerstens wällborne H. Ribbingz såsom uti högwällborne Hr Baron
och Landzhöfdingens frånwaro förordnad Commendant, resepass till en frij och obehindrat resa åt utrikes orter.
Honom tillfrågades hwar de inkommit i land i Norrige ?

Rs: ½ mihl ifrån Arrendahl, men wett intet namn af orten, utan förmena det wara Maandahl.

Rs: På hwad sätt de kommit derifrån ?

Res: Siöwägen 2 mihl men sedan Landwägen.

dem föreställtes att de intet kunna komma landwägen, så kort till siöes ifrån Arrendahl ?

Hwarpå de förklarade, sig intet weta huru de kommit i Land, men ungefär 2 eller 2½ mihl har de farit siöwägen,
ock sedan kommit Berg ock dahlar öfwer Landwägen.

Engelska Expediten M:r Jean Rolls gjorde den berättelse, att denna Strutz, genom bref till

Ny sida

Rådmannen Hammar uti Uddewalla berättadt huru han gjort Mariage och gifftermåhl uti Hamburg, med en
Jungfru och fädt 16000 rdr dansk Courant, samt begiärt af berörde Hr Rådman det han wille med des
ditskickande fartyg, låta afföllia 800 skieppund Jern, hafwandes jembwähl skrifwit sig, warit stad uti någre
angelägne ärender år Norrige för sin swärfader som allt berörde M:r Rolls berättar sig kunna bewisa, med des
egne Hr rådman Hammar tillskrefne bref, ock att han nu arresterat dem, för det Strutz förnimmer handell skall
wara skyldig Rådmannen Fredrich Bagge i Uddewalla en Summa penningar ?
Deremot Strutz swarade, sig wähl warit förlofwad på sådant sätt, som före millan komne hinder intet hint någon
fullbordan men att wara rådman Bagge något skyldig, nekar han aldeles till.

: _ : _ : _

aina andré

Bild 260

Aé: Här avslutas förhöret med Strutz och Bödker. Mycket hade handlat om fordringar och skulder av olika slag.

Anno 1722 d. 14 Martii : : : _

Ny sida

Anno 1722 d. 24 Martii : : : _

Bild 270

Aé: Det står om en fordran på jaktlöjtnant Kamp. Notarie Liedberg nämns. Han ombads sätta ihop en skrivelse till landshövdingen.

Ny sida

Anno 1722 d. 17 Aprillis : : : _

Aé: Kyrkoherde Rönnerkrantz ber om svar på några frågor pga begäran från borgmästaren i Halmstad. Frågorna löd.

1:o Hwem sahl. **Inspector Mourmans huus och gård**, sedan 1712 bebodt och huru länge.

2:o Hwilken som fört Dispositionen till förhyrandet, och

2:o Till hwad quantum hyran blefwit betingat, med mera som berörde Hr Kyrkioherden återlefwerade ock med följande Resolution påskrefne skriff, widare innehåller.

Bild 280

Resolutio

Magistraten Lemnade härpå till swar och underrättelse, att gården till år 1714 stådt öde, men ifrån den tiden warit till nästafwekne år 1721, bebodde af framledne SiöTulls Inspectoren Herman von Seth och des effterlätne änka, Nu sedermera åboes den samma, af **SiöTulls Inspectoren Hr Daniel Brandh**, men under hwad betingning, så den senare, som den förra, honom åbodt, är Magistraten så mycke mehra obekant, som för detta SiöTulls Inspectoren i Uddewalla Hr Oluf Biberg låtit honom förledet år, till försälgning offentligan anslå, och således derefter, för en af sahl. Inspectorskan Mourman d. 6 Decemb:r 1710, till afledne JacktLieutnant Tolleshuus ankia utgifwen och inprotocollerat obligation på 80 dr smt, med sedan uplupit Intresse, efter gifwen Räkning ock då warande vice Gouverneuren Hr Baron Hammiltons år 1712 lemnade Executeriale? på en Summa af 132 dr smt, fördt Disposition. Warandes ock nu effter högwällborne Hr Baron och Landzhöfdingens, sig grundande på höglofl. Kongl. Cammar Collegii ankomne ordres de Dato d. 25 Aprillis 1721, benembde gård för sahl. Inspector Mourmans Ballance hoes Kongl. May:tt och Cronan graverad för 1384 dr 29 ./. 23 pgr.

Samma dag förordnade Magistraten, dy allenast

Ny sida

Handelsmannen Lars Andersson att wara giästgifware här uti staden, utan ock för honom till den ändan Projecterade en särdeles Instruction, hwareffter han sig med de resandes accomodation ock förplägning, så wähl som befordran till Landz och siöes, har att rätta, skolandes berörde Instruction innan han kommer, att utfärdas, först med högwällborne Hr Baron och Landzhöfdingen Posse, som om stadzens politie, jemte magistraten tillkommer hafwa inseende, blifwa Communicerat. Handelsmannen Lars Andersson förmantas emelertjd, att så länge till des denna Instruction, för honom till effterlefnad utfärdas, de ankommande resande, med sin dienst och färdighet, uti alla åstundande skiählige och billige måhl, gå tillhanda befaltas derpå göra affträde.

Aé: Härefter förklarade man efter inkommet brev att den fordran som rådman Ahlquist hade på jaktlöjtnant Kamp skulle indrivas.

Bild 290

Anno 1722 d. 21 Aprilis : : : _

Aé: Följande bosatta på Nordsidan bad om burskap i staden, nämligen

Oluf Kijhlman, Oluf Rund, Truls Berg, Borgil Jacobson och Hans Hansson.

Bild 300

Aé: Kyrkoherde Rönnerkrantz ber att man skall se till så att

”ett nytt KyrkioToren här i staden, blefwo på högden af berget upbyggt ock uprättadt”.

Ny sida

Aé: Man beslutade att en lista skulle skickas runt där var och en skulle notera vad de vill bidra med.

Och som tiden redan hwar förfluten ock kl. 12 slagen, så skildes Magistraten ock Borgerskapet åht.

Anno 1722 d. 25 Aprilis : : : :

Bild 310

Aé: Båtsmanskapet är föremål för åtgärder.

Ny sida

Anno 1722 d. 5 Maii : : : :

Parterne sisterade i egne personer wid uprop, då de å både sidor berättade sig uti vänlighet wara förente, uti den här wid rätten, till i dag instämbde saken, inlefwereandes till bewis derå Transport eller afhandling, gårdagen Daterat af swaranden handelsmannen Möller underskrifwen, hwarutinnan han till en god och förtrolig wänskaps bibehållande, samt all process afkortande, till kiäranderne öfwerdrager och Transporterar den honom, af framledne **ammiralitetz Lieutenanten Nils Sörenssons** arfwingars förmyndare Christopher Hansson försålde, men af kiä-

Bild 320

randerne sedermera till återlösning klandrade **¼ part uti Creijerten S:te Anna**, hwarföre de honom sine utlagde penningar eller kiöpeskilling återstält, begjärandes parterne å ömse sidor häröfwer rättens approbation och stadfästelse.

Och emedan rätten emot denna deras förlikning, såsom öfwerenskommande med siölagens och redarebalckens 5 Capitel intet har att påmina så blef den uti alla delar approberad och gillad.

Anno 1722 d. 18 Junii : : : :

Aé: Stadsfiskalen Esbiörn Rijss anklagar handelsman Petter Smitts piga Maren Andersdotter för att ha kommit till kyrkan och haft en "silcke tyg myssa" på sig.

Matmodern Johanna Smitt ansågs delwis skyldig, eftersom hon borde ha informerat pigan om att det var otillåtet att bära något av sidentyg.

Ytterligare fall av samma karaktär togs upp.

Bild 350

Aé: Klädselmålen avslutas här.

Anno 1722 d. 20 Junii : : : :

Aé: Här återkommer mål om den olovliga klädseln.

Bild 360

Aé: Här avslutas målet.

Ny sida

Anno 1722 d. 29 Junii höltz Extraordinarie Rådstugu : : : :

Aé: Man tar upp mål om bråk och fylleri.

Ny sida

Aé: Ett mål, där man vill ha bevis på ett påstått giftermål mellan båtsmannen Jöns Andersson och Sisela Jacobsdotter, som skulle ha vigts i Köpenhamn.

: : : : :

Bild 410

Anno 1722 d. 30 Junii : : : :

Aé: Här återkommer målet om den ifrågasatta vigseln. Där står om slagsmål också.

Bild 430

Aé: Målet avslutas.

Anno 1722 d. 4 Julii : : : :

I begynnelsen uplästes för samtel Borgerskapet, som tillstädes woro, högwällborne Hr Baron och Landzhöfdingens under d. 30 nästförwekne Junii ankomne gunstige skrifwelse och befallning, att af denna stadzens Borgerskap infordra behörig underrättelse, **på hwad sätt den under sidsta norska fäldttog, här nedsänkte fartyg och ammunitions fartyg må kunna upfiskas.**

Till ödmjuk efterlefnad hwaraf, magistraten och gjorde sig angeläget, om detta måhl at inquerera, och derföre samtelige Borgerskapet, i synnerhet dem som idka fiskerier wid siöen, förestälte och

Ny sida

tillfrågades, hwad apperance och lijknelse de kunnat befinna och ärfara, till slike ammunitions sorters upfiskande ? Samtelig Borgerskapet swarade deruppå, at wähl 3:ne farkoster benembde Norska bonden, wakande? Cranen ock en smacke här äro nedsänkte med ammunitions Sorter, bestående af styckon? och Bombar, men huruwida de kunna stå at upfiskas, kunna de egenteligen, som om det wäsendet ingen kundskap hafwa, intet gifwa någon

tillförlåtel. och säker underrättelse och uplysning uti, menandes dock, det wara så mycke giörligare, som de allenast wid gjort mätning, befinnes nedsänkte på 5 fambnars wattn öfwer däckat, des utan berättade de, att en half mihl härifrån staden på ett ställe wid namn Tangefloden, hwarest Gallererne äro nedsänckte, hafwa syns åtskillige stycken, deraf man äfwen här, wid frucktan för Ryssen, upfiskat 2:ne Nikhakar, som till Deffension på ett up Batterie blewit upsätte och anordnade, ock emedan Magistraten ingen vidare underrättelse kunde ärhålla; ty resolverade Magistraten genom bref högwällbem:te Hr Baron och Landzhöfdinge, med nästa Påst detta Communicera.

Bild 440

Aé: Man tar upp frågan om att hjälpa folk i Värmland med spannmål, så att de inte av hunger "creverar".

Bild 450

Anno 1722 d. 16 Julij : . : .

S:dag inkom Tullnären från Marstrand Wällb:de Fredrich Berg och insinuerade högwälborne Hr Baron och landzhöfdingens ordres af d 5 sidstledne Julii hwarutijnan befallles, till underdånigst följje af Kongl. May:ttz d. 9 Martii sidstledne utfaldne Confirmation, öfwer Commis-

Ny sida

sionens i Marstrand fälte domb, emillan **siöTulsInspectoren härstädes Daniel Brandh** och berörde Tull/n/är Berg, derigenom den förre kommit at Succumbera och betahla 1563 dr 16 öre smt i Commissions omkåstnader och Expenser, at låta af den, för någon tjd sedan Brands ägendomb ålagde Sequester nu genom Execution och utmätning, honom Tullnären Berg, förbem:te Summa emot des quittance tillställa, som berörde bref och ordres, hwilcket Exhib. Ad acta vidare förmäler.

Inspectoren Daniel Brand som blev fördenskull effterskickat, at för rätten upkomma, igenom Besökaren Augustin Blomberg lät ei allenast anmäla och ursäckta sin opaslighet, utan och ingifwa des hustrus dygdesamma Maria Brands klagoskrift, hwarutinnan hon anhåller, at som hon uti den process, hwilcken des man Inspectoren Brand iråkat med Tullnären Berg, blewit påbracket genom des Succumverande så anseenlige omkostningar, uti ringesta icke haft någon delachtighet, det måtte en Separation och afwittring göras emillan hennes och hennes mans ägendomb stödiandes sig derwid förnembligast uppå lagen 21 och 31 Cap: Edz

Bild 460

öres bl: samt 27 Cap: Ting..bl:? L:L: och höglofl. Kong Johans af d. 5 Martii år 1590, uti ett slikt måhl utfärdade bref, som berörde skriftt närmare ad acta förklarar.

Denne utskickade anhölt och i ljka måtto, att Magistraten wille observera, det Inspectoren Brandt för sin hafde upbörd, är med åtskillige Ballancer graverad, som han med de från General TullContoiret i Stockholm, nedsände original observationerne, bewiste honom wara graverad för en summa af 41 rdr 28 ./. Specie 97 dr 15 ./. smt och 18 dr 23 öre myntteckn, förutan hoes honom ännu innestående Confinations /*Aé: Det står så*/ och wrack medel, effter des egenhändige inlagde förteckning, bestigandes sig till 420 dr 16 ./. smt.

Härnäst uplästes högwälborne Hr Baron och Landzhöfdingens med Posten i dag ankomne bref af d. 14 sidstledne Julii, hwarutinnan Magistraten äfwen beordras tillhålla Inspectoren Brandh, afbörda sig de Crono utlagor, hwarmed han för des i Halland hafde gård, är blefwen Cronobefallningzmannen Ekholm skyldig, effter bilagd räckning, som war uteglömd, hwilcket Inspectoren Brandh till communication och förklaringsz afgifwande tillsändes.

Ny sida

Hr Tullnären Berg gjorde den påminnelse, at Hr Inspectoren Brandh äger 3:ne stycken kor, oansedt att på den honom Communicerade Inveneringz listan, intet finnes Specificerad mer än en, som han menar lærer wara uteglömd, menar och att det af Inspectoren Brands kiäreste gjorde in kast och ansökning, om Separation och af wittring, uti intet kan giälla, alldenstund hans Kongl. May:ttz nådigste Confirmation öfwer Commisions domb, uti sig sielf är klar och tydelig, till en prompt Excution, ock således derutinnan intet kan wara någon ändring. Till wärderingz män öfwer Inspectoren Brands med Sequester belagde ägendomb, förordnades handelsmännen och Borge Lars Andersson och Christen Ramswik, öfwer hilckas förrättning H:rar Rådmännen Nils Andersson och Jörgen Strömdahl förordnades behörig upsickt hafwa, så at alt må med skick och ordenteligen tillgå, inkommandes sedan till Magistraten med förrättningen.

Efftermiddagen trädde rättens ledamötter åter tillsammans, at til ända bringa detta Executions måhl, då sig instälte i egen Person Tullnären Fredrich

Bild 470

Berg, samt å Inspectoren Brands wägnar, som är opaslig besökaren Augustin Blomberg, förklarandes Hr Tullnären Berg sig, på sin sida wara aldeles nögd med den håldne wärderingen, som sig til 194 dr 1 öre smt

bestiger, ock som Inspectoren Brand intet war närwarande, så blef den håldne wärderingen med honom igenom des fullmächtig Communicerad, at ofelbart deröfwer afgifwa sine påminnelser.
I anledning af Hr Tullnären Bergs förleden förmiddag gjorde påstående, at 2:ne stycken kor äro förglömbde och uteslutne på det uprättade Inventario, som ljkwähl hoes Brand hwarckeligen befinnes, men af honom förklaras wara Hr Auditeur Neudahl tillhörige, effterskickades bem:te Hr auditeur, som af Ranckiske sterbhuus Intressenterne, är en förordnad tillsyningszman öfwer säterijet Blomsholm, och nu uti staden war wistande, med begiäran han wille upkomma och gifwa underrättelse huruwida de hoes Inspectoren Brandh warande 2:ne st. Koor, äro honom eller Inspector Brandh tillhörige.

Bemelte auditeur Neudahl instälte sig altså uppå rättens beskikning, och berättade, sig wara ägare till förbem:te Ny sida

2:ne koor, hwilcka han sig af Inspectoren Brand förleden wåres tillhandlat, och seen den tjden äfwen haftt på Blomsholm, men i sommar emot betahling, har han Inspectoren Brand, dem uplåtit at miölcka, ärbiudandes sig med Edh detta willia bestyrcka om så påfordras.

Tullnären Berg tillfrågades, om han häremot har något att påminna ? dertill han swarade, att så wida en riktig handel skiedt, som nu förmåles, kan han deremot intet hafwa att anföra.

Hr auditeur Neudahl, som wid rätten intet hade således vidare att beställa bödz fördenskull gjöra afträde.

Inspectoren Brands utskickade, återkom med den honom till Communication Lemnade werderingz Lista, med utlåtelse, des Principal deremot intet har något at anföra, utan om någon skulle finnas som wille effter det utsatte wärdet, tillhandla sig des ägendomb, woro han dermed wähl nögd, emedan han då det till sine observationers afbetahling, kunde använda.

ock som ingen ting mer uppå utfrågan war atpåmina, så beslöt Magistraten uppå de inkomne och förebrackte skiähl, genom bref till högwällborne

Bild 480

Hr Baron och Landzhöfdingen sig i ödmukhet förfråga, såwähl huruwida för de Inspectoren Brandh påförde gravationer, Kongl. May:tt och Cronan, i anledning af Kongl. Brefwet dat: d. 1 Febr: 1700, uti denna ägendomb, äger præferencen och förmån, som Inspectoren Brandhs hustru, den begiärade och ansökte separation och afwittring effter de anförde lagsens rum, kan bewillias, dock at emedlertjd effter de steg Lagen och Kongl. May:ts utgångne Executions förordningar förmår, denna Hr Inspector Brands Exequerade Lösa ägendomb blifwer för Hr Tullnären Berg nu första gången upbuden.

: : : : _

Ny sida

Aé: Ett mål där man nämner "skieppet Elisabeths förolyckande".

Anno 1722 d. 23 Julii : : : : _

Bild 490

: : : _

Att wara fölgacktige stadz Bådzmännen, på den anbefalte besickningz munstringen, förordnades rotemästaren **handelsmannen Lars Frijs**, hafwandes samtel. Rotemästarne, att draga försorg om rotemästarens, så wähl som bådzmännens underhåld och förpläging wid Munstringen.

Anno 1722 d 30 Julii : : : _

Ny sida

Anno 1722 d 4 Augustii : : : _

S:d: lätt rätten sig föreläsa, den skriftelige requisition **SiöTulls Inspectoren Hr Daniel Brand** giort, om 2:ne mäns förordnande, till wärdera den af JacktLieutenanten Kamp, från Bonden Swen Mårtensson i Röhlanda, anhåldne och af Stora SiöTullsRätten för Confiscable arkände Boskap, och i anledning deraf, till bem:te Creaturs wärderande, förordnade handelsmannen **Lars Frijs** och Borgaren Anders Schiött.

Anno 1722 d. 29 Augusti : : : _

Bild 500

Aé: Här förekommer ett mål, där **änkan efter rådman Jon Engelbrectson** begär att intyg, som visar att hon har en son Harald, som gick till sjöss år 1710 och inte hört av sig. Hon vet inte om han fortfarande är i livet och nu behöver hon visa upp den arvsrätt, som han kan ha i boet efter hennes mans bror Mathias Engelbrectsson, som avlidit i Norge.

Bild 510

Aé: "Eke Klink Creyaren S:te Johannes" har bytt ägare

Anno 1722 d 15 Septem:r : : :

Sedan Magistratens Ledamötte sine wanlige rum och säten tilträdt, och samptel. Borgerskapet woro inkomne, insinuerade handelsmannen **Lars Frijs** en af honom och någre des medborgare underskrefwen skriff, hwaruti de sig beswärar öfwer den store bördan, de skohle widkiännas uti stadz skatten, bediandes

Ny sida

ödmukeligen, at Magistraten derutinnan täcktes giöra ändring, i synnerhet med Notarie Löhnen, som tillförende och då de här i staden ägde 5 a 6 egna skiepp, intet åtniut men 50 dr smt, som alt berörde skriff widare ad acta förmåler.

Rätten lemnade Borgerskapet häruppå till swar, att Rätten aldeles intet kan fördrista sig giöra någon ändring uti den Stat, hans höggrefl. Excell:ce framledne rickzRådet, Fältmarskalcken och Præsidenten Mörner, för denna stadzens Notarius år 1718 uprättat, Rätten tycker jembwähl, at ingen minskning på den för Notarien, som äfwen måst underhålla Rättens Correspondence, upförde lönen af 100 dr smt, kan skiähligen göras, emedan han med mindre intet kan sin utkomst hafwa, hafwandes dock Borgerskapet så framt de sig med detta swar ey willja åtnöja, utan täncka någon ändring härutinnan widare söka och winna, sig på wederbörlig hög ort, derom at anmäla.

Borgerskapet gjorde derpå afträde och Magistraten skildes åht.

Bild 520

Anno 1722 d 1 Octob:r : : :

För samptel. Borgerskapet som på Rådstugun woro upkomne, Publicerades och uplästes hans Kongl. May:ttz **allernådigste meddelte öpne bref på en Collect till denna stadsens förfallne kyrckias reparation öfwer hela Götheborgs och Schara stiftt** daterat d. 13 nästledne Spemb:r, i anledning hwaraf Magistraten och Borgerskapet beslöto, at med Påsten i morgon, som är d. 2 hujus, detta öpna Kongl. May:ttz nådigste bref högwälborne Hr Baron och Landzhöfdingen till sända, samt des höga hielp och bistånd till desse medels indrifwande ödmukeligen anlita.

Anno 1722 d. 8 Octobris höltz ordinarie Rådstugu Rätt. Närwarande.

Hr Borgmästaren Iwar Kamp

Herr Rådman Anders Ahlqvist.

Uti de öfrige herrar Rådmännens ställe som med swarande, i denna till idag instämbde saak, äro beswågrade, antogz

Ny sida

Till Rättens Supleterande handelsmännen Nils Christianson och Christen Ramswjk, samt Borgaren och krukemakaren Oluf Zimmerman, hwilka alle tillförende, såsom warit förordnade till bewista SiöTuls och accijs Rätteren den wanlige domare Eden aflagt hafwa.

S:d: instälte sig **Bonden Christopher Hansson i Tåkered** och effter utagen stämbning kiärade till handelsmannen S:r Lars Andersson, för det han ungefär 6 eller 7 år sedan, skall af honom till låns bekommit 8 rdr, i det då för tjdén gångbara silfwermynt, hwilcka penningar, ehwad påminnelser af kiäranden om des betahling blefwit gjorde, han af swaranden intet kunnat återbekomma; påståendes fördenskuil att swaranden måtte påläggas honom des 8 rdr uti samma myntesort, som han dem mottog, med förordsakade rättegångz omkåstnader nu återbetahla.

Swaranden handelsmannen S:r Lars Andersson anförde häremot, at han aldrig är kiäranden Christopher i Tågered skyldig någre penningar, utan har han o af

Bild 530

räkning på 3 mätter hållansk Rull Tobak, /s/om Anders i Grannered af honom uppå kiärandens Caution bekommit, hwilcka kåstadt 27 rdr Courant, desse 8 rdr afskrifwit, det han med ett ingifwit Extract af sin håldne kiöpmans bok bewisar, bestigandes sig hela summan; som han Påstewis här på bekommit, allenast till 26 rdr Courant, så at ännu rester derpå 1 rdr, som Christopher Hansson honom är skyldig, dem äfwen han vice versa tilbakars anhåller måtte honom af swaranden betahlas.

Och emedan ingen ting mera uppå tillfrågan war af Parterne uti detta måhl at påminna widare än kiäranden tillbödz Edeligen willja betyga, äga denna fordran hoes swaranden, så bödz dem giöra afträde, hwar effter Rätten stadnade uti följande utslag.

Resolutio

Af de skiähl, som så wähl Coram Protocollo anförde äro, som och det af handelsmannen Lars Andersson Ny sida

för Rätten upwiste Extract af sin håldne kiöpmans Bok, befinnes, huru som Christopher Hansson i Tågered kiäranden år 1713 d. 17 Aprillis af honom handelsmannen Lars Andersson swarande, bekommit 3 mätter Hollensk Rull Tobak, som kåstadt 27 rdr courant, hwarpå swarande Påstewis Nembl. d. 8 Decemb:r dito år af Christopher sielf igenom swarandens piga 4 rdr 24 öre, 1714 d. 15 Februarii igenom Anders i Grannered 13 Rdr 24 öre, 1715 d. 20 Februarii af bem:te Christopher 8 rdr, som gör till sammans 26 Rdr Courant, blifwit betalt, hwilcken book, så wähl som och at således härmed riktigt är tillgå, swaranden ärbiuder sig till öfwerflöd med lijflig Edh willja erhålla, hwarföre och wid så befatte omstendigheter, som kiäranden intet skiähl eller bewis kan bibringa, till öfwerlyga swaranden handelsmannen Lars Andersson hafwa desse 8 rdr till Låns bekommit, och des tilbudne Ed emot den 30 domregl. är stridande, emedan ingen bör swärja sig penningar til, det af swaranden handelsmannen Lars Andersson för rätten Producerade Extract af

Bild 540

sin håldne kiöpmans bok, uti detta måhl effter lag jembwähl bör mera gifwas wittzord än kiärandens påstående, ty pröfwar således Rätten för rättwist och skiähligt, swaranden handelsmannen Lars Andersson ifrån detta kiärandens Christopher i Tågeredz anspråk, uti detta måhl, aldeles frikiänna, börandes Christopher i Tågered, som enligt med swarandens bok, intet sökt bestrida sig gåt i caution för desse till des granne Anders i Grannered utlemnade 3 mätter Tobak, bristen härpå med 1 rdr Courant betahla.

Hwad elliest den omtwistade fordran af 8 rdr, som Anders i Grannered förmenar sig hafwa till swaranden handelsmannen Lars Andersson, igenom Oluf Skiulson i Kijhl lefwererat, hwartill swaranden nekar, så emedan det både är ett oinstämt måhl, och jembwähl intet härtil hörer, ty remitteras således, så wähl kiäranden Christopher i Tågered, till sin rättz åtniutande af Anders i Grannered, som och han Anders i Grannered med sina hafwande ansökningar, till

Ny sida

wederbör. Forum, at **Oluf Hanson i Kijhl** lagligen söka, det bästa de kunna och gitta.

Anno 1722 d. 24 Octob:r : : : :

Bild 550

Härnäst uplästes Tullnärens wid lilla Tullen Wällb:de Johan Fredrich Monselii under detta dato hoes Magistraten insinuerade skriff, af innehåld at rätten J anledning af Kongl. Förordningen Dat: d. 9 Novemb:r 1686, täcktes **förordna en eller 2:ne bagare här i staden**, som för denna näringen Bagerij accijsen ärlägger.

Borgerskapet som förehöltz detta Tull-

Ny sida

närens påstående, men tillfrågande om någon af dem äro sinnade emottaga detta Bagerijt yttrade sig, hwarcken kunna något härtil egentel:n swara, eller förmodar Rätten dem sådant twång lärer pålägga, hälst denna lilla staden intet är så stor eller folckerik, at man dermed något kan förtiena, åstunda fördenskull få blifwa wid det, som gammal och want har warit, i så måtto, **at hwar och en får både baka, hwad han till sit husbehof nödtorffteligen betarfwar, och jembwähl hwad de sine grannar till salu kunna hafwa tillfälle at uplåta**, som Rätten beslöt berörde Tullnär til swar, uppå denna des skriff antyda.

Aé: Nästa mål handlar om att stadsfiskalen anmäler, att man har funnit att det i staden "med orätt mått och wickt skall föröfwas" : : : :

Stadsfiskalen varnar också borgerskapet för deras ovana att föra eld över gatan och menar att sådant måste förbjudas.

S:d: Insinuerade JacktLieutenanten Wällb:de **Lars Kamp** ett af dess fader Borgmästaren in Loco Iwar Kamp, under trowärdigt bewittnande, till honom utgifwet salu bref, Dat: 23 nästledne Octobris, hwarutinnan bem:te Hr Borgmästare updrager och försällier honom JacktLieutenanten Kamp, ett å Nordre sidan näst in till handelsmannen Lars Andersson beläget huus och gård, emot en betingat och till fullo nöje

Bild 570

ärlagd Kiöpe Summa af 300 dr smt, med anhållan at honom härå Laga upbud meddelas måtte, som Magistraten, i anseande till kiöpetz richtighet, intet hölt för betänckeliget honom härigenom bewillia första gången.

Anno 1722 d:n 31 Octob:r : : :

Aé: Lars Kamp fick uppbud 2:dra gången

Anno 1722 d. 17 Novembris : : :

Aé: Lars Kamp fick uppbud för 3:dje gången.

Ny sida

Anno 1722 d. 19 Novembris : : :

För samptel. Borgerskapet, som på Rådstugun inkomne woro, uplästes Magistratens i KungElf, under 17 nästledne hujus til denna Rätten aflätne och i dag med ankomne skrifwelse, hwarutinnan berörde Magistrat förklarar sig, så wähl i anseende til de stora omkostningar och beswärligheter Rijkzdagarne påföllja, som at KungElfs stad, med denna staden hwarcken nu är, eller framdeles förmodeligen

Bild 580

uti några stridigheter, angående stadzens rättigheter, komma lærer, med denna staden uti en herredagzmanns upsändande, till den af hans Kongl. May:tt i nåder utskrefne och berammade rijkzdag 1716 Januarii tilkommande åhr 1723, åstunda interessera, med anhållan altderföre, at som staden till deras åhr 1720 förordnade herredagzman til sin underdånige angelägenheters framförande, hafft förtroende, det wille nu Magistraten och Borgerskapet behaga, **låta den härifrån staden uppskickade herredagzmanen, deras underdånige angelägenheter med sig taga, anföra och til århållande af ett nådigt utslag, behörigen vigilera och bewaka.** öfwer hwilket alt de så wähl begiära denna Rättens swar, som och namn och Caracteur på den herredagzmannen, som härifrån kommer at antagas och upsändas, derefter de vidare willia yttra sig, hwad de till des resa och arfwode, skiähligen kunna bidraga, med mera berörde bref ad acta förmähler.

Samptel. Borgerskapet, som tillfrågades

Ny sida

i anledning häraf, om de med KungElfs stad äro sinnade interessera, samt hwilken de till herredagzman i så måtto, till framförande af denna och staden KungElfs angelägenheter willja här til, som finnes capable och skickelig, antaga förordna och utwälja, yttrade sig altzå, at som de här medelst uti Rijkzdagz omkåstningarne, som ibland andre börder de äro underkastade, intet kan skattas för de minste, få en lisa; ty äro de sinnade, at detta KungElfs stadz gjorde anbud wedertaga, belofwade alltså med Magistraten enhelleligen, **at til herredagzman uti tilkommande åhr 1723 utwälja och förordna Påstmästaren och Rådmannen Anders Ahlqvist,** med förmodan han, som hertil sinnes Capable och skickelig, intet sig ifrån denna möda lærer undandraga, utan begge desse städers honom medgifwande angelägen – och nödwändigheter, til bearbetan - och utwärfande af nödige utslag, redeligen och förswarligen anföra och emedan han hertil förklarade oförtrutenhet, så beslötz så wähl detta Borgerskapetz wahl högwällborne Hr Baron och Landzhöfdingen Posse, som

Bild 590

Magistraten i KungElf genom bref berätta. Williandes Borgerskapet med första sammanträde och sig förena om de angelägenheter, som för dem äro nödige at i pennan författa, och hoes hans Kongl. May:tt i underdånighet ingifwa, hwarmed som ingen ting vidare denna gången war at Borgerskapet förhålla, upstego Magistratens Ledamöter och skildes åht, sedan Borgerskapet tagit afträde.

Anno 1722 d. 21 Novembris : : :

S:d: instälte sig **JacktLieutenanten wid Stora Siö Tuls Cammaren härstädes, äreborne och wälbetrodde Lars Kamp,** och för sittande Rätten betygade med ett af des Fader Borgmästaren in Loco Hr Iwar Kamp, och Moder Borgmästerinnan dygdädla Madam Brigitta Kamp under herrar Rådmännens Jacob Strömdahl och Nils Anderssons trowärdiga

Ny sida

bewittnande, utgifwit Salu bref Dat: 23 nästledne Octobris: : : afhände Magistraten således förra ägaren Hr Borgmästaren Iwar Kamp och des arfwingar, förenembde å Norre sidan, näst in till handelsmannen Lars Andersson belägne huus och gård, och den samma härigenom hemular och tilägnar bem:te JacktLieutenant Lars Kamp, des Lagligen Trolofwade fästeqwinna dygdesamma

Bild 600

Jungfru Elisabeth Brandh och deras tilkommande Barn och arfwingar, at som annan sin Laga och wälfångne ägendomb, utan något anspråk, nu eller framdeles, nyttia, bruka och med des tillhörige Lägenheter och appertinentier, til all den wärckan, Lag och stadzens Privilegier förmår, orubbat och oqwalt til ewerdelige tjder behålla och besittia, som til mera wisso nu der stadzens Sigill och stadz Notariens underskrifft Extraderades.

Anno 1722 d. 26 Novembr: : : :

Bild 610

Aé: Man tog upp ett mål avseende ett slagsmål mellan Petter Smitt och stadsbetjanten Wefwendahl

Bild 620

Aé: Målet mellan Smitt och Wefwendahl avslutas.

Ny sida

Anno 1722 d. 1 Decembris : : : :

Aé: Här förekommer ett mål där pigan Ingeborg Erichsdotter blir beskylld för att ha tagit ett par handskar från hustru Maria Kessellman. Pigan stämde henne för förtal. Hon företrädde av Oluf Halfwarsson från Kalleby i Tanums sn, vars svägerska hon var. Stölden skulle ha ägt rum på postgården Röd. Vittnen hördes.

Bild 670.

Målet avslutas. Stöld kunde inte bevisas. Hustrun Maria uppmanas att stämma pigan om hon vill ha saken lagligen prövad.

Anno 1722 d 14 Decemb:r : : : :

ICE BEREN JACOB STÄNDAL

Bild 680 Höger sida.

Anno 1722 d. 17 Decemb:r : : : :

Aé: Borgmästare Iwar Kamp uppges vara död och man kommer från lilla norska tullen med krav mot hans änka.

Aé: I ett annat mål uppges at

"som Borgmästaren Iwar Kamp nu genom döden afgåt, och han förledet åhr, wid ryska fiendens förspörande i Nord siön, till ett Batteries förfärdigande, upburit af de här inflytande Tulmedel en Summa af Trettiotwå dahler 14 5/6 ./. smt, för hwilcka nu, til des räckningz verification, behörig attest requireras, Magistraten täcktes honom sitt vittnesbörd lembna, at bem:te

Ny sida

af honom, uti sin ingifne räckning, afskrefne Summa, består uti richtighet, på det honom en slik giord lefwerantz, intet må til last komma; alltså och emedan Magistraten äger en fulkommen kundskap, at afledne Borgmästaren Hr Iwar Kamp desse 32 dr 14 5/6 ./. smt af lilla Tulmedelen i sin ljftzjd upburit, och uppå högwälborne Hr Baron och Landzhöfdingen Posses gjorde Disposition, til ett Batteries uprättande, såsom Deffension emot rickzens fiender employerat; så har Magistraten honom Hr Tulnären ett sådant intet welat förwägra, utan härigenom under stadzens Sigill och stadz Notariens underskrift meddela och emedan tiden war förfluten upstego Rättens ledamötter och skildes åht.

Anno 1722 d. 19 Decemb:r : : : :

Aé: Man räknar upp vad den utsedde riksdagsmannen Anders Ahlqvist skall ta med till riksdagen att begära.

1:o Underdånig ansökning, om ändring uti den Disposition, höglöfl. Kongl. Cammar Collegium gjort med Lilla Tullens och accijsens upbärande, under stadzens innehafwande och i nåder förlänte 10 frihetzåhr.

2:o At niuta förskoning för de staden wid sidsta 1720 års riksdag pålagde 6 stycken stadz Bådmän;

3:o at få Privilegium på ett Tobakz spinneries inrättande.

4:o dito angående nederlagz frihetz åtniutande på främmande waror.

5:o om de här i staden wistande fremmande Expediters afskaffande.

6:o At passpenningarne för Borgerskapetz små fartyg, som SiöTuls Inspectoren Brandh stegrat ifrån 4 till 18 ./. smt måge modereras och ställas på sin förra fot.

Ny sida

7:o at de i skiärgarden brukelige saltpannerne måtte afskaffas.

8:o at få ärsättning utaf Kongl. May:tt och Cronan, för den under Armeens härwarande nederrefne Scholan, hwars platz och grund blefwit til Magazines upbyggande tagen.

9:o bönfalles om en Collect och sambling öfwer hela Rijket, til stadzens förfalne kyrckias reparation.

10:o beträffande forum för Landkiöp af de beslag stadzens utridare giöra.

11:o at en Kiällare frihet denna Magistraten må förunas.

12:o angående en fri försel genom Uddewalla, utaf stadzens Borgerskaps från Wermeland och Bergzlagen egit uphandlande Jern.

Wid hwilckas upläsande Magistraten och Borgerskapet intet hade at påmina, utan öfwer allesammans såsom nödige och outhälpelige, at wid riksdagen hoes hans Kongl. May:tt i underdånighet insinuera, förklarade sit nöje, undantagandes den 6 puncten, hwad passpenningarne beträffar, derom de gierna, intet wela något besvär emot SiöTuls Inspectoren Brandh anföra, der han wil sig rätteligheten af 1 öre smt upbära.

Bild 710

Magistraten och Borgerskapet öfwer wägade altzå, på hwad sät de skohla denna 6 puncten utesluta, så at Borgerskapet intet med dess dryga och altför swåra passpenningar hädan effter må vidare graveras, och til den andan förente sig således härom at til Inspectoren Brandh 2ne af Borgerskapetz medel affärda, som honom detta

deras besvär uti al anständighet föreställer, på det de både måge undslippa härmed beswära höga öfwerheten, och han jembwähl frikallas för answar, i fall han härutinnan något handlat emot förordningarne, hwartill förordnades handelsmännen Christen Ramswik och Sören Möller, hwilka strax derpå återkommo och medbrackte det swar, at berörde Inspector, ingen ändring herutinnan hwarcken wil eller tänker giöra, utlåtandes sig, hwad han giort, skohla förswara.

Borgerskapet påstodo altså, at benembde 6§ måtte blifwa stående, på det höga öfwerheten derutinnan, nu må kunna giöra en nådig ändring, tackande derjemte Rådmannen och Notarien Ahlqvist, som så wähl och til Ny sida
deras nöje desse besvär upsatt bediandes at de med första må blifwa renoverade och underskrefne, samt dem deraf sedan ett Exemplar meddelas.

Borgerskapet tillfrågades ytterligare om de påminna sig något mer at andraga som för dem kan wara nödigt nu i pennan at fatta, innan desse upsatte beswären renskrifwas ?

Dertil de swarade ney med utlåtande derjemte at hwad elliest kan wara denna staden til någon nytta och förmån, det lemna de alt uppå deras antagne och förordnade herredagzman Rådmannen och Notarien Ahlqvists Conduite, at giöra och låta, som han bäst och nyttigast finner, erhindrandes allenast, at der någon disput emillan Götheborg och Uddewalla, angående Uddewallas åhr 1719 förwärfwade stapel rätt, wid instundande riksdag skulle upkomma, Rådman Ahlqvist då behagar denna stadzens Interesse derwid i ackt taga, i så måtto, at han med Götheborg i krafftigste måttan påstår, det Uddewalla mister stapelfriheten, anförandes derwid de skiähl honom kan wa-

Bild 720

ra bekant, af den stadens förestående undergång medelst Uddewalla stadz fördelacktiga handel.

Härnäst anmälte sig unga personen S:r Oluf Kamp, och ödmuikeligen begiärade, at honom måtte lemnas tilstånd här i staden **winna Burskap**, på det han, som under sin afledne faders Borgmästaren Iwar Kamps l'jftjd, förestådt des handel, och derigenom uti handels wäsendet förwärfwat sig nödig ärfarenhet, må som andre denna stadzens inwånare, blifwa berättigad til den handel och wandel, som på denna orten kan gifwas tillfälle at brukas. Sedan honom blefwit befalt giöra afträde, öfwerlade Magistraten och Borgerskapet, denna Kamps ansökning med hwar andra och i anseende dertil, at han både är en skickelig och ärbar yngling, som lemnat än sit wälförhållande och förwärfwade ärfarenhet uti handeln, wackra prof och wittnesbörder samt des utan af en denna stadzens inwånare och förmän hafft sin upkomst, höls för betänckeliget honom

Ny sida

detta åstundade Burskapet förwägra, utan denna des ansökning alderföre bifölo.

I anledning hwaraf honom ey allenast sådant wid inkomstn förkunnades, utan och sedan han fulgiort, hwad Lagen om Burskaps antagande förmår, samt sin liflige Borgare Edh med hand å bok aflagt honom behörigt Burbref bewilliades at få uttaga, blifwandes honom nu således al den handel och wandel effterlåten och förunt, hädanefter at idka, som de öfrige des medborgare och denna stadzens inwånare.

Och som ingen ting nu vidare war at Borgerskapet förehålla så upstego Magistratens ledamötter och med Borgerskapet skildes åht.

Anno 1722 d. 21 Decemb:r : : : _

Bild 730

Aé: Notarie Ahlqvist uppvisade och läste upp den tidigare sammansatta listan över de "besvärspuncter" som han skulle framföra vid riksdagen.

Fullmakt för riksdagsmannen skrevs och försågs med sigill.

Man såg igenom "stadzens BalanceförklaringsRäkningar för åren 1720, 1721 och 1722".

Handelsman Christen Ramswik och Petter Smitt hade i tre års tid varit föreståndare för stadens kyrka, men ville bli entledigade. : : _

: : : _ at Licentiera, och i des ställe dertill **handelsmannen Lars Frijs** och Borgaren Hans Persson förordna

: : : _ Til at wid nästkommande års begynnelse uti Kyrckian insambla med håfwerne kyrckians och de fattigas penningar, förordnades ljkaledes Borgarne Truls Engelbrethson och Hans Burholm.

: : : _

Aé: Man tog upp frågan om ersättare för den nyligen avlidne borgmästaren Iwar Kamp och skulle kontakta landshövdingen om detta.

Bild 740

: _ : _ : _ Borgerskapet beklagade ey allenast denna förlust, som dem, af en så redelig deras förman och Borgmästares bort mistande, öfwergåt, utan och låto derjemte en särdeles sorgfällighet förmärckia, huru denna Borgmästare tjenst, må blifwa med en nog samt erfaren man ersatt och försedd, önskandes at antingen deras wilkor woro så goda och förmögne, eller och stadzens inkomster så store, at de någon tilräckelig löhn denna Borgmästare tjenst kunde tillägga, **emedan de elliest mycket twifla, om någon**

Ny sida

snäll och ärfaren man, sig så stor möda utan löhn will påtaga. Discourerandes d.. inte? om åtskilliga personers föreslående härtil, hwarwid de enkannerligen hade sin afsickt på Hr vice Borgmästaren Strömdahl, om han sig detta beswär utan Löhn wil påtaga; Men som han sig deremot ursäcktade, med förklarande, sig samma aldeles intet, hwarcken åstundar, eller som sig bör, förmår skiöta och förwalta; ty utlåto de sig vidare willja besinna, hwad mått och rådslag de härutinnan, som de bästa och säkraste skohla antaga.

Någon stund derpå, understälte Borgerskapet Magistratens ompröfwande, huruwida det skulle wara staden-gangeligt och nyttigt, om de til denna Borgmästare tientz förwaltande föreslå Hr **Haradzhöfdingen Torger Brun**, såsom en mogen och wälförfaren man. Rådmannen och Notarien Ahlqvist utlät sig derwid, at han för sin dhel ~~sin~~ mycket mera kan och wil Borgerskapet uti detta deras upsåt, tryggel:n styrckia, som för denna Borgmästare beställning, ingen löhn på staten är, hwarföre man och på samma sät kunde begiära Hr haradzhöfdingen Brun, til at här i

Blad 750

staden, som Borgmästare administrera Justitien, som Kongl. May:ttz nådigste bref til des Giötha Håfrätt af d. 19 Januarii 1694 om rättegångarne uti städerna i Halland förmäler, **särdeles som han intet långt från staden är boende** och derföre så mycke beqwämligare denne Borgmästare bestälning jembte sin häradzhöfdinge tjenst, kan bestrida. Ock som Magistraten med samtelig Borgerskapet antogo detta råd för godt; förblef och beslutadt, at sådant högwällborne Hr Baron och Landzhöfdingen med första skal berättas, och des recommendation, til hans Kongl. May:ttz vidare allernådigste förordnande, ödmikel:n ansökas.

Aé: Ytterligare diskuterades något om olika uppdrag för staden.

Därefter avslutades mötet med sedvanliga önsknigar och förmaningar inför den kommande högtiden.

Bild 760

Aé: Här skrivs protokollen under med följande namn, försedda med till synes vars och ens eget sigill

Jacob Strömdahl
Jörgen Strömdahl

Nils Anderson
Anders Ahlqvist

Ny sida

Saköreslängd

STRÖMSTADS RÅDHUSRÄTT 1723

Bild 770

Strömstadz Rådstugu Rättz Protocoll och dombook Pro Anno 1723.

Bild 780

Anno 1723 d:n 14 Januarij effter förrättadt Gudztienst utj stadzKyrkian, höltz almän Rådstugu, utj det därtill förordnade Rum. Närwarandes effter undfångit Constittorial Häradshöfdingen utj Norrwijkans Jurisdiction Torger Brun.

Rådmännen

Jacob Strömdahl
Samt Extra Rådman
Lars Andersson

Nils Andersson
Jöran Strömdahl
samt Extra Rådman
Nils Christiansson

Sedan Magistratens Personer intagit sine Säten och nedsatt sig, läst Häradzhöfdingen upläsa des ifrån höglöfl. Kongel. Håff Rätten undfångna Nädgunstiga Constitutorial Dat: JönKiöping d:n 22 Decemb: sidst: åhr, hwarutj honom anförtrös och updrages Borgmästare Embetetz förwaltande här i Strömstadh effter aflidna Iwar Kampe, intill des hans Kongel. May:tt om Successionen behagar sig i Nåder framdeles yttra.

..:..:
Aé: Borgerskapet tillfrågades om de hade något särskilt att framföra. De svarade bara, att de hoppades att
"dem i åhr må blifwa dräyeligare, hwartill Magistraten swarade att de wid sammanträdet då stadzskatten skrifwas skall, willt taga utj behörig

Bild 790

obseruence alt hwad som kan lända till reglerande emillan dem, så att hwar och en må sammanskuta effter Råd och des hafwande handel. Men utj den Estaten som af öfwerheeten en gång giord är, understår sig Magistraten icke någon ändring giöra.

Sedermera framsteg Tullnären wid lilla Tull och accissen här i staden Wällbetrodde Johan Monselius och insinuerade på egne och siötuls **Inspecteuren Wällbetrodde Hr Daniel Brandtz** wägnar en skriff, denna dagen dat: att som staden **icke äger någon brygga, hwartill de trafiquerande och resande kunna anlända**, så länge de sig angifwa och deras Tull Clarera, så begiära de, att af förflutne åhretz öfwerskåtzmedel måtte assigneras, så mycket som till en bryggas byggande behöfwes, som brefwet hwilket præsenterades, och ad acta lades bredare uthwisar.

Magistraten swarade härpå, att så snart, som förledet åhrs Räakenskaper om stadsens allmänna inkomst och benådning blifwer öfwersedt, skall det och flere angelägenheeten till stadsens publike Byggingar blifwa företagit; och som Råd och lägenheten medgifwer, blifwa effterkommet, **emedlertijd brukas de Brygger, som tillförne därtill af Rådmännen Jacob Strömdahl och Nils Andersson warit uthlänste.**

Aé: Man kungör, att auktionsdag har utsatts för

"den wed Bohuus belägna och Cronan tillhöriga gamla Träbygningen blewit till d:n 30 innewarande uthsedt".

Ny sida

Anno 1723 d:n 27 Februarij : : :

Med samtel. Borgerskapet öfwerlade om den wanliga stadz skatten och hwem den i åhr skrifwa skall, då wid samma tillfället blef tillförordnat 6 Borgare att **wara stadigt stadsens äldste**, Nembl:n utj sielfwa staden **Christen Persson Ramswijck, Lars Fris och Hindrich Billman, på Nordsijdan Oluf Zimmerman och Hans Persson, och utj Buckten Petter Smitt** hwilcka altijd skola giöra sig underrättade om deras medborgares handel och tillstånd.

Sedermera förordnades till att i åhr påskrifwa den wanliga stadzskatten Rådmännen Jacob Christiansson och föreskrefne stadsens äldste, samt af Borgerskapet, Oluf Joensson, Bengt Ulricksson och Swen Fälboredare, och såsom Borgerskapet påstode att föreskrefne af deras Cammerader skola afläggia deras Eed, innan de sammanträda till skattens skrifwande, som effter middagen företagas skall, och Magistraten fant det ey obilligt wara påmint, alltså blef dem Eden föreläsen. : : : : _

Därnäst proponerades om icke skulle wara en heder för Borgerskapet, **att en wäcktare blef förordnat utj staden som om Natttijden kunde gå omkring och ackta Elden, samt kundgiöra hwad klockan är slagen**, hwilket och synes enligt med åtskillige Kongel. Förordningar, och den praxin som föröfwes utj alla andra städer. Borgerskapet förklarade här öfwer deras nöye, och ärbödo sig sammanskiuta till samma wäcktares åhrliga Löhn 12 dr smt, hwilken derjemte kan updragas Rigningen, doch att honom beståes för dödegrafning och lijckwigning en skiäblig betalning, hwaröfwer Magistraten lofwade författa en taxa honom och Borgerskapet till rättelse.

Aé: Man hade fått brev från riksdagsmannen Ahlqvist som begärde att få ett intyg på hur han skött sina olika tjänster i staden. Man resonerade om detta och sade bl.a. att Ahlqvist kanske vill söka borgmästartjänsten, men eftersom de var nöjda med häradshövding Brun ville de avvakta något "hwarom Hr Rådman Strömdahl lofwade wilja honom avertera."

Häradzskrifwaren utj Norrewijkän Wällbetrodde Holger Lundström infant sig för Rätten, och gaf tillkienna, att des swägerska sahl. Inspecteuren Herman von Seths änckia Helena Engström utj Uddewalla boendes, är worden pålagd giöra Räkning Jemwäll för året 1711, som des sahl. man förestådt Siötuls Inspecteuretiens ten här utj Strömstadh; och som samma åhrs **Räkenskaper under förflutna ofriden, blefwit af den härifrån förrymde Jöns Kiöge förskingrade och sönderrefna**, så war bem:te Häradzskrifware begiärandes at RådstuguRätten deröfwer behagade meddela denna des swägerska en rätt mätig Attest, på det hon så mycket tryggare förlusten af Räkenskaperne hoes wederbörlig hög öfwerheet wisa måtte. Magistratz Personerna, som nu Rätten bekläda, äro merendels sedan den tiden tillkomna, undantagandes Extra Rådmannen Nils Christiansson och Borgaren Anders Skiöth och Anders Biörnsson samt stadztienaren Hans Wesfwendahl berätta, **att en gång hände sig det Jöns Kiöge om Natttijden kom och oförwarandes öfwerumplade, så wäll Borgmästaren då warande Anders Unge, som sahl. Inspecteur Seth, så att de utj underkläderna allenast undankommo, och då blef deras skriffter aldeles borttströdde och sönderrefna, och hade han Jemwäll tagit SiöTullsSigillet, som doch sedermera blef tillbaka sändt**, men om hwilket åhrs upbörd samma skrifter handlande, samt på hwilket året det skiedde weta de intet att berätta; och hwad widgår Häradzskrifwarens andra begiäran, att lämna

Bild 810
Attest om de Myntsorter, som här på orten mäst gångbara woro 1718 och först på året 1719 så bewittnades Jemwäll både af Rådmännen som Borgerskapet, **att då för tiden här på orten ibland Borgerskapet Knapt annat Mynt tillseendes war, än Mynteteckn.** Om hwilket alt Magistraten ey underlåta kunde wid så beskaffat tillfälle, att lämna sahl. Inspecteur von Seths änckia Helena Engström des sanfärdiga bewittnande, under stadsens Sigill.

Aé: Stadstjänaren Hans Wefwendahl, som också innehade besökarettjänst vid Lilla Tullen bad att bli befriad från en av tjänsterna. Som ny stadstjänare utsågs Josep Giöös.

:_:_:
Ny sida

1723 d:n 19 Martij : _:_:

Öfwenwäll blef till följe af Högwällborne Hr Baron och Landzhöfdingens höggunstiga befallning af d:n 16 Martij sidstafwekne Hr Rådman Jacob Strömdahl befalt, att tillicka med 2ne Borgare förfoga sig utj **framledna SiöTuls Inspector Daniel Brandts** sterbhuus, och dersammastådes des effterlämnade qwarlåtenskap och ägendom, å nyo Inventera, i så måtto, att deraf må ärfaras huruwida den sedan sidsta Inventeringen förledet år skiede, under Mannens lifztijd kan hafwa tillwuxit el:r intet, och med samma förrättning forderligast till Magistraten inkomma, på det den må effter åstundan till wederbörlig ort blifwa afsändt hwarmed Magistraten och Borgerskapet skildes ifrån hwarandra.

Anno 1723 d:n 22 Aprilis : _:_:

Aé: Man har fått begäran om mera pengar från riksdagsman Ahlquist som nu varit 4 månader "ifrån des hemwist" för att bevista riksdagen.: _:_:_:

Därnäst och som denna stadsens Kyrkiogårdz mur befinnes igenom desse swåre ofridzåhren nästan aldeles **blefwet ruinerat och i grund nederrefwen**, så förmantes Borgerskapet att med aldra första den samma för händer taga och effter handen förfodraga, på det den icke skall hafwa mera afseende på en steenhoop, än något omstänge om ett så heligt rum, samt döda Menniskio beens ihoopahållande.

Bild 830

Det skulle och wara ganska nödigt, ock icke hända staden **till ringa regularitet och prydnad, att de mångfaldige store stenarne blefwo tagne ifrån huusen och uthur gatorna, derest de nu ligia och förhindra gången för 2ne Personer i bredden till förtijga om någon främmande el:r stadsen egne Inwånare skulle försorsackas att farader fram igenom med wagn el:r kiäror;** Fordenskul drager Magistraten det goda förtroendet til alla i gemen, det hwar och en, för des huus och Tompt sådane obäckeliga stora stenar afrödia, och

på de almäna ställen, hwarest sådane äro belägne, måste Borgerskapet biträda hwarandra till deras borttagande, **och måste hwar och en effter handen låta sig angelägit wara, att steensätia gatorne hwar för sig, så mycket som möyeligt är.** Äfwenwål måste stadsens Landzwäg, utj instundande weka repareras, emedan straxt däruppå wägesyn anställas skall, och den brätzliga beläggas till det han igenom sin effterlåtenheet wål förtient; wiljande Magistraten icke twifla, att någon skulle wara så förgiäten af des skyldigheet, att han sig ifrån ett så nödigt arbete Absenterar och afhåller.

:_:_:_

Ny sida

Emedan Landzhöfdinge Embetet, förnummet af den härifrån Magistraten d:n 9 innewarande månad insände Inventeringen öfwer framledna **Inspecteur Brandts** befindteliga ägendom, att den samma ey högre upgådt, än till en summa af 196 dr 26 ./. smt, och det äthminstone så mycket af bem:te Brandtz ägendom till Kongel. May:ttz och Cronans säkerheet, oförtryckt hållas borde, som kunde swara ey allenast emot 290 dr 21 öre 8 P. smt, som honom effter 1717 åhrs hufwudbook, och gjorde Obseruationer öfwer des Räckningar för åhren 1720 och 1721 till gravation anförde blefwet och han oemotsäyeligen Clarera skulle, utan och 420 dr smt Confiscations och wrak medell; Alltså och emedan Magistraten igenom skrifwelse af d:n 20 innewarande är worden befalt at inhämta af merbem:t Inspe/c/teur Brantz sterbhuus Interessenter wist och till förlåteliget beskied, huru med öfwannämde Poster rätteligen föreweter, samt om de äro betalte och förklarade el:r intet, blef bem:te sterbhuus samma ordres Communicerade, Jemte anmodan, att med en så anständig förklaring till Magistraten forderligast inkomma, att den samma må kunna till fullkommeliget beskied och wederbörlig ort befordrat och afsändt blifwa, på det Landzhöfdinge Embetet sedermera må sig den af Jackt Lieutenanten Lars Kamp begiärdta Auctionen öfwer Offta bem:te Inspectors ägendom uthlåta.

Bil 840

:_:_:_

Anno 1723 d:n 29 Aprilis : _:_:_

Anno 1723 d:n 10 Majj : _:_:_

Ny sida

:_:__ uplästes till almän effterrättelse hans Kongel. May:ttz Nädigste förklaring, hwarigenom uppå **inlupna goda tijdningar om smittans uphörande**, utj de angrepne orter, högstbem:te hans Kongl: May:tt funnet sig föranlåten dels att ändra och dels att aldeles uphäfwa de till des förekommande utj Rijket hittils gjorde författningar.

:_:_:_

Anno 1723 d:n 22 Majj : _:_:_

Såssom Landzhöfdinge Embetet af **Inspectorskan Brant**, igenom Hr Häradzhöfdingen och Borgmästaren Torger Brun insända förklaring af d:n 27? Aprilis sidstl. Förnummet, huru det förewetter med des sahl. Bild 850

mans påförde Obseruationer och Confiscations medel för åhren 1720 och 1721. Att en del däraf ännu innestår, Jemte 311 dr 3 öre smt 10:de Penning, Centonal och Avancement Penningme som fordeligaste skola i läntRänteriet lefwereras, och i anledning däraf att Kongel. May:tt och Cronan icke skall kunna ärhålla sin förnöyelse, med mindre debitorens ägendom för Auctioneras, samtyckt till den af Jackt Lieutenanten Kamp under d:n 16 Aprill begiärte Auctionen; Fördenskull resoluerade Magistraten, att samma Auction med aldra första för händer taga, och de derigenom inflytande medel till bem:t sterbhuus Fullmäktig emot quittance effter wällben:te Landzhöfdinge Embetes gunstiga ordres af d:n 14 innewarande Majj, så mycket som till Ballancernes Clarerande, effter ricktigt bewijs nödwändigt erfordras, samt resten i godt och säckert förwar tils vidare behålla.

I anledning af Landzhöfdinge Embetetz ankomna skrifwelse och tillåtelse af d:n 25 innewarande, att få till **Kyrckiogårdz Portar**, och annat dylijckt arbete nyttia de små Sparar, som warit destinerade till fästningzwärcken utj Strömstadh och ännu liggia qware, tillsades Rådmannen Hr Jacob Strömdahl, att dem samma, innan de dertill tagas och användas behörigen Werdera låta. Hwaruppå Magistratens Ledamöter afftråde gjorde.

Anno 1723 d:n 29 Junij : _:_:_

Emedan denna stadsens Scholâ blefwit utj ofridztijden igenom det här upbyggda Fästningzwärcket

Ny sida

Ruinerat och nederrefwen, hwilken sedermera icke är worden upbyggt, så har Hr Häradzhöfdingen Brun sedan des antråde till Borgmästare bestälningen igenom skrifwelse hoes högwyrdiga Dom Capitelt utj Giötheborg anhållt, att Probsten utj Wijkarne wid något annat tillfälle i sommar måtte komma hit, på det med honom Kunde **rådgiöras huruledes Scholâ Disciplinen igenom någon Habil rector måtte effter Kongl. Förordningarne åter inrättas igien**, ty hade fördenskull Magistraten låtit upkalla den för detta här i staden warande Rectoren Hr

Sven Jonsson, och tillfrågat honom huruvida han tilltror sig att förestå Scholåmästare Embetet, som han en långliggig tid här i staden förrättadt, i Anledning hwaraf han inlefwereade en Cessions skriff och uthåtelse, att i hänseende till des höga åhlderdom, som nästan 70 år uplefwat, så wäll som att hans swaga kraffter icke tåhla så trägen och flitig upwacktning, som ett sådant arbete till denna stadsens ungdoms underwisning med sig förer, fördristar han sig den samma hädanefter icke att påtaga och förestå, uthan af en frij wilia härmedelst des Scholåmästaretiens utj Ehre wyrdige och höglärde Hr Vice Probstens och Kyrkioherden Andreas Bomanders /: som sedan huusesynen utj Schee Prästegård war förrättat, äfwenwäll nu till den ändan är tillstådes :/ och Pastor locij höglärde Hr Bengt Runnercrantz närwaro och påhör, aldeles upsäyer, och gierna önskar det HögEhrewyrdige och Höglärde Hr Biskopen med Venerand: Consistoriis höggunstigt **täcktes denna Scholan med en ung och habil pådagoggus försee**, på det denna stadsens Barn och ungdom icke längre må siälfzwället och okunnigheeten, om Gudzfruchtan och alla Christeliga dygders underwisande tillstädia, särdeles som Magistraten nu är sinnad, att låta en

Bild 860

Publique Schola forderligast upsättia, förbehållandes sig doch Hr Sven Jonsson att få så länge Gud behagar, och des Kraffter, det tillåta, behålla Kläckaretiens här i staden. Hwilket Magistraten fant nödigt wara med Venerandum Consistorium ytterligare Communicera, och därjemte till samma bestälningz företrädande en ung och Beskiedelig Person utj Hr Sven Jonssons ställe recommendera och föreslå.

: : : : _

Anno 1723 d:n 16 Julij : : : _

Sedan Magistratens Ledamöter sammankommet och samtel. Borgerskapet woro inkallade, blef Ny sida

upläsit Landzhöfdinge Embetet till Magistraten ankomne Bref af d:n 13 sidstl. huius **att ingen som icke är med ricktigt pass och bewijs** försedd utj hwad Mondur och Kläder han och förekomma kan, **må få oantastad passera**, uthan skall den som en sådan fasttager hafwaåttniuta wid högwakten utj Giöteborg för sitt omack, enär han karlen aflefwerear, 10 dr smt; till hwilken ända och sedan samma bref blefwet å Predicke stohlen publicerat, Giästgifwaren här i staden alfvarsammeligen förmantes, att noga effterfråga huruvida de resande och **besynnerligen ifrån Stockholm** kunna wara med behörige pass försedde, och dem som inga pass kunna upwisa, anhålla, tills de förskaffat sig giltige attester om deras förhållande, och att de i sine rätte ährender stadde äro.

Aldenstund sahl. **aflidna SiöTulsInspectoren Brantz** qwarlämnade ägendom igenom den anbefalte och d:n 8. 9 och 10. Junij sidstl. håldna Auctionen med stor möda allenast hindt hoopsamlas 149 dr 28 öre smt, hwilka till sterbhuus Fullmächtigen emot quittance lefwereade äro, warandes orsaken därtill, att en hoop sacker blefwet för uth, så högt Werderade, att ingen welat el:r kunnat biuda därpå; Fördenskul och på det hwad som af ägendommen ännu oförsålt är, må Jemwäl effter all möyeligheet till Ballancens Clarerande blifwa föryttrat, befalles i anledning af Landzhöfdinge Embetes d:n 10 innewarande Månad aflåtna Ordres, Borgarne Oluf Zimmerman och Lars Bengtsson infinna sig utj bem:te Brantz sterbhuus, och där å en ny och Lindrigare Verdering uthsätia, på det Auctionen därpå, såsom med det öfriga skiedt är, sedan må kunna för sig gå. Hwarmed Borgerskapet, sedan denna gången intet mera war att förrätta afträde giorde.

Bild 870

Anno 1723 d:n 26 Julij : : : _

För Borgerskapet, som till almän Rådstugu blefwet behörigen upkallade, uplästes Hans Kongl. May:ttz Allernådigste Bref Dat: Stockholm d:n 26 Junij sidstl. Och Landzhöfdinge Embetet d:n 20 innewarande därpå gifna befallning, att igenom tienlige förestälningar förmå samtel. Borgerskapet försee och understödia deras **uthskickade Herredagzman** Påstmästaren och och /*Àé: Det står 2 ggr* / Rådmannen Anders Ahlquist med så många medel, som han under warande Rickzdag, föruthan hwad han redan undfådt, till nödigt underhåld betarfwa kan, hafwandes bem:te Herredagzman formerat sig **en Räckning, hwaraf nu äfwenwäll en Copia är hitsänd, som sig ifrån d:n 2 Januarij till och med d:n 10 Aug. under förbehåld om Rickzdagen då kan slutas, bestiger Jemte andre omkåstningar och uthgiffter till en Summa af 757 dr smt, som skulle komma att reporteras emillan begge städerne KongElf och Strömstadh**. Magistraten förestälde fördenskul Borgerskapet, det intet wara anständigt att till en sådan förrättning wid en Rickzdag, derest stadsens bästa skall bewackas affärda någon Person uthan att tillijcka och effter handen fournera honom med nödig förtäring och uthgifter, så länge han sig darsammastädes uppehålla måste, emedan de ey mer än andre utj Ricket, kunna ifrån Herredagzmans underhållande, wara frije, och det faller dem så mycket lättare, som de hafwa fåt tillstånd att wara 2:ne städer om en Fulmächtig, Hwaruppå Borgerskapet sig förklarade, att de medelst fattigdom och det Ny sida

swaga tillstånd den swåra Ofriden dem utj satt och lämnat, icke förmå mera till deras uthskickade Herredagzman Contribuera, uthan förmenar det får Rådman Ahlquist wara nögd med de 220 dr smt han af Strömstadh och KongElf redan bekommet, särdeles som de för des afresa uppå en almän Rådstugu slutade med honom det

aina andré

Contract, att först gifwa honom 100 dr HerredagzPenningar, och sedan der nödwändigheeten så fordra skulle, förenämde Summa med 40 a 50 dr smt föröcka, därljckawist de för detta uppå Hr Häradzhöfdingen och Borgmästaren Bruns persuationer sammanskiutit 200 dr smt, kunnandes de nu aldeles intet mäckta med, flere Penningars uthgifwande, ifall de icke kunna blifwa wid samma deras med Påstmästaren giorde Contract bibehållne, nödgas de sina åliggande besvär på högre Ort att angifwa. Doch ändtel. omsijder påtogo de sig att gifwa 100 dr smt till, och dermed sedermera wara aldeles frie ifrån vidare Kraf. Och som Magistraten uppå alla tienliga förestälningar i så beskaffat måhl icke förmå kunde Borgerskapet till något mera sammanskått till deras Herredagzman än 100 dr till de 200 dr de tillförna gifwet, resolverades att derom med bem:te Landzhöfdinge Embete Correspondera.

Borgarne **Oluf Zimmerman** och Lars Bengtson, som wid en Almän Rådstugu, d:n 16 innewarande månad blefwet befalte, att öfwer **sahl. SiööTullnären Brantz** ännu qwar blefna ägendom en ny verdering anställa, inkommo för Magistraten och lefwererade skrifftel. det däruppå af dem författade Verdet till 45 dr smt sig bestigandes, i Anledning hwaraf Hr Rådman Jacob Strömdahl anmodades, samma Pertzedlar igenom en offentlig Auction försälja, och den därför inflytande medlen till bem:te sterbhuus fullmächtig Bild 880

JacktLieutenanten Kamp, emot wedehörigt quittance lefwerera. Hwareffter Magistraten och Borgerskapet, som till samma auction antydades sig att infinna, denna gången skildes åth.

Anno 1723 d:n 10 Aug. höltz almän Rådstugu utj Närwaro af Häradzhöfdingen och **Borgemästaren Torger Brun** tillicka med

Rådmännen

Jacob Strömdahl
Lars Andersson.

Jöran Strömdahl.

Och största delen af stadsens hemmawarande Borgerskap då i förstone uplästes Landzhöfdinge Embetetz Gunstiga ankomna bref Dat. Giötheborg d:n 3 Aug. sidstl. hwarutj befalltes att Magistraten skall sökia förmå denna stadsens Borgerskap att uppfylla **Herredagzmannen** Ahlquistz prätenderade summa till 757 dr smt, emedan KongElfz stad icke mera till de förskjutna 120 dr smt nu mera Contribuera kan än 150 dr och gaf Borgerskapet där på följande swar, at de 100 dr de sig tillförne påtagit sammanskiuta wilia de hålla sig wid, men ehuru gierna de önska, kunde icke förmå ärläggia flere Pen:r, utan förmoda nu slippa med desse 300 dr de redan uthgifwet. Magistraten förestälte Borgerskapet tillbackars, att det är oförswarliget begiära, det Herredagzmannen skall liggia utj Stockholm på en sådan dyr och kåstsam ort uthan nödiga Pen:r och upphälle; Men de swarade att deras wilkor äro så slätte, att de icke kan gifwa mera än 300 dr och enär Herredagzmannen fådt 270 dr af KongElf, förmodar de att han med mindre kan uthkomma, warandes det **alt förswårt för dem, som fattige äro**, att betala 3 dr om dagen och dubbelt skiutz? Förmodandes att där utj ändring söckia. Och som de på intet sätt stodo till att öfwertahlas till mera sammanskått,

Ny sida

resolverade Magistraten därom med Landzhöfdingz Embetet Correspondera.

Samma dagen uplästes Landzhöfdinge Embetetz befallning till **recruterings Möthe med stadsens Båtmän**, som Compagnieskrifwaren Åhsbom determinerat utj Wijk d:n 15 huius, och befalltes samtel. Borgerskapet så laga, det de hafwa all Mondering till handz, att Rotemästaren tillijcka med Båtmännen kunna wara uthe utj Rättan tijd att icke något tilltahl för drögsamheet förwäntas måtte.

Hr Rådman Jacob Strömdahl upsteg och berättade att han af den **utj afledna SiööTullnären Brantz sterbhuus** wid Auctionen d:n 8. 9 och 10. Junij öfwerblefna ägendommen, som sedermera är worden till ett nytt Verdie uthsatt, ey kunnat igenom Auctions drifwande och försälgning mera incassera än en summa af 39 dr smt, hwilka han äfwenwäll berättar sig hafwa till sterbhuus Fullmäktigen Lieutenanten Kamp emot des wedehöriga quittance lefwererat, så att öfwan nämde Brantz effterlämnade ägendom, således Jemte den förra Auctions Summan 149 dr 28 öre till des Balancers Clarerande, upgått till 188 dr 28 öre smt. Hwarom Magistraten vidare med Landzhöfdinge Embetet Correspondera skall. Och skildes således Magistratens Ledamöter och Borgerskapet åth denna gången.

Anno 1723 d:n 16 Aug. : : _

Förkunnandes stadsens Borgerskap att Landzhöfding Bild 890

Embetet under d:n 13 Aug. innewarande befalt Magistraten med Borgerskapet så begå det, att de som affärdat Rådmannen Anders Ahlquist skola förskaffa och sammanskiuta till honom det underhåld han prätenderat, emedan KongElfz Borgerskap igenom en inkommen Supplique uthlåtet sig wilia hålla sig wid det Contract de

tillföra giordt, och Landzhöfdingz Embetet håller gådt? / *Aé: En del av texten vid inbindningen går ej att se / att KongElfz stad i detta måhl intet annorlunda kan ansees, än såsom den der emot wist arfwode kommet öfwerens med inan at något för sig uträtta, Giörandes Magistraten sin yttersta flit, att förmå och öfwertahla den till att sammanskiuta, alt som befalt är, men ehuru Magistraten sig bemödde och all flit använde, war ingen ting med dem till att uträtta, uthan förbehålla de sig gifwa deras nöd och trångzmåhl tillkienna på högwederbörliq ort och som Magistraten icke hade prompta ordres at? taxera dem därtill, kunde för denna tijden ingen ting vidare uträttas; uthan resoluerades? derom Landzhöfdingz Embetet part gifwa.*

Aé: Man redogör för ett testamente, som skrivits av rådman Thore Svenson skrivet år 1712. Hans hustru hette Ingrid Johansdotter. Thore uppges ha varit styvfär till borgaren Bryngell Hööcks hustru, boende på Nordsidan.

Ny sida

Anno 1723 d:n 21 Septemb: : : : _

Aé: Landshövdingebrev om fartyg till södra Europa och viss lagringsfrihetstid upplästes. Dessutom bad ämbetet om besked vilka byggnader som kan ha byggts upp för "de handlandes betiening"

: : : : : _

Så resouerades, att med Påsten berätta, **det här utj staden finnes hwarken Boar el:r Packhuus**, och för det andra att staden ingen Cassa el:r inkomst dertill hafwer, emedan **nästan alt hwad lilla Tullen och Accisen af sig kastadt, uppgådt till Lilla Tuls Betienternes aflöhningar.**

Aé: Ytterligare brev från landshövdingen läses upp. : : : : _

2:do Landzhöfdinge Embetet d:n 10 innewarande Magist. lämnade Communication af Hans Kongel. May:ttz allernådigste swar uppå wällbem:te Landzhöfdinge Embetes föreställande, ang:de Herredagzmannen Ahlquistz underhållande utj Stockholm, hwarutinnan högstbem: Hans May:tt funnit för godt att befria KongElf för flere HerredagzPenningars ärläggjande, än de, om hwilka å begge sijdor föruth Acorderat och samtyckt är, med mindre samma stad godwilligt skulle förmås gifwa mera. I anledning hwaraf Magistraten förehålt Borgerskapet, att som Herredagzmannen emedlertijd torde lijda brist på nödigt lifzuppehälle, det de ofelbart

Ny sida

Måste sådant förekomma. Men ehuru mycket Magistraten dem därtill förmante, war dermed intet att uträtta, uthan uthlätt sig Borgerskapet, att aldenstund Herredagzmannen Ahlquist redan af begge städerne KongElf och Strömstadh bekommet 570 dr smt, och Hans May:tt icke determinerat huru mycket en Herredagzman skall beståes om dagen till underhåld, utan lämnat det till wederbörandes eget öfwerens kommande, så får det derwid till vidare förblifwa.

: : : : : _

Effter för skiedt behörigt anmälande inkom för RådstuguRätten Studenten D:ne Nils Westerlind och berättade sig hafwa uppå denna Magistratens Vocation och kallelse ärhållt Venerandij Consistorij Fullmact, att wara **denna stadsens Docens Scholâ** utj den förra Pedagogis Hr Sven Jonssons ställe, effter han för sin höga Åhlder och swagheet det Embetet friwilligt upsagt, och allenast med Kläckare tiensten i sin tijd wara förnögd; och som begge desse tiensterne hit intill warit Combinerade till Docentis bättre underhåld, och nu komma att Separeras, så drager bem:te

Bild 910

Student Nils Westerlind det förtroendet till Magistraten och Borgerskapet, som wid kallelsen lofwat förbättring till des underhåld, att honom sådant till godo komma må. Hwilket Magistraten med samtel. Borgerskapet är vidare utj öfwerwäganade taga och således öfwerenskommo, att uthom det **denna stadzens Pedagogus af Kongel. May:tt och Cronan åthniuter 33 dr och af staden 10 dr smt**, wilia de som nu någorlunda af förmögenheeten äro, och hafwa barn att låta underwisa utj Gudzfruchtan och andra Christeliga dyggder och Lofl. öfningar, däruppå giöra en tillöckning, Nembl:n Hr Rådman Nils Anderson för 2:ne söner 24 dr, Hr Jackt Lieutenanten Kamp för en des Broder 12 dr, Rådman Nils Christiansson för en son 12 dr, Dito Lars Andersson 1. son 12 dr och Borgaren Sören Möller 1. son 12 dr, så att des åhrliga Löhn blifwer 115 dr smt, föruthan **3:ne Offerdagar om åhret och skola öfwannämde Personer derjemte, effter deras eget godwilliga påtagande underhålla honom med frij kåst, Cammare, säng, Lius och wed**, till hwilken ända de äfwenwål sins emillan gjorde den förordning, att bem:te Rector och Pådagoggus hwarie söndag skall äta hoes Jackt Lieutenant Kamp, hoes Rådman Nils Anderson om Måndagen derpå, Rådman Nils Christianson Tijssdagen, Dito Lars Anderson Onssdagen, Sören Möller Torssdagen, H:ar Rådmännen Jacob och Jöran Strömdahl Fredagen, och Borgarne Christian Ramswijk och Petter Smitt Lördagen, då det sedan åter begynnes på nytt igien. Och såsom denna staden sedan Scholan utj ofridzåhren blef ruinerat och nedrifwen, icke mäcktat ännu med någon i des ställe upsättia, doch förmodades att sådant med aldra första skiee skall, så kommer så länge och intill des huushyran samt säng och warma att repareras emillan Scholâ Disciplarne

Ny sida

effter Advenant. Hwarmed Rectoren Nils Westerlind fant sig wara wäll förmögd, och begiärde att detta deras nu slutade Contract och afhandling, måtte till desto större Krafft och stadfästelse utj framtijden Protocollo Inserterat blifwa. Som Magistraten icke el:r förwägra kunde. Hwareffter Magistraten upsteg, och så wäll som Borgerskapet afftråde togo.

Anno 1723 d:n 28 Septemb: : : : _

Då ibland annat som förrättades, blef Borgerskapet förehållet huru oanständigt det wara skulle om deras **Broo emillan staden och Nordsijdan** längre skulle wara ofärdig med ströö och annat, och resolverades fördenskull till effter middagen, att densamma skall med Nödtorfftiga ströö försees; äfwenwäl att tillkommande Måndag Klåckan 8 skall hwar och en för sin dörr och Tomt af wägen rödia alla lösa och stora stenar, och upfylla sand i stälet, till wåhren det kan blifwa stensatt.

Inkom den för detta här i staden warande Pådagogus Hr Sven Jonson, och lefwererade en skrifftelig begiäran således; Att aldenstund **denna stadsens Borgerskap behagat förskaffa sig ett uhrwärk och Klåckorne så medelst uthur det gamla Klåcketornet flytia låta**, så skulle det falla honom gamla man, som med Scholåmästare och Klåckaretiensten några och 30 åhr sin ungdoms tijd med ett trödsamt arbete förmötit, swårt, att på de höga trapporne upgå så ofta som Rigningen och uhr-
Bild 920

wärcket det fordrar, ty anhåller han i så måtto att blifwa därifrån för des åhlderdoms swagheet skuld förhulpen och hädan effter befrijat. J betractande hwaraf Magistraten samtel. Borgerskapet föreställte, det wara deras egen heder och nytta **om staden underhölt en Ringekarl**, som däruppå en noga och flitig upwacktning hafwa kunde, och ändtel. förmådde Borgerskapet därtill sitt samtycke gifwa;

Fördenskull antogz skraddaren Pael Kesselman, att wara effter öfwerens kommande ringekarl för 12 dr smt om åhret, samt frij för stadsens uthskylder med förbehåld, att han icke allenast Klåckan wäl skiöta skall, uthan Jemwäll så ofta det fordras ringning uppassa, **och om dagen klåckan 10 och 4 effter middagen med Klåckorna Klämta, samt hwarie affton ringa Klåckan 9 utj wård.** Hwilket han emot föreskrefna wilkor påtog sig att effter yttersta förmågo fullgiöra. Och lofwade Magistraten att låta författa en Taxa honom och Borgerskapet till effterrättelse.

Anno 1723 d:n 26 Octob. : : : _

Ny sida

Anno 1723 d:n 11 Novemb: : : : _

Sedan Borgerskapet igenom wederbörande Betiente, tillsagdt blefwet, sig till almän Rådstugu infinna, Uplästes Landzhöfdinge Embetet under d:n 2 Now: sidstl. ankomne höggunstiga skrifwelse, huruwida denna staden med **nödige Hattemackare** kunna wara försedde, och utj hwad ständ wärkstäderna äro; Och som Magistraten uthom det sig sielf hade bekant, befant af Borgerskapet swar; att **här utj Strömstadh har aldrig warit, och icke el:r ännu förtijden finnes någon Hattemackare**, fast det icke syntes orådeliget, att såwäll dee Fabriquer, som eliest flere här på grensen inrättades, som kunde

Bild 930

afhålla almogen att söckia så ofta till Friedrichshall och Norjet, enär de anträngia ett och annat nödigt; Så resolverade Magistraten att sådant till Wällbem:te Landzhöfdinge Embetes åstundade underrättelse Communicera. Och gjorde Magistraten och Borgerskapet behörigt afftråde.

Anno 1723 d:n 18 Novemb: : : : _

Sedan Magistratens Ledamöter sig satt, blefwo denna stadsens samtel. Borgerskap, som i dag tillsagde woro sig uppå almän Rådstugu infinna, genom stadzbetienten inkallade, effter hwilkas inställande Hr Häradzhöfdingen och Borgmästaren **förebrackte den uhrsäckt, som honom nu en tijd medelst andra af des häradzhöfdingeienst dependerande angelägna Embetz syslor, afhållit och hindrat ifrån des wistande här i staden.**

Därnäst förehölt Hr Häradzhöfdingen och Borgmästaren Borgerskapet orsacken som föranlåtit Magistraten i dag sammankalla Borgerskapet til almän Rådstugu, Nembl:n att afhöra hwad stadsens ifrån Stockholm hemkomne Rickzdagz fullmächtig Rådman och Notarien Anders Ahlquist till stadsens förmån och nytta, effter sin undfångne Commission och Fullmackt kan hafwa uthrättadt.

Rådmannen och Notarien Anders Ahlquist upsteg fördenskull af sitt säte, och sedan han aflagt hans

Ny sida

Kongl. May:ttz wår allernådigste Konungz Nådiga hälsning, tillijka med samtel. Sweriges Rijckes höglöfl.

Ständers och enkannerliga Borgare ståndetz wänliga och flitiga helsningar, samt förebragte de orsaker som till

denna Rickzdagz långsamma uthdrächt öfwer den eliest wanliga tijden, warit wällande, öfwerlefwereade Jemte Rickzdagz beslutet de af honom undfångna och redan uthwätkade resol:r för staden; : _ : _ :

Bild 940

Aé: Redovisningen fortsätter. Dokument från riksdagen är daterade 16 och 17 oktober 1723.: _ : _ : _ :

Magistraten föreställde Borgerskapet, att ehuruwål denna staden lijkämtigt hennes Kongl. May:ttz Nädigste resol:n af d:n 3 Julij 1719 är för alla Kongel. May:ttz och Cronans uthlagor, undantagandes Stora Siötullen, befriad, så blir lijkwäll staden åhrl:n denna Contributions summa påförd, i anseende till det, att den härifrån staden till 1719 åhrs Rickzdag afsända fullmäktigen Notarien Erich Liedberg, försummat stadsens friheet utj det Lifl. Borgarståndet, hwarest detta Contingentet städerne emillan Jämka, gifwa tillkiänna, det äfwen Rådmannen och Notarien Ahlquist intygade, och som detta måhl således kommer i anledning af Kongl. May:ttz staden förunte friheet att förklaras, ty fick Notarien befalning denna förklaring så tiidigt upsättia, att den med Lördagz Påsten kunna afgå.

: _ : _ :

Bild 950

Ytterligare publicerades högwällborne Hr Generalieutnanten och Landshöfdingens till Mag. affärdade bref och befalning ofördröyeligen att föranstalta och försorg draga om de af denna stadsens **Herredagzman** Rådmannen och Notarien Anders Ahlquist till des nödiga underhåld, under des wistande wid Rikzdagen utj Stockholm, i underdånigst följte af Hans Kongel. May:ttz till des StatzContoir afgångne Nådiga befalning, undfångne 300 dr smtz indrifwande och betalande, hälst KongElf, uppå hwad förestälningar derom blefwet giorde, intet större tillöckning welat sig påtaga än 50 dr smt.

Ny sida

I anledning af föregående upläste bref som för detta warit Borgerskapet kundgiort, tillsades och förmante Borgerskapet, att så mycket förr befordra denna summan till en prompt betalning, som Hans Kongl. May:tt, vår Nädigste Konung i det Nådiga behiertande, att Herredagzmanen intet skulle lijda någon nöd och trångzmåhl wid Rickzdagen, låtit honom desse medell försträckningzwis bekomma. Borgerskapet begierde få af Herredzmanen /*Aé: Det står så* / och Rådman Ahlquist räckning, på det de däraf måge kunna see huru mycket för honom wid Rickzdagen upgårdt.

Rådmannen Ahlquist lofwade denna Borgerskapetz begiäran, till nästkommande Rådstugudag att effterkomma, uthlåtandes sig och derhoes, att ehuruwål han som alla andra Herredagzman kunde hafwa fog påstå och begiära effter sin förra Räckning 3 dr smt om dagen, i synnerheet som Notarien Liedberg, utan hwad han till Extra depencer affördt för en och annan som honom warit behielpelige utj stadsens ansöckningar, fast han ändå ganska litet derföre staden till nytta uthrättat, åthniutet i goda Pen:r 4 dr smt om dagen, så will han doch i högsta måtten, intet beswära el:r tryckia Borgerskapet, uthan giärna så Jemcka sig med dem, att dee å både sijdor måge warda skades lösa. Begierandes till den ändan intet mer än hwad han nödtorffteligen i Stockholm kunnat uthkomma med, det han i aldra ringaste uthsätter till hälfften emot det Notarien Liedberg åthniutet Nembl. 1 Plåt. el:r 2 dr smt om dagen.

: _ : _ :

Bild 960

: _ : _ : höger sida

Effter skiedt anmälane instäldte sig på des Moders afledna Befallningzmannens Jonas Erichsons änkiäs, dygdesamma hustru Christina Waldenströms wägnar, sonen Christian Engström, och anhölt det Magistraten täcktes tillhålla Rådmannen Hr Nils Anderson återbetala de på **undfånget PenningeLähn** af 308 dr smt utj 3ne åhrs uplupna Interesset, uthan och hwad som ännu af sielfwa Summan och hufwudstolen, endels härrörande af Mynte Valvationen igenom de från 20 till 25 öre smt förhöge Caroliner, kan återstå, : _ : _ :

Anno 1723 d:n 2 Decemb: : _ : _ :

Aé: Målet om krav mot rådmän Nils Anderson fortsätter. Nils Andersson menade att kravet inte stämde.

Magistraten var inte domför pga att rådmännen Nils och Lars Anderssoner var bröder. Om kåranden villhöll sin fordran skulle han återkomma.

Anno 1723 d:n 4 Decemb: : _ : _ :

Rådmannen Anders Ahlquist inlefwereade nu i anledning af Magistratens och Borgerskapetz sidsta

Ny sida

öfwerens kommande, en på de under des wistande wid Rickzdagen i Stockholm, såssom denna stadsens **Herredagzman** för honom uthgångne och uplupne omkästningar, sig bestigande till 764 dr smt. Berörde Räckning blef för samtel. Borgerskapet föreläsen, hwilka därpå sådant uthlåtande gáfwo, att ehuruwål de gierna önska kunna sin Herredagzman, den upförde summan betala, samt med så hederl. belöhnning för sitt hafda omack

och besvär ansee, som han gjort sig förtient till, afhåller dem doch deras fattiga wilkor och oförmögne tillstånd därifrån, förmenandes derhooes att han och lærer finna sin uthkomst och skadeslösheet, enär de till honom för denna staden ärlagt 307 dr smt, och ännu 230 dr smt betala, af de genom Hans Kongel. May:ttz allernådigste tillstånd uthur Kongel. Rånteriije Cammaren i Stockholm i försträckning undfångne 300 dr smt. Rådmanen Ahlquist förklarade häremot, sig gärna så willia Jämka med Borgerskapet, att de å både sijdor måge warda skades lösa, ärbiudandes sig till den ändan att afslåde utj sin Räckning till Extra Depencer upförde 40 dr smt, lämnar därhooes Borgerskapet sielf att efftertänckia, om han med mindre, både till förtäring, hästelega, skrifMaterialier och Påst Pen:r kunnat utkomma än upfördt är. Borgerskapet ärkiende wäll deremot sådant med tacksamheet, men bad doch honom widare det öfriga Saldo äfwen afslå; försäckrandes de, att framdeles, då Gud behagar försäkra dem i något bättre tillstånd, skola de sådant intet förgiäta. Och emedan uppå Magistratens ytterl. Förestälningar och persuasioner, Rådman:n Ahlquist afslog hela sitt Saldo af 81 dr smt, och lått sig benöya der med att Borgerskapet nu betalar 30? /Aé: Text osynlig vid inbindningen / dr smt af hans i Stockholm undfångne 300 dr smt försträckning, sedan KongElf deraf betalt 70 dr smt, Bild 990

så att hela Summan blir 687 dr smt, ty antydades Borgerskapet att denna Summa forderrammast låta igenom de 10 stadsens äldsta, hwarwid Hr Rådmanen Jacob Strömdahl förordnades föra Dire.? tion, taxera, på det att de med första kunna blifwa indrefne, samt sedan öfwer remitterade och betalte.

: : : : _

Aé: Båtsman Lars Strömstadh beklagade att han inte fått hela sin lön. Bl.a. resterade Hans Andersson, avlidne Jackt Lieut. Plagmans änckia och Hans Andersson Skomackare. Han hade inte heller fått kläder eller förplägning.

Hr Häradzhöfdingen och Borgmästaren föredrog huru som sedan han, effter des anträde till Borgmästare bestälningen här i staden, söckt göra sig underrättadt om stadsens inkomster och medel, samt hwad förråd till nödige publieque huus upbyggande utj stadz Cassan befantz ib//and annat befunnet, att den af höga öfwerheeten staden i Nåder bestådda Tolag warit oindrefwen och hoes **framledna SiööTullsInspecteuren Brant** för, åhren 1720 och 1721 innestående, och emedan Hr Häradzhöfdingen och Borgemästaren i anseende därtill, och på det staden icke skall af sådane inkomster stadna i mistning, häröfwer infortrat underrättelse af des Måg Jackt Lieutenanten Lars Kamp, ty har och bem:te Jackt Lieutenant ey allenast genom ett till honom af d:n 9 nästl. Martij aflåtit Bref berättat det stadzTolagen är uthestående, uthan och öfwersänt en Specification och förteckning på de Personer han är innestående hoes, bestigandes Summan på den samma sig för år 1720 allenast till 54 dr 1 öre smt, och för år 1721 till 49 dr 27 öre smt, hwilka förteckningar såwäll för det handlande Borgerskapet nu upplästes, som och till närmare öfwerseende och förklarande öfwerlefwererades.

Bild 1000

Magistraten företog sig härnäst, till att Jemte Borgerskapet öfwerwäga såwäll om den af Hans Kongel. May:tt utj des uppå Borgerskapetz wid näst öfwerståndne Rickzdag, underdånigst insinuerade beswärs puncter meddelte nådigste resol:n och förcklarinz 6:te §: samtelig stapelstäderna **förunte Inquarterings Tolag**, som Höglöfl. Kongel. Commerce Collegio uppå denna stadens underdåniga ansöckningz 6:te §. d:n 21 nästl. Octob. uthfärdade resolution, angå:de de ifrån 18 till 4 ./. smt Moderade Passpenningarz befordran och wärckställande utj wärckelig Excecution, på det staden och Borgerskapet måtte komma att wärckel:n äthniuta, hwad högst bem:te Kongl. May:tt, och Högwällbem:te Kongel. Collegij resol. dem aller nådigst och höggunstigt förunnar, och till den ändan resoluerade, att den med Kongl. May:ttz Stora Siötuls Cammare här i staden wederbörligen under Notariens påskrift Communicera.

: : : : _

Magistraten förestälte Borgerskapet huru som **det oskick de tagit sig före att bruka Poikar och gässar till gå omkring Kyrckian med häfworne** och insambla Kyrckians och de fattigas Penningar under Gudztiensten, är så wäll emot Gud sielf, utj det huus hwarutj hans äro bor, en stor sidowördnad, som och Församblingen äfwen Ny sida

en besynnerlig förärgelse, förmanandes dem fördenskuill, att hädaneffter aldeles afskaffa sådan oskick, hälst den af gamal wana intet kan mera äga bistånd, än alt annat, som igenom tiden för missbruck skull kommer att ändras, lärandes Magistraten den första som häremot något sielf wäld föröfwer, så näpsa och straffa, att de andre därpå må taga warnnagel. Enkannerl. Antydades Borgaren Oluf Jonson sig detta bättre hädan effter än härtils skiedt är ställa till rättelse, så kiärt honom är undwika behörig plickt.

: : : : _

Till Tulnärens Wällbetrodde Johan Monselij ansöckning, att **få Laga upbod** på den honom af Slottz Prästen Hr Tolle Tollsonius försålda och wid broen på södre sidan af staden belägna huus och gård kunde Magistraten intet denna gången lämna sitt bifall, i anseende till det att utj kiöpebrefwet hwarken sielfwa kiöpeSumman nämbnes, el:r widden och bredden förmäles, det Magistraten honom till beskied lämnade, med tillsäyelse att så snart han

producerar och upwisar köpebrefwet på detta sättet inrättat, skall straxt Lagfarten honom bewilias. Hwarmed Magistratens Ledamöter skildes åth.

Anno 1723 d:n 7 Decemb: : : : _

Bild 1010

: : : _

Rådmannen och Påstmästaren Ahlquist öfwerlefwereades det besvär Magistraten i Kung:Elf emot honom anfördt. med antydan, att des förklaring skyndesammast förfärdiga, och till Magistraten ingifwa, på det att Magistraten ensamma med första må kunna Hr Baron General Lieutenanten och Landzhöfdingen sedan insända.

: : : _

Ny sida

Hr Häradshöfdingen och Borgmästaren proponerade för samtel. Borgerskapet, att som de härtils städse wid alla tillfällen, gifwet Magistraten alla Kiänbara prof, samt klara märcken och wittnesbörder af den beröml. Lust och åhuga de hafft, till att så wäll wårda sig om Gudz huus och Kyrckia, som denna stadsens ungdoms Education och informerande utj de styckon som skola göra dem skickelige och bana vägen till upkomst och befordran, att denna staden till den ändan förskaffat sig en habil och skickelig rector Scholâ, som uthaf alle sin, så wäll lefwerne och upförande som witra Lärdom, om icke de och äfwen nu wille wara omtänckta, att effter Råd=förmågen och lägenheet, hwar och en effter stånd och wårde huru **wij måtte utj tillkommande währ här i staden uprätta en wacker Schola till ungdommens nytta och stadsens prydnad**, samt och ehuruwäll man nogsamt besinnar att många andra swårigheeter, så medelst den långsamma, som eliest detta åhret dem mycket tryckt och presserat, att de wäll så mycket gripet sig till, som nånsin möyel:t warit, så är lijckwål uthaf alt detta det angelägnaste, som med tiden skaffar för dem och deras barn en wälsignad nytta med sig, och att den högste därföre så mycket mera lærer wällsigna deras wärck och handtering, när hwad de af Herranom för använda till Kyrckior och Scholar, hwarutj hans äro bor; och emedan samtl. närwarande Borgerskapet innerl. frögdade sig öfwer en sådan God och fördelachtig proposition, samt förklarade sig af alt hierta wara nögde därtill en bewilning göra **ty uprättades en Lista hwarpå deras namn, med hwad som bewiliades antecknades.**

: : : _

Bild 1030

Anno 1723 d:n 21 Decemb: : : : _

Bild 1040- höger sida

Aé: Man gav skolrektorn Nils Vesterlind tillåtelse att ha "en offerdag" till understöd för sin lön.

Bild 1050

Tulnären wid Lilla Tullen Wällbetrodde Johan Friedrick Monselius, som effter skiedt anmälade bewiljades för Mag: att inkomma, inlefwereade en af honom Jemte handelsmän:n Christian Ramswijk och Petter Smitt d:n 30 sidstl. Sept: hållen och underskrefwen, samt Borgerskapet till ärläggande **Taxerad BackungzLängd** bestigande den taxerade Bakungzskatten effter berörde Längd sig till 38 dr 12öre smt, : : : _

Rådmannen och Notarien Anders Ahlquist upsteg af sitt säte, och för Magitraten och samtel. Borgerskapet anmälte och berättade, att aldenstund höga öfwerheeten i Nåder behagat honom till en annan Påst igenom ärhållen Fulmækt Trans-

Ny sida

portera och förordna, det wil honom nu åligga sine här i staden hit in till företrädde Rådmans= och Notarie bestälningar upsäya, på det att Magistraten utj tillkommande år må kunna om desse bestälningars årsättiande förordna : : : _

Magistraten så wäll som **Borgerskapet betackade och Rådman och Notarien Ahlquist, för den tiden han här wid Rådstugu Rätten warit**, och de uthaf hans wackra samt skickelige lefwerne, omgiänge och upförande hafft sig att fägna, önskandes honom till sin undfägna bestälning mycken lycka och wälsignelse.

Wid detta tillfälle och sedan desse Complimenter woro slutade, framträdde **Handelsmännen Lars Frijs** och Petter Smitt, och berättade, att som de fömima Rådman och Notarien Ahlquist, för hwilkens Påstemästare upbörd de warit Cautionister, nu kommer att skilias ifrån denna orten, så hafwa de härigenom funnet sig föranlätne, till att up **och afsäya sig sin för honom inträdda Borgen**, i så måtto att de med detta åhretz slut för ingen Påstmästare upbörd wilia blifwa answarige, bediandes ödmiukel. Att det till deras säkerheet i framtijden Bild 1060

mätte till Protocollo föras, som icke allenast bewiljades, uthan och under rättandes dem att Cautionen intet längre sig sträcker, än allenast för den upbörden som de trädt i Caution före.

aina andré

*Aé: Härefter avslutades 1723 års protokoll med sedvanliga fraser med både åtvarningar och tillönskningar åt
Borgerskapet om en fin julhelg.*

Ny sida

Här finns följande underskrifter försedda med var sitt sigill.

Torger Brun

(2 sigill, det ena troligen stadens och det andra Torger Bruns egna)

Jacob Strömdahl

Nils Anderson

Jörgen Strömdahl

Lars Anersson

Nils Christianson

På nästa bild börjar 1724 års protokoll.

Någon saköreslängd behövdes inte.

STRÖMSTADS RÅDHUSRÄTT 1724

Bild 1070

Strömstadh Rådstugu Rättz Protocoll och dombook Pro Anno 1724.

Bild 1080 höger sida.

Anno 1724 d:n 14 Januarii effter förrättadt Gudztienst utj stadz Kyrkian, höltz allmän Rådstuga, utj närwaro af Häradzhöfdingen och Borgmästaren Torger Brun, samt
Rådmännen

Jacob Strömdahl
Jöran Strömdahl
Nils Christiansson

Nils Andersson
Lars Andersson

Sedan Magistrats Personerne sina säten intaget och sig nedsatt, samt Borgerskapet inkallat, Discourerades huruledes och på hwad sätt man skulle föranstalta, om Lilla Tuls och accis uppbörden, som Hans Kongel. May:tt wid sidsta Rijckzdagen anförtrodt under Magistratens Disposition, och stadnades utj det slutet, att bäst wara, först låta effterskicka Lilla Tullnären Monselius och de andre Betienterne till att förnimma huruwijda de äro sinnade tiena emot halfwa Lönnen, på det de derwid så länge friheetzähren påstå, måtte Conseruerade blifwa, hwarwid det ochs förblef till nästa Rådstugu dag.

: : : _

Emedan **här utj staden icke något Rådhuus finnes**, och Staten finnes wara inrättadt till Åhrlig Rådstugu hyra, så blef för detta åhret belefwdt uthålla Rådstuga hoes Rådmannen Nils Andersson, det han och godwilligt emot den bestådda hyran, utfästade sig till.

: : : _

Bild 1090

Den för detta här wid Rådstugan tienande **Notarien**, men sedermera till Controleur utj Mastrand befordrade Anders Ahlquist, inlefwederade nu utj 2ne Exemplair förledet Åhrs Protocoll, hwilket så snart det Collationerat wardt, af wederbörande underskrefz och skall wijdare med första Påst till Höglöfl. Kongel. HåffRätten utj JönKiöping öfwersändt blifwa.

Äfwenwäll förordnades Rådman Nils Andersson att för Jnnewarande Åhr emot den **bestådda provisionen upbära den Tolag**, som wid Tullen falla kan, och därföre rede och Räckning göra, och blef wid samma tillfället Rådman Jacob Strömdahl, tillsagdt för förflutna Åhret förfärdiga de Räkenskaper, honom åligger öfwer samma Tolagzmedell ingifwa.

Aé: Man meddelar att rådman Jöran Strömdahl blivit kallad att infinna sig till en'' vid ''Commissorial Rätten utj Uddevalla, angående förolyckade skieppet Elisabeth'', eftersom han skulle ha varit delaktig i bergningen av skeppets gods. Dessutom talas omen dräng Wittes, som varit med Strömdahl i skärgården den 28 augusti 1718, då han tillhandlat sig det strandade godset. Wittes befann sig i Norge.

Ny sida

Anno 1724 d:n 17 Januarii : : : _

Aé: Här diskuteras Lilla Tullen. Där står bl.a.

: : _ Att sedan ingen af Magistrats Personerne är sinnad L:a Tullen emottaga, och hädaneffter upbära, will Magistraten gärna tillåta Tullnären Wällbetrodde Johan Friedrich Monselius, få bemelte upbörd behålla, och således emot halfwa Lönnens åthniutande, så länge friheetz åhren warar : : : _ samt Tullskrifwaren Billstett äfwenwäll för half Löhn, med det förbehåld, att den förre icke allenast uthställer för sig och des under händer hafwande upbörd nöyacktig Caution, utan och wid hwarie Månadz slut inkommer med ett riktigt förslag öfwer den influtne medlen, och stadsens allmänna nytta noga i åkt taga så att alt riktigt och wäll tillgår, och att den senare både med en flitig upsickt och omwårdnad sin anförtrodda dienst bewakar, emedan Magistraten och Borgerskapet icke kunna bestå el:r staden mächta med att löna någon Besökare; För hwilket alt föreskrefne Tullbetiente icke allenast en ödmiuk Taksäyelse Magistraten och samtel. Borgerskapet för deras ärwista goda

försorg till deras bibehållande, wid samma Tulltjänster, aflade, utan Jemwäll med de anförde wilkoren förklarade sig wara wäll nöjde:

I hänseende hwartill bem:te Tullbetiente förordnades att hädan effter, emot föreskrefna Conditioner, att åhrl:n få behålla halfwa Löhnen emot det de tillförne hafft, samma tjänster företräda, och den derwid fallande upböden emottaga och upbära, samt däröfwer riktiga Journaler och Special Räckningar med forslagen hålla skola. Men hwad Besökaren Hans Wefware widkommer, så emedan staden icke kan mäkta med bestå någon Löhn för honom, blifwer han, så länge friheetz Åhren, som Hans Kongel. May:tt denna staden Allernådigst förunt, påstår ifrån sin hittills hafda Besökare tjänst Demitterat, och Löös gifwen; Åliggandes fördenskull Tullskrifwaren Billstedt en wedehörig upsikt hafwa, så wäll på sielfwa Tullnären, som hwad honom eliest tillkomma bör och der jemte sina Speciale Räckningar så tidigt förfärdiga, att Magistraten dermed icke någon försummelse, förmärkia må, och derigenom förorsakadt blifwa, at giöra en tienlig påminnelse.

: : : : _

Bild 1100 höger sida

: : : : _

Och som **den emillan Nordsijdan och staden warande Broen** befinnes wara till en dehl så förfallen, att den nödigt behöfwer reparation, så blef menige Borgerskapet befälte med aldra första samma Broo wederbörligen reparera och uplaga låta, så framt de icke wilja effter Lagen, ifall de härmed wisa någon tredska och försummelse, undwijka den derpå följande näpst och olägenheet.

Och emedan ingen ting mera nu wid Rådstugan war att påminna och förrätta, giorde samtl. Borgerskapet för denna gången sitt behöriga affträde.

Sedan såssom Borgerskapet giordt affträde, blef en för Arresterat dräng wid Namn Oluf Enorsson före kallat, effter Hr Rådman Jacob Strömdahls anhållan, för någon hoes honom utj des tjänst **begången huustiufnad**, hwarföre han nu några weckors tijd sutit utj Arrest; Och som Rådmännen Jöran Strömdahl och Lars Anderson, äro till bem:te Rådman, den förre Broder och senare swåger, blefwo i deras ställen, sedan de ifrån Bordet och sina säten upsteget och affträde giordt, antagne till Bisittiare Handelsmännen S: Christen Ramswijk och Petter Smitt, hwilka tillfrågades om de för detta aflagdt Domare Eden ? Hwartill de så wäll som den öfriga Magistraten, swarade Ja, och däruppå sina säten intogo. : : : : _

*Aé: Stölden avsåg tobak som tagits från en sjöbod. Det hade också försvunnit en guldring och lite pengar i rådmannens hus. En del av tobaken hade drängen spelat bort, en del hade han sålt. **Spel hade förekommit hos borgaren Per Moberg.** Vittnen hörs. Drängen berättar att han tjänat soldat tidigare. Domen blev att drängen skulle plikta med 3 par spö å 3 slag av varje paret och ersätta värdet av det stulna. Efter utstätt straff skulle han överlämnas till militära myndigheter, eftersom det visat sig att han rymt från armén, när den låg i Marstand. Även Per Moberg skulle betala viss ersättning.*

Bild 1130

Anno 1724 d:n 19 Februarii : : : : _

*Aé: Här är åter **f. riksdagsmannen Ahlquists** begäran om ersättning aktuell. Han har blivit uppmannad att betala det lån på 300 kronor, som han ansåg sig tvingad ta för att kunna fortsätta sitt arbete vid 1723 års riksdag. Han mäktar inte betala hela summan och fordrar nu att staden ställer upp och betalar*

: : : : _ desse 230 dr smt, som Borgerskapet redan äro taxerade till att betala. : : : : _

Fördenskull samtel. Borgerskapet påmintes, att utan vidare tijdsens uthdrächt, föreskrefna Summa sig afbörda som de och lofwade effterkomma, så snart möyeliget wara kan.

: : : : _

Bild 1140

*Aé: Man läser upp ett brev, vari man uppmannas att se till så att **allvarliga våldsverkare, som sitter i arrest, inte lyckas rymma ur sin arrest och att man ser till så att arresten är rymningssäker.** Det slutar med följande.*

: : : : _ befallandes till den ändan, J anledning häraf Hr General Lieutenanten och Landzhöfdingen Magistraten, att ifall **det här i staden befindeliga fångehuus** skulle behöfwa någon Reparation, den då må blifwa behörigen använd och wärkställd, Hwaruppå Magistratens Ledamöter med samtel. Borgerskapet åthskildes.

Anno 1724 d:n 29 Februarii: : : : _

Ny sida

Anno 1724 d:n 16 Martii : : : : _

Aé: Här står om den frihet, som stadens innevänare fått vid 1723 års riksdag, att den

: : : : _ handlande och Borgerskapet, med deras hustrur och Barn widkomma, **men Kongl. Betienterne och Borgerskapet Tienstehion, som niuta sina Löner, böra effter samma brefz innehåld, denna Betalningz afgiffen ärläggia** hwardera effter sitt stånd och wilkor : : : : _

Bild 1150

.....

Alldenstund **alla swenska Farkåster** effter Höglöfl. Kongl. Commercie Collegii Höggunstiga befallning, och Högwällborne Hr Genral Leutenanten, Landzhöfdingen och Öfwer Commendanten GyllenKrocks ankomna ordres, **böra igenom Magistraternas förordnande behörigen mätas** och till Läste tahlet noga antecknas: Altfordenskull fant Magistraten säkraste wara, dertill wissa och habille Personer antaga, som det samma effter aflagd Eed tillförläteligen förrätta kunde, och

Ny sida

Därföre effterfrågade först, huru många Fahrkåstar här befinnes, Och hwem som dem till des afmätande beqwämligast wara skall? Hwaruppå samtel. Borgerskapet gaf till swar att icke flere Fartyg här utj staden äron, än 2:ne små Cregeter /*Aé: Det står så* /, af hwilka Hr Rådman Nils Andersson är ägare till den ena, och Borgarne Christen Ramswijk, **Lars Frijs** och Petter Schmitt Interessenter utj den andra; Och som de icke weta någon som till desammas mätande äga bättre förstånd än dem de nu föreslå, **Nembl:n Esbiörn Rijss, som förnimmes hafwa farit för skieppare, och en annan befaren Matros wid Namn Hans Hansson**, Så befaltes de att i förmågo af den Eed, de nu inför Magistraten med hand å bock aflade, icke allenast sig den mätningen antaga, och effter yttersta förstånd förrätta, utan Jemwäll deröfwer med deras wederbörliga berättelser inkomma, hwareffter mätare brefwen uppå Fahrkåstarne kunna blifwa upsatte och uthgifne.

Därnäst förmantes samtel. Borgerskapet, att ofördröyeligen betala och sig afbörda den Summa **HerredagzPen:r** af 230 dr smt, som Hans Kongel. May:tt Nådigst igenom Höglöfl. Kongel. Stats Contoitret försträckt denna stadsens upskickade fullmäktig med, wid förledet åhrs öfwerståndne Rijckzdag; och som deröfwer af de tillförordnade stadsens äldsta en Taxerings Längd redan uprättadt är, blef den samma för Borgerskapet upläsin, hwareffter wederbörande komma Penningarna att upbära, och sedan utj Landt Ränterijet Deponera. Och som nu intet mera war att påminna vidare, än att Borgerskapet befaltes tils efftermiddagen och i morgon ärläggia föreskrefne Herredagzpenningar, så framt de en prompt Execution icke willia undergå, gjorde Borgerskapet för denna gången affträdde.

Hwaruppå Pigan Elin Maria Nilsdotters instämnda sack emot H:rar Rådmännen Jacob Strömdahl och Nils Andersson blef föreropt, **angående något förmynderskap** de senare åhr 1707 af då warande Magistraten blefwet för den förra pålagde emottaga; Men som hon el:r des fullmäktig Hr Auditeuren de Bartolie icke

Bild 1160

woro nu tillstädes komma på Rådstugan, fast Magistraten låtit dem igenom stadzbetienten tillsäya, och des uthan middagstijden för handen war, blef dermed i hänseende så wäll därtill, som andra Embetes förhinder tils i morgon upskjutet, hwarföre Magistraten denna gången åtskildes.

Anno 1724 d:n 17 Martii församblades åter igien Magistratens tillförordnade Ledamöter. Nembl:n Häradzhöfdingen och Borgmästaren Torger Brun samt Bijsitjarne Rådmannen Nils Christiansson, och i stället för H:rar Rådmännen Jacob Strömdahl och Nils Andersson, hwilka i dag, såssom swarander, äro instämde.

Borgarne

Christen Ramswijk, **Lars Frijs** och Petter Schmitt.

Det instämnda måhlet, som förledne gårdag blefwet upskjutet, emillan Jungfru Elin Maria Nilsdotter och des fullmäktig Hr Auditeuren Jacob de Bartolie, såssom Kiärander, å ena, och **förmyndarne för samma Jungfru** H:rar Rådmännen Jacob Strömdahl och Nils Andersson å andra sijdan swarander, blef nu föreropt, hwilka alla i egne Personer för Rätte sisterade, då wid inträdandet först af Präses Häradzhöfdingen och Borgmästaren Torger Brun proponerades huruwijda Hr Auditeuren Bartolie å des principals wägnar, tilltror sig stå under des domstohl, emedan han skall med swaranderna wara så nära beswågrat, Nembl:n syskone barn till Hr Rådman Jacob Strömdahls, och halfbroder till den senare Rådman Nils Anderssons hustru, att han fördenskull icke kan annat än låta Hr Auditeuren sådant weta? Hwaruppå Hr Auiteuren de Bartolie gaf till swar, att han intet högre önskar och åstundar, än att saken måtte blifwa företagen, och af Häradzhöfdingen och Borgmästaren med des rättwisa Domb och uthslag afhulpen, emedan han så wäll som des principal hyser det we...? förtroendet till honom, att han intet annat än hwad rättwissliget och billigt wara kan, gör och lagar emillan henne och des tillförordnade förmyndare, tackandes? för öfriget, att Hr Häradzhöfdingen och Borgmästa-

Ny sida

ren warit så gunstig, och det nära swågerskaps bandet, som emillan honom och swaranderna är tillkienna gifwet. Däruppå han framlade utj Rätten des af samma Elin Maria Nilsdotter, hwilken nu fuller är tillstädes här i staden, men så opasslig, att hon nu intet sielf förmådt på Rådstugan upkomma, undfångna Fullmact med wederbörig Charta Sigillata omlagdt, hwilken uplästes, Exhiberades och ad Acta lades, samt swaranderna tillfrågadt om de emot den samma något hafwa att påminna; Men som bem:te H:rar Rådmän förklarade sig deremot intet hafwa att inwända, inlade föreskrefne fullmäktig Hr Auditeuren Bartolie på des principals wägnar Äfwenwäll en Libell,

hwarutinnan han anmähler huruledes Elin Maria Nilsdotter effter des **sahl Fader Borgaren här i staden Nils Juhlsön och moderen Karin Jonsdotter skall utj arf tillfallet** en Summa af 1500 dr smt, som skolat stådt under då warande Magistratens Disposition och då förmodeligen blefwet förskingrat, hwilket han förbehåller sig vidare göra åtalan på, enär underrättelse uthur stadz Protocollerna bättre ärhållas kan; Och som utaf samma 1500 dr smt, skall wara henne tillslaget en sahl. Borgmästaren Magnus Billmans tillhörande huus och gård, och att den samma blefwet af hennes Förmyndare försåldt till Kyrckioherden här i staden Erewyrdige och Höglärde Hr Bengt Runnercrantz för 200 dr smt, och de äfwenwäll emottagit någon annan löösöre ägendom, som ännu intet blefwet giordt redo och Räckning före, påstår han att bem:te Förmyndare och Rådmän måtte blifwa pålagde icke allenast att skaffa des principal föreskrefne huus och gård tillbakars som utom hennes och des anhöriges wetskap blefwet försåldt, och sedermera icke warit henne lijckmätigt stadzlagen, hembjuden, utan och göra för den emottagne Löösöre ägendommen en behörig redo och räckning; förbehållandes sig ärsättning för alla Causerade Expenser, hwaruppå han insinuerade en Räkning till 56 dr 16 öre smt, reseruerandes till sluit wedergjälning af alla vidare omkåstningar häruppå användas kan.

H:rar Rådmännen Jacob Strömdahl och Nils Andersson begiärde, den nu upläsna och af Auditeuren Bartolie producerade Libellen till förklaring, särdeles som de dhes förinnan icke kunna

Bild 1170

gifwa något reelt swar utj denna saken, hwarwid Hr Auditeuren Bartolie tillfrågades, om han effter Processen af samma ingifna skriff äger någon gienpart; Och som han därtill swarade, sig icke utj hastigheet hafwa kunna fådt sielfwa originalet afskrifwet, är han begiärandes Magistraten täcktes lämna honom den tillbackars då H:rar Rådmännen skola den samma till förklarande tills afftonen undfå.

Swaranderna förbehöllo sig och begiärde, det dem med denna förklaringen måtte lämnas råderum till öfwer morgon att inkomma, hwilket Rätten icke el:r ogilla kunde, hälst som det nu befinnes, att Auditeuren Negligerat med gienparten af Libellen, och han nu som för sagdt är, icke kan försäkra den samma tillbakars för än afftonen. Hwarmed Ransakningen för denna gången till den af swaranderna äskade Terminen el:r d:n 19. huius Differerades, då Parterna befallas sig åter här på Rådstugan att infinna.

Anno 1724 d:n 18 Martii : : : _

Bild 1180

Anno 1724 d:n 19. Martii: : _

Aé: Här fortsätter målet mellan pigan Elin Maria Nilsdotter och dennes förmyndare. Swarandena lämnade en skriftlig förklaring

: : _ hwilken så lydande war: Att hwad den Löösa ägendommen widkommer, som de af sahl. Borgmästaren Billmans sterbhuus, hwilken skolat bem:te Elin Marias tillfalna fäderne och Möderne arf utj Disposition haftt, upburit, och sig, sedan Auctions Penningarne 7 dr 16 öre effter Förordningarne blefwet afdragne, till 102 dr 22 öre smt bestegande

Ny sida

och Fullmächtigen de Bartolie, å des principals wägnar påstådt, måtte af dem göras wedehörig redo och Räckning före, så skall bem:te Elin Maria Nilsdotter effter des uthgifne quittencer, uppå samma 102 dr 22 öre bekommet 95 dr 8? öre smt, hwilket hoesfogade och nu insinuerade Liquidations Räckning, som de emillan sig och henne uprättadt, nogsamt uthwisar, hafwandes de resten 13 dr 15 öre, som de blefwet pålagde infordra af sahl. Rådman Cossack 6 dr 12 öre och af Rådmännen Anders Toreson 7 dr 3 öre smt, aldrig ärhållet ehuru träget de på dem samma till in Casserande drifwet, emedan det skall wara bewijsligt, då så wäll som nu, att bem:te Creditorer ingen ägendom effter sig lemnade, hwarföre de påstår blifwa ifrån ärmålte 13 dr 15 öre smt, Jemte det prätenderade Interesses friärkiende, förbehållandes de sig wedergjälning för 6 dr 1 öre smt, de medelst föreskrefna Summa 95 dr 8 öre Öfwer sielfwa upböden 89 dr 7 öre smt till Elin Maria, Jemte det deraf flytande Interesses till 60 dr smt ifrån Åhr 1707. Då dem af Magistraten förmynderskapet pålades, och sedan Åhrligen betalt, hwilket de förmoda lærer af henne sielf oförmekelighet wara. Och Beträffande den huus och gård, som Elin Maria Nilsdotter blefwet tillagt i arfz betalning af sahl. Borgmästaren Magnus Billmans sterbhuus, som hennes tillfallande Fäder=och Möderne arf till Disposition emottaget, för 301 dr smt, så kunna de fullan icke neka, **att de ju den samma förmedelst de påkommande KrigzÅhrens beswärligheter, och den flera af Eld och brand, de dageligen med andra flere, woro underkastade**, så wäll som uppå sahl. Borgmästaren Kamps trägna förehållningar, försåldt till Pastoren här i staden Erewyrdige och Höglärde Hr Bengt Runnercrantz för 200 dr smt i myntetekt, som då den tiden woro i landet gångbara och gängzne, hwilket doch skall skiedt utj den tanckan, att derigenom sättia sig och pupillen utj större säkerheet; Och som de förnimma af Hr Auditeuren de Bartolie/Bartolin? des påstående wara att samma huus och gård, måtte blifwa henne arfwingen återståldt, emedan den blefwet utom hennes och des anhöriges wetskap försåldt, och sedermera icke warit hembjuden, önskade å deras sijda, och

Bild 1190

Jemwäll nog wara förnögde med, att bem:te Auditeur påtager sig gården el:r åthminstone de 101 dr smt, den blefwet mindre än Verdiet försåldt, af Possessoren nu för tiden Hr Kyrkioherden Runnercrants återsökia, skolandes de 200 dr smt i Myntetecn, swaranderna af honom undfådt, wara redige att wid anfordran gienaste medfölja.

: : : : : _

Ny sida

: : : _ Och som det befinnes, att Hr Kyrkioherden nu icke är här i staden, utan uthe på des gård Påsthemmanet Röd wistandes, så beslötz med vidare Ransakning häröfwer tils morgondagen : : : : _

Bild 1200

d:n 20de Martii

: : : : : _

Aé: Målet fortsätter. Kyrkoherden hade kommit till rådstugan. Det talades om att söka någon förlikning och att målet skulle återkomma den 23 mars.

Anno 1723 d:n 23 Martii : : : _

*Aé: Det läses upp förordningar om **spel och dobbel** och om handeln med tjära.*

Bild 1210

*Aé: Man uppmanar Borgerskapet att se över sina **skorstenar** med hänsyn till brandrisken.*

: : : _ *Ny sida*

Sedan Magistraten låtet Borgerskapet hwar och en gå hem till sitt, inkom en ifrån Norjet hijt Eschaperat Capitain wid Namn Lars Hals, och berättade skriffteligen huruledes han **per Duell** ihälskutet Lieutenanten Lindh wid Wästre Westerländska Regementet i Norjet, begiärandes fördenskull till des sak vidare utförande få uppehålla sig här utj staden och emedlartid **niuta Kongel. May:ttz protection och beskydd**; Ty resoluerade Magistraten, att sådant Högwällborne Hr General Lieutenanten, Landzhöfdingen och Öfwer Commendanten GyllenKrock Communicera, och ordres förwänta huru med bem:te Capitain vidare förhållas skall, hwareffter han för denna gången afftråde gjorde.

: : : : _

Aé: Här efter återtog man målet om pigan Elin Maria Nilsdotters arv.

Bild 1220

Aé: Man kom fram till en förlikning. Texten på slutet lyder:

Ny sida

: : _ och uppå Rättens anmodan föreskrefne förlikning producerade, underskrefwen af dem alla samtel. Och war den samma utj sielfwa Bookstafwen på effterföljande sätt författadt; Såsom emillan oss undertecknade en twist är upkommen, hwilken effter Laga stämningar under den Lofl. Magistraten är worden dewallverad, om en framledne Borgmästarens Högacktadt Hr Magnii Billmans huus och gård här i staden, wäster om Torget belägen, Bild 1230

hwilken är verderat för 301 dr smt, utj betalning på **Jungfru Helena Maria Nilsdotters Fäder= och Möderne arf**, som förskingrades, henne blefwet anslagen, och iag Bengt Runnercrantz utj hennes frånwaro uthRijckes af des Constituerade förmyndare Rådmännen Wällacktade Hr Jacob Strömdahl och Nils Anderson A:o 1716 mig tillhandlat, och A:o 1718 den Accorderade Summan 200 dr smt, till dem utj Myntetecn betalt, men nu af bem:te Jungfru genom des Laga fullmächtig Regementz Auditeuren Högaktadt Hr Jaques de Bartholie klandras, å det sättet, att iag antingen måtte gården afstå, el:r de 301 dr smt utj nu gångbart mynt, tillijka med förorsakade omkåstningar, till henne ärläggia, så uppå den Högdtährade Lofl. Magistratens till Composition, föreställande, att undwijka en Kåstsam Process, utur wägen rödia oenigheet, bibehålla wänskap och ett godt samwete, är emillan oss en wänlig förlikning ingången och träffadt således; Att Jag Bengt Rönnercrantz gifwer till en påökning uppå mitt förra Kiöp 101 dr smt, och emedan berörde myntetecn blefwet afslagne; Så påtager iag mig derjemte, att gifwa henne 33 dr smt, samt utj Expenser och omkåstningar till Hr Auditeuren de Bartholie 27 dr 16öre smt. låfwa och Jemwäll wij Jacob Olfsson Strömdahl och Nils Andersson på öfwan förbem:te brist, att gifwa till Jungfrun 33 dr smt, som och för det 3:die hundra dr, för hwilket nu ey annat finnes, än en försäkringz Zedell, utfästa wij oss wid tijd och tillfälle, enär den utj Tull och Licent kan blifwa betalt, att wara henne ansvarige för 100 dr smt. Löösöre ärfwet beträffande, så är det Liquiderat och emillan oss Klart. Hwaremot Jungfru Helena Maria Nilsdotter, så wäll sielf, som igenom mig des fullmächtig Jacob de Bartholie sig och sina arfwingar afhänder bem:te henne till ersättning anslagne, för detta kallat Hr Borgmästaren Billmans gård i Strömmstadh, wäster om Torget belägen, och den samma till Pastoren, Ehrewyrdige och höglärde Hr Bengt Runnercrantz uplåter och öfwerdrager, med des inreda, som han nu för ögon står, till en

Ny sida

fast och ewärdelig ägendom, för sig, sin hustru, Barn och arfwingar, att roligen besitia och behålla för henne och hennes arfwingar aldeles oklandrat. Till desto större säkerheet begiäre Wij, det Ädle och Högaktadt Hr Häradzhöfdinge och Borgmästaren, samt den Högthährade Magistraten täcktes denna wår förlijkning Confirmera och stadfästa. Hwilket wij med våra Namns och wanliga Signeters här undersättiande verificera, som skiedde i Strömstadh d:n 23 Martii Åhr effter Christi börd 1724.

: : : _ Aé: Rätten godkände och bekräftade avtalet.

Anno 1724 d:n 26 Martii : : : _

Bild 1240

Aé: Stadens 3 båtsmän uppmanades att hålla sig beredda att infinna sig till ett väntat mönstringsmöte.

Aé: Återigen uppmanas borgerskapet att se till så att de som går med häven vid gudstjänsterna är borgare i staden.

Sedan Borgerskapet afftråde tagit, instaldte sig för Rådstugu Rätten de antagne och **Edswurne Mätarne** här i staden skiepparen Wällbefarne Esbiörn Rijss och Matrosen befarne Hans Hansson, och berättade huruledes de, effter Magistratens befallning och deras aflagda Eed, warit och afmät de här befindtel:e Fartyg, och effter yttersta förstånd befunnet, **Creyarne Sanct Johannes** bygdt på Ekeklinck och **S: Anna** på Cravel, hwilka äro Hr Rådman Nils Anderson tillhörige, dräcktiga wara att kuna intaga, den förra 8 och /den/ senare 4 Läster tungt godz el:r salt a 18 Tunnor på hwarje Lästen beräknadt, warandes S: Johannes 36 foet lång, 12 foet bred, och 6 foet diup, samt Sanct: Anna 18 foet lång, 9 foet bred, och 5½ foet diup; Och såssom bem:te

Ny sida

Rådman nu är sinnad samma Fartyg snart förfärdiga låta, och sig med dem uth på farten begifwa, war han begiärandes, att Magistraten honom däröfwer Mätarebref meddela täktes, hwilken begiäran Rätten icke afslå kunde, utan blef berörde Hr Rådman bewilliadt **Mätarebref**, effter HögLofl. Kongel. Commerce Collegii ankomne bref af d:n 29 Octob: 1723 som under stadsens wanliga Sigill och Magistratens underskrift Extraderades.

Sedan Hr Häradzhöfdingen och Borgmästaren **Torger Brun** nu medelst sina Embetes angelägenheter kommer **åter at begifwa sig uth på landet**, el:r des anförtrödde Jurisdiction igen, tillsades de Öfriga Magistrats Personerne, under des fränwaro, att icke allenast hålla och befordra Justitien och aconomien wid makt, utan och ifall något föränderliget upkomma skulle, låta samt. Borgerskapet till almän Rådstugu sammankalla, och dersammastådes författa, allt hwad giordt och afhandlat blifwer, och derjemte med honom hwarie Påstdag derom Communicera och wid handen gifwa. Hwarmed Magistraten för denna gången gjorde afftråde.

Anno 1724 d:n 4. Aprill : : : _

Aé: Rådman Jacob Strömdahl var även postmästare. Han presenterar rådmännen Nils Anderson och Jöran Strömdahl som sina cautionister, vilka godtogs.

Anno 1724 d:n 10 Aprill : : : _

Aé: Man berättar att landshövdingen givit sitt tillstånd att den hit från Norge ankomne kaptenen Lars Hall tillsvidare får vistas här i riket och garanteras rikets beskydd.

Däruppå effter behörigt anmälände inkommo de här i staden tillförordnade **Mätare skiepparne** Wällbefarne Esbiörn Rijss och Hans Hansson och præsenterade deras skriffteliga

Bild 1260

berättelse öfwer den Mättning de effter Magistratens befallning förrättadt, uppå handelsmans här i staden Christen Ramswijk tillhörande L:a **Jakt**, hwilken de befunnet wara utj Rummet 12 foet lång, 6 foet bred och 4 foet diup och i hänseende därtill dräcktig att kunna intaga 1 Läst tungt godz el:r salt till 18 T:r beräknadt, J anledning hwaraf bem:te Christen Ramswijk nu war begiärandes, att honom här uppå ett wedehörigt Mätare bref meddelas måtte. Hwilket Magistraten, effter föreskrefwne mätares giorda uthförliga berättelse, honom under stadsens wanliga Sigill bewilliade och således för denna gången ifrån hwarandra åthskildes.

Anno 1724 d:n 21 Aprill : : : _

Ny sida

Anno 1724 d:n 27 Aprill : : : _

Aé: Man hade fått order att installera Jacob Strömdahl som postmästare. Strömdahl ombads avge "den huld och troheetz Eed som Kongl. Påst Förordningen Statuerar och honom påbördar".

Bild 1270

Befaltes samtel. Borgerskapet, att det **under denna staden lagda wägestycket**, med aldra första uprödia och förfärdiga låta, emedan tiden dertill nu skall wara för handen och ifall någon sig derifrån afhåller, lærer den icke utan näpst undanslippa, hwaröfwer stadzbodet Esbiörn Rijss befalltes ett noga inseende hafwa, och den försummelige till Rätta föra. Och som det förnimmes, att **den emillan staden och Nordsijdan belägna Broen** icke ännu effter Magistratens för detta gifna befallning skall wara reparerat och upplagadt, så blef nu å nyo Borgerskapet förmant ofördröyeligen sådant nödigt wärck fullborda, så framt de derföre icke wilja blifwa tilltalade; Ty uthlofwade de till desto större efftertryck och wärkställigheet af alt detta, att med aldra första till stadz Broen framskaffa wirke och till wägerödningens företagande, uthsättes nu dag till Torssdagen förstkommande, då gatorna här i staden öfwer alt skola äfwenwäll upräsas, och **Onssdagen till förne öfwerlade Borgerskapet, att uplaga BoskapsBroerne, och giärda på Betesmarken Österöd**, på det dee samma tillfället giärdandet omkring föreskrefna Betesmark skier, besiktiga och noga antekna den skada, som nu berättas wara och dageligen föröfwas utj den Lilla staden tillhörande skogzparken Österöd, på det Magistraten sedan må giöra sig underrättadt om, hwilken som företaget sig en sådan åwärkan att föröfwa utj bem:te skogzpark.

Aé: Man uppger att det kommit en del "löst" folk till staden, som man måste hålla ett öga på

Sedan Borgaren Hindrich Billman nu inför Magistraten /Aé: Text vid inbindningen delvis osynlig / ...? beklagade sig huruledes Borgaren Truls Joenssons ...? skolat ifrån honom **hemtagit des Tienstepiga**; Fördenskull som sådant strider emot Kongel. May:ttz förnyade ...? och förordning, angående Tienstefolck och Legohion de Dato ..6? Aug. 1723. hwilken tillhåller Tienstehionet, att icke oftare ..? tjenst än hwarie Mikaelij tijd, och det befinnes att pigan icke Lagligen el:r utj Rättan tijd sin tjenst upsagdt, befalltes bem:te Truls Joensson i Anledning deraf, låta ...? sig återigien utj sin förriga tjenst inställa, så framt ..? sig wäll som Pigan icke wilja tillsee och tåhla, den olägenhet dem i widrig händelse påfölia kunna; Hwilket Truls ..ade? strax wid des hemkomst effterkomma.

: : : _

Bild 1280

Anno 1724 d:n 16 Maii : : : _

Däruppå effter skiedt anmälande, framträdde de här i staden förordnade **Mätarne skiepparne** Wällbefarne Esbiörn Rijss och Christen Ramswijk och inlefwererade deras skrifftelige berättelse öfwer den mättning, de effter Magistratens befallning, förrättadt uppå Engelska skiepparen från nya Castel Mattias Forsters förande lilla **Pinck Sandt: Facks Honter** benämd, hwilken de befunnet lijckmätigt deras en gång aflagde Eed wara utj rummet 14 alnar lång, 5 alnar bred och 3 ahlmar diup, samt i betractande deraf dräktig, att kunna intaga 10 Läster tungt godz el:r salt, till 18 Tunnor på hwarie Lästen beräknadt; Och som bem:te skieppare nu war anhållandes om ett wedehörigt mätare bref, så kunde Magistraten ey annars giöra, än det samma under stadsens Sigill Extradera låta.

Äfwenwäll berättade föreskrefne Mätare huruledes de effter befallning och deras aflagde Eed afmätt Engelska **Farkåsten S: Zuintin? benämd**, och befunnet den samma wara utj sielfwa rummet 18 ahlmar lång, 6 ahlmar bred och 5 ahlmar diup, och således dräktig, att kunna intaga 30

Ny sida

Läster tungt godz el:r salt till 18 Tunnor på Lästen beräknadt; Altfordenskull blef skiepparen Frans Daii wid namn däröfwer Magistratens wedehörige Mätarebref uppå begiäran under stadsens Sigill lämnadt.

I lijcka måtto gåfwo Mätarne Wällbefarne Esbiörn Rijss och Hans Hansson Magistraten tillkienna, det de afmätt en här på redde liggande, samt Borgaren och Inwånaren här i staden Hans Pehrson tillhörande **lilla Båth**, hwars storleck de befunnet wara utj Rummet 9 foet lång, 7½ foet bred, och 2 foet diup, samt i hänseende därtill icke mera kunna intaga än en half Läst tungt godz el:r salt till 9 T:r beräknadt; Och som bem:te Hans Pehrson begierde, det måtte honom deröfwer Magistratens behöriga Mätare bref förunnas; fördenskull blef det samma honom i anledning af föreskrefne Mätares nu Coram Protocollo gjorde berättelse under stadsens Sigill bewiliadt. Hwaruppå Magistraten denna gången gjorde affträde.

Anno 1724 d:n 18 Maii : : : _

Aé: Härads hövdingen meddelade att mönstring av båtsmännen skulle ske den 1 juni och manade Borgerskapet att se till så att de då var rätt utrustade och färdiga.

Samtel. Borgerskapet blef och tillsagt att **den emillan staden /och/ Nordsijdan belägna broen** med aldra första förfärdiga,

Bild 1290

till hwilken ända stadzbodet Esbiörn Rijss och Borgaren Anders Biörnsson, befaltes göra uthmätning på samma Broo, så att hwar och en af Borgerskapet må bekomma sina wissa stycken, och det hädan effter wäll och försvarligen wid macht hålla. Och som intet mera war att förrätta gjorde Magistraten med Borgerskapet affträde.

Anno 1724 d:n 28 Maii : : : _

Aé: Det lästes upp ett antal lagar o. liknande. Bl.a. följande:

2:o Kongel. May:ttz Resolution och förklaring öfwer förordningen om BördesRätten af d:n 27 Junii? 1720. och därmäst **huruwida de ifrån fångenskapet hemkomne, äro berättigade att Lagligen klandra och återwinna den ägendom, som i deras frånwaro kan wara dem ifrångången.** Dat: Stockholm d:n 19 Februarii 1724.

: : : : : _

Fördenskull och som nu snart General Munstring tillstundar, företog sig Magistraten öfwerwäga om samma 3:ne Båtmän, och till den ändan igenom såg den **uprättade Roterings Längden**, och befant att handelsmännen Nils Christianson och **Lars Frijs** då varit förordnade till Rotemästare för den ena Roten och som den förra sedermera blefwet Rådman, och senare nu äfwenwäll är frånwarandes, så förordnas

Bild 1300

J deras ställen Borgarne Tönnes Andersson och Lars Bengtson, hwilka befaltes om deras anförtrorde Rote draga en tidig försorg, att den så wäll som de andre Båtmännen må till Munstringz Terminen wara redo och färdig till af Marche. Äfwenwäll och i fall Rotemästare för andra Roten Hindrich Billman, som nu frånwarandes är, icke skulle, innan af Marchen skier, hemkomma, förordnas Borgaren Sören Möller, att utj des ställe Båtmännens Löön och Kläder utfordra, och jemte de andre Rotemästare wara, Båtmännen till Munstring Platzen Wetteland d:n 1 Junii förstkommande fölgaktig; Och påmintes Hr Rådman Jöran Strömdahl, som wid allmän Rådstugu d:n 26 Martij sidstl:e blefwet uthkorat, att uppå Magistratens wägnar sig wid samma Munstring infinna och för den 3:die Roten answar gifwa. _ : : : : _

Ny sida

*Aé: Här står att av bisittarna är **Lars Frijs** ”nu befinnes wara härifrån staden utj sina ähreder förrest, befalles Borgaren Oluf Zimmerman, att utj des ställe sig till Bisittiare uppå Rådstugan” _ : _ : _*

Anno 1724 d:n 30 Maii : : : _

Anno 1724 d:n 9 Junii : : : _

Aé: Ett par fartyg, som hade utländska skeppare, hade mätts av stadens utsedda mätare, som nu var skepparen Christen Ramswijk och Esbiörn Rijss. Den ene skepparen var holländare och den andre norrman.

Anno 1724 d. 10 Junii : : : _

Ny sida

Anno 1724 d:n 27 Junii : : : _

Bild 1320

Anno 1724 d:n 7 Julii : : : _

*Aé: Man talar om **skeppet Elisabeths förolyckande** och det diskuteras något samband med detta och vissa personer i staden.*

Klädesholmen och Fjällbacka omnämns och även namnen Jöns Toresson i Sannäs och Arngrim Trulsson i Fjällbacka.

Ny sida

*Aé: Farkostmätarna Esbiörn Rijss och Christen Ramswijk meddelar att de varit vid Langenäs den 4 juni och ”afmätt Engelska skiepparens wid Namn William Langs förande **skiepp Williams ..? Thams benämd**, ifrån London i Engeland”.*

Anno 1724 d:n 15 Aug. : : : _

Bild 1330

: : : _

Alldenstund Krigz Commissarien och Siöö Tullnären här wid Stora Siöö Tullen Petter Hiortt, begiärdt, det måtte ett ifrån Hålland och Amsterdam hit ankommet **skiepp benämd de Bourg** behörigen blifwa afmätt: _ : _ : _

Aé: Farkostmätarna Esbiörn Rijss och Christen Ramswijk avlägger redogörelse för mätningen. De uppger att skepparen hette Bror Clas.

Dessutom anmäldes att ytterligare ett utländsk fartyg skulle mätas. Begäran kom efter uppmaning från KrigsCommissarien Hiort och gällde "Hållandske smacke skiepparen Hellers Namen".

Anno 1724 d:n 17 Aug. : : _:

Aé: Farkostmätarna berättar om mätningen av "Smacka Abrahams Öfwerhande?"

Ny sida

Anno 1724 d:n 28 Aug. : : _:

Aé: Vittnesmål företas med personer som haft att göra med godset på "förolyckade skieppet Elisabetli", som handelsman Nils Christiansson från Strömstad köpt.

Vittnena hette Nils Bryngelsson från Fjällbacka strand och Jöns Toresson på Sannäs strand.

Bild 1340

Anno 1724 d:n 29 Aug. : : _:

Sedan Magistraten sig församlat, och samtel. Borgerskapet uppå stadsens Rådstuga woro upkallade, uplästes HögLofl. Kongel. Commerce Collegii bref till Högwällb:ne Hr General Lieutenanten, Landzhöfdingen och Öfwer Commendanten GyllenKrock d:n 17. Junii sidstl. angående **de utj fattig husen intagne Barn, fattige och gatutiggjare**, hwilka som icke äro så wanföra och bräckeliga, att de Ju till något arbete måge kunna brukas, böra tillställas Manufactorister och andre handtwärkare, som af dem sig behöfwer betiena; men som **här i staden intet fattig huus finnes, ey heller några gatutijggjare**, resoluerade Magistraten att deröfwer lämnaLandzhöfdinge Embetet underrättelse.

Aé: Man läser upp ett meddelande om att man i Karlskrona skall auktionera ut

*.-.-ett partie wid Kongel. Örlougzflåten i CarlsCrona befindteliga **gambla och obrukbara Metal Canoner** på det ifall någon af Borgerskapet skulle hafwa lust sig några deraf att tillhandla, de då sådant sig till efftierrättelse ställa kunna.*

Aé: Man fortsätter att redogöra för inkomna brev av olika slag och numrerar dem härefter.

Ny sida

*Aé: Nästa ämne har nr 3:tio Man har fått förfrågan hur det är ställt med "**Fiskerijerna här utj staden**"*

Janledning hwaraf Magistraten Alfarsammeligen förehölt Borgerskapet att aldenstund Fiskerijerne nu här på orten äro af ett ganska ringa tillstånd, särdeles med skutors och Bake Båtars förråd, och annat dylijckt, det de då, som råd och förmögenheet hafwa, kunna förskaffa sig sådan Redskap, hwarmed fiskeriet må blifwa Jdckat och fortsatt hälst emedan deras egen nytta, Jemte publique fordell, deraf ofehlbart med tijden står till att förwänta. Samtl: Borgerskapet förklarade sig att de gierna önskade det förmögenheeten och makten sig så hoes dem kunde tillstråkia, som att de såwäll för deras egen nytta, som stadsens förkofring, wille biuda till att förskaffa sig Redskap till fiskerijetz fortsättiande, men emedan de därtill icke hafwa någon råd och förmågo, kunna de sig härmed intet befatta, innan Gud dem utj bättre wilkor och stånd behagar förhielpa. Doch lijckwäll därpå, och till att wisa en begynnelse häraf uthlätt sig nembl:n Rådman Nils Andersson **att wilia utj en ny fiske skutas upresande participera och swara** för ¼:de part, och handelsmän:n Christen Ramswijk ¼ dell, Petter Schmitt ¼ dell, Sören Möller 1/8 dell och Tönnas Andersson 1/8 dell, som gör en hell skuta tillsammans.

Bild 1350

Äfwenwäll påtog sig H:ar Rådmännen Jacob Strömdahl att wara Redare utj en skuta för ¼ dell, Nils Christianson 1/8 dell och Lars Andersson 1/8 dell samt handelsmän:n Oluf Kamp ¼ dell, Oluf Zimmerman 1/8 dell och Lars Frijs 1/8 dell, och blifwer således 2:ne skutor, som komma med aldra första att byggias, begiärandes desse föreskrefne Redare och Interessenter, att Magistraten behagade till underdånigst följe af Hans Kongl. May:ttz allernådigste förordning recommendera dem hoes Högwällborne Hr General Lieutenanten Landzhöfdingen och Öfwer Comendanten GyllenKrock till äthniutande af Eker utj Crono skogarne, som till samma skutors upbyggiande tillsträckelighet wara kunde, hwaraf i anledning, så wähl som förbem:te ankomne skrifwelse Magistraten befalte dem att upsättia riktiga Specificationer uppå det Ecke wirke, som därtill nödwändigt requireras kan, hwareffter Magistraten wil i ödmuikheet det wijdare hoes Landzhöfdinge Embetet i Giötheborg befordra.

4:to HögLofl. Commerce Collegii skrifwelse af d:n 11 huius och Högwällborne Hr General Lieutenanten Landzhöfdingen och Öfwer Commendanten GyllenKrock's ordres af d:n 22 derpå följande, angående den af Kongel. May:tt bewiliade Convoyen till den swenska Seglationens upkomst och säkerheet, blifwer nu utj

instundande höst; så tydligt färdig och klar giord, att han först i nästkommande Nowemb. Månad kan gå ifrån Giötheborg.

Widare och pro 5:o förmantes samtl. Borgerskapet effter HögLofl. Kongl. Commerce Collegii under d:n 27 nästl:ne Julij och Landzhöfdinge Embetetz skrifwelse af d:n 22 Aug. att hädaneffter till skogarnes besparing, inrätta ett Tak och Mur Tegell brännerije, på det de sina huus af grå och Tegellsten, el:r åthminstone af Korswärik med sten, el:r dertill på skånska Maneret beredt Leer och dem som mindre förmögenheet hafwa, måge upbyggias, samt Taken med Järn, bläck, TakTegel el:r Torf, effter hwar och ens Råd och ämbne betäckias. Hwaruppå Borgerskapet gaf till swar, **att här aldrig warit något**

Ny sida

Tegellbrännerije uprättadt, ey el:r äro de dertill förmögne, emedan **denna långwariga ofridztijden så uthmattadt dem att de icke mäktat med låta något uprätta**, ehuruwäll de nog kunna finna, att sådant lijkmatigt Hans Kongl. May:ttz allernådigste wilja och behag, skulle lända dem till en stor båttnad, utan lämna det alt utj tijden, ifall staden skulle blifwa därtill mäcktig; Och som Magistraten icke derwid vidare giöra kunde, beslötz med aldra första, det Högwällborne Hr General Lieutenanten Landzhöfdingen, Och Öfwer Commendanten GyllenKrocK Communicera.

: : : : _

Framkallades Borgaren och Handelsman här i staden Christen Ramswijk, hwilken för detta af Magistraten blefwet antagen till Mätare, såssom en medhielp, under den tiden, och då Mätaren Hans Hanson kan wara utj andre angelägenheter stadd och förrest, på det att de farkåster, som emedlertijd skola mätas, icke dy medelst måtte blifwa uppehållne, och **fördenskull aflade effter trogen och alfwarsam förmaning, Mätare Eden med hand å bock**, warandes således 3:ne till denna stadsens Mätare förordnade.

Aé: Härefter påminde man, som man gjort ävendå och då under tidigare år, om att borgarna skulle se till att betala sina skatter.

Bild 1360

Tullnären Wällbetrodde Johan Friedrich Monselius præsenterade Äfwenwäll en skriffit förleden gårdag Daterat, med hwilken han bewisar, det H:ar Rådmännen Jacob Strömdahl, Nils Andersson, Lars Andersson, Nils Christiansson och Handelsmännen Christen Ramswijk och Hindrich Billman, såssom **Interessenter utj de för detta warande qwarnarne**, skiänkt honom deras ägande halfwa dell utj en Brädebood, som **innan samma qwarnar blefwet af fienden ruinerade** är worden uppå bem:te Tullnärs tillhörande tomt upbygdt, och skall den andra hälfften tillhöra Oluf Ramsberg, hwarföre han påstår att bem:te Oluf Ramsberg måtte blifwa ålagdt taga Boden utaf Tompten och lämna honom des tillkommande andell af sielf Materialierne; Och som Oluf Ramsberg war nu närwarande, och förklarade, sig häremot ingenting hafwa att förebära, blef han befalt att med aldra första taga des andell utj omrörde bood utaf Tullnärens Tompt, el:r och låta sig, effter öfwerenskommande, af honom uthur den samma uthlösa.

Uppbood.

Aé: Gällde Monselius köp av hus och gård från avlidne rådman Cossack. 1:a gången

Ny sida

Anno 1724 d:n 28 Septemb: : : : : _

Aé: Det talas om timmer "på Norska grunden" och om tullarnas arbete. Där står bl.a.

: : _ att de nog äro försäkrade om, att sedan Kongl. May:ttz Betiente icke får räkna Timberet på Norska Grunden, det de Norska ett stort underslef med Timber handeln bedrifwa skola, om icke sådant kunde blifwa hämmat och förekommet, till hwilket de doch icke på något sätt kunnagifwa anledning utan hemställer det till Högwällborne Hr General Lieutenanten, Landzhöfdingen och Öfwer Commendanten, som

Bild 1370

effter des Höggunstiga wilja och wällbehag samma måhl hoes Höglofl. Kongel. Cantzelie och Commerce Collegierne utj bästa måttan recommenderar och befordrar, på det att samma handel icke alt för snart må råka till Landetz i gemen, och i synnerheet Siöo städernes skada, utj ändtelig, undergång; Hwaruppå Magistraten resolverade, att låta med första Påst swar derom afgå.

: : : : : _

Såssom Hans Kongl. May:tt igenom des Nådiga ankomna skrifwelse af d:n 11 Aug. sidstl. I Nåder behagadt lämna till

Ny sida

swar, uppå Högwällborne Hr General Lieutenanten, Landzhöfdingen och Öfwer Commendanten GyllenKrocKs under d:n 9 sidstl:ne Februarii aflåtna bref, Jemte en derhoes fogadt förteckning, dem, som flere än en Publique tjenst företräda; att hwad häradzhöfdingen Torger Brun angår, så kan honom ey tillåtas, att tillijcka wara Borgmästare utj Strömsstadh, emedan han för des Häradzhöfdinge bestälning niuter större Löön än 120 dr smt,

utan måste endera beställningen afståås, med Nådigh wilia och befallning, **att ingen ehoo han wara må, hwarken nu el:r framdeles får företräda 2:ne tienster, som kunna komma att Separeras;** Alltså hade Wällbem:te Landzhöfdinge igenom des höggunstiga skrifwelse af d:n 12 i denna Månaden befalt Magistraten samma Hans Kongel. May:ttz allernådigst förordnade samtl. Borgerskapet förkunna, **på det de måge kunna skrida till ett nytt Borgmästare wahl i stället för Häradzhöfdingen Brun,** samt noga i ackt taga, att några sådane hälst komma /Aé: Text osynlig vid inbindningen / Consideration, som äro tjenstlösa, och tillförne warit J publike tjenst, samt på Expectance Listan till half Löns åthniutande blefwet upförde, emedan igenom deras befordrande en besparing skier. Borgerskapet förklarade sig därpå, att ehuruwäll de gierna önskat och sedt, att de fådt behålla den Borgmästaren de utj 2:ne åhr haft, får de likwäll wara nöjde med Hans Kongl. May:ttz allernådigst wilia och behag, doch kunna de icke uthwälia någon annan i stället, **emedan de hwarken kunnat tillförne el:r hädaneffter mäktat med, för deras ringa wilkor och oförmögenheet skull, löna någon Borgmästare,** utan underkasta de i underdånigheet Högst bem:te Hans Kongl. May:ttz Nådiga förordnande, att derutinnan med dem och **denna fattiga staden,** giöra huru honom bäst synes och behagar. Doch befaltes Borgerskapet sammanträda och deras angelägenheet skriftteligen författa, samt dermed så tidsigt inkomma, att Magistraten med aldra första må kunna det samma till wederbörlig ort afsända.

Bild 1380

Aé: Man redogör för en skrivelse, som meddelar att de som kan ha något att fordra av de tidigare i riket vistande **ryska krigsfångarna**, skall höra av sig. Borgerskapet sade att några sådana fångar hade de aldrig haft.

Ny sida

Aé: Text vid inbindningen är delvis osynlig. En del går att gissa sig till.

Sedan föreskrefne ankomne bref och skrifwelser behörigen blefwet publicerade, och ingen ting mera war att förrätta, insinuerades Supplique af samtl. Borgerskapet underskrefwen, hwar uthinnan de berättat huru som af det **Crono Hemmanet Österöd ägor**, som Kongl. May:tt och Cronan i nåder denna staden till samfält Muhlebete underlagdt, blefwet för en rum tid sedan, med deras Loff och minne, intaget 2:ne stora ..egestyckon?, det ena af då warande Borgmästaren Magnus Billman, och det andra af Pastoren här i staden Hr Jacob Werner, hwilka sedermera hoes deras Successorer utj beställningarne hwareffter annan oklandrade till deras egen disposition? och nytta förblefwet, doch alt utj det anseendet, **att staden förmedelst de swära offridzåhrens påstående, och andra befindteliga Öfwerrumplingar, icke warit till deras tjenst nödige;** Och som Gud förlänt oss en hugnelig fred??. efter hwilken de någorlunda skall hafwa tilltagit utj en? större dell af Creatur, än för detta warit, så anhålla ...? det **mätte samma intagne änehagar, nu af innehafwarne till stadsens allmänna bästa åter uthlagde blifwa, så framt deras Creatur icke af hunger om heta sommaren försmäckt skola,** särdeles som Boskapen alt mer och mera tillwäxer och sig föröker. Hwilket andragande Magistraten utj Öfwerwägende tog och resoluerade, att föreskrefne ingifna skrift med Pastoren och Kyrkioherden utj staden Höglärde Hr Bengt Runnercrantz Communicera låta, på det han deröfwer med des betänkiande och swar inkomma kan. Men hwad Borgmästare ängen widkommer, så emedan Borgerskapet icke med god wilia lämna den längre till deras Borgmästare, uthlåter Häradzhöfdingen och Borgmästaren Brun sig gierna utj sin tid wara nögd samma ängestycke, till

Bild 1390

Stadsens Muhlebete och Borgerskapetz Disposition, att deraf giöra sig så nyttiga, som de bäst kunna och förmå, afstå? och åter igien uthläggia, så framt Successoren icke deremot skulle giöra något anspråk, särdeles som Hans Kongl. May:tt i Nåder behagadt resoluera, det han förmedelst des Häradzhöfdingz beställning, icke längre kan få Borgmästare tjensten här i staden företräda, och för den skull lämnar samma måhl och ängestycke till des efterträdare, att därmed Jemte Borgerskapet giöra huru honom synes och behagar.

Aé: Åter talas om hur en holländsk "**smack de Frill?? Bour benämd**" lastat vid Saltbobacken och där blivit mätt.

Därefter rapporterar tullnären Petter Hiortt att ett annat fartyg har mätts, nämligen ett till Dynekilen ankommet holländskt skepp kallat "**den förgylta Kaat**". Det var på 145 läster.

Ny sida

Aé: Magistraten påminner om igen att skatterna skall betalas och uppmanar de som ännu inte fullgjort sin betälning att göra det i morgon, då de skall samlas i Christen Ramsviks hus för att välja ny borgmästare.

Däruppå efter skiedt behörigt anmälände inträdde för Magistraten en nyligen hit till staden ankommen **Hatemakare Gesäll** wid Namn Erich Gullberg, som berättar sig wara född utj Westergötland, och lärdt sitt handtwärck utj Giöthebrorg, samt på åthskilliga ställen arbetat, och nu aldra sidst utj Christiania i Norjet, begiärandes, att som han är sinnad sig här i staden nedsätia, och des lijcka vidare försöka, det Magistraten tåktes

dertill lämna sitt bifal och honom antaga. Magistraten gjorde sig på alt sätt om des skickelighet underrättadt, och fördenskull effter noga öfwerwägande, samt en och annans därtill lämnade samtycke, bem:te Hattemakare Gesäll Erich Gullberg antog, med förmaning, att icke allenast ställa sig nyckter och Beskiedelig, utan Jemwäll des handtwärck flitigt och troligen skiöta, samt däruppå lämna stadsens Inbyggare och andre, det Kiöp, som de utj andre häromkring liggande Kiöpestäder, det bekomma kunde, hwarmed han åthnögdes och affträde gjorde.

Däruppå inkom en af denna **stadsens Båtmän wid Namn Helgie Efwensson Norman**, och beklagade sig icke kunna uthbekomma, af en dell Borgare utj des Rote, hwad han med rätta åthniuta bör, hwariblan doch en benämnd Pehr Moberg skall wara aldra mäst till att beklaga emedan han nu en långsam tijd, dermed tredskadt och tijden uthdragit; Och som Magistraten hade sig bekant, att denna

Bild 1400

Pehr Moberg är en mycket trög betalare, och han nu sielf är tillstädes, och widgår sig till bem:te Båtzman wara skyldig. Så förmantes han alfwarsammeligen att samma skuld med första sig afbörda; Doch till Öfwerflöd deraf befaltes stadzBetienten att uppå anmodan utj Mobergz huus så mycket af des ägendom Sequestrera, som Båtzmannen med rätta af honom kan hafwa att fordra.

Uppboden.

Borgaren och Inwånaren här i staden Wällaktadt Oluf Jacobsson presenterade för Magistraten ett Kiöpebref de Dato d:n 30 Aprill 1722, med hwilket han bewisar det förmyndarne för **sahl. afljdnä Siöö Lieutenanten Nils Sörenssons omyndige Barn** Anders Sörensson på Långöhen och Christopher Hansson på Grebbestad, till honom såldt och afhändt deras Pupillers Ärfweligen tillfalna huus och gård här i staden, belägen emillan H:ar Rådmännen Jacob Strömdahls och Nils Andessons Tomter, för en betingadt KiöpeSumma af 75 dr smt, begjärandes fördenskull att bem:te huus och gård nu för honom utj Rådstugu Rätten Lagligen upbiudas måtte. Och som ingen hade sig bekandt något hinder i wägen wara kunde Magistraten ey annars giöra, än Borgaren Oluf Jacobsson utj des begiäran willfara, särdeles som han sig föreskrefna huus och gård, emot ärm:te Summa Lagligen tillhandlat, utan således låta den samma för honom upbiudas, som skiedde _____ 1:a gången.

Aé: Tulnären Monselius fick samtidigt uppbud för 2:a gången

Ny sida

Anno 1724 d:n 16 Octobris : : :

Aé: Åter ett skepp har mätts, nämligen det holländska "Komung Christian". Det var 115 fot långt och på 159 läster.

Anno 1724 d:n 2 Novemb: : : :

*Aé: Meddelande om **konvoj**. Skepp skulle samlas i Plymouth för att gå till Portugal och Spanien.*

Emedan Magnus Johanson från Fielbaka strand begjärde, att des här på redde liggande Båth, måtte wederbörl. blifwa afmätt, och han sedan deröfwer bekomma ett behörigt **Mätare bref**; Ty inkommo effter Magistratens befallning Mätarne Esbiörn Rijss och Christen Ramswijk, med berättelse, att de befunnet densamma wara 15 fot lång, 8 fot bred, 3½ fot diup, samt effter uthräknandet, att kunna intaga 1 Last af 18 Tunnor tungt godz el:r salt; Fördenskull blef till honom Magnus Johanson Magistratens Mätare bref, lijkmatigt Högl. Lofl. Kongel. Commerce Collegii Höggunstige bref af d:n 29 Octobris förledet år, under stadsens wanliga Sigill, på behöriget sätt lämnadt.

Uppboden.

Aé: Oluf Jacobsson fick uppbud 2:dra gången och Monselius fick 3:dje gången.

Anno 1724 d:n 2 Decemb:r : : :

Aé: Rådmän borde utnåmnas.

Sedan Borgerskapet sig församblat och instäldt, lätt Magistraten för dem upläsa Högwällborne Hr General Lieutenanten, Landzhöfdingen och Öfwer Commendanten GyllenKrocks under d:n 13 sidstl. Octobris ankomna Höggunstiga Notice, att Hr Rådman Nils Anderson då begjärde och ärhållet afskied ifrån berörde beståhning, och ifall det skulle finnas nödigt, att någon bör wälias och förslås i des ställe, derom behörigen må kunna föranstaltas, hwilket doch kommet så länge på tijden att uthdragas förmedelst det att Magistraten tänkt rådföra sig med des för detta warande Borgmästare, dels och har största delen af denna stadsens Borgerskap icke warit hemma; Och som nu här wid Rådstugan nästan på ett års tijd blefvet saknadt både Rådman och Notarien Ahlquist, samt Rådman Nils Andersson, och **det alltid i förra tiden varit 4. st. ordinarie Rådmän**; Så resolverade Magistraten att med aldra första, sådant Wällbem:te Hr General Lieutenanten och Landzhöfdingen förståndiga, med anhållan, det måtte icke allenast de 2ne Extra Rådmännen Lars Andersson och Nils

Christianson blifwa till ordinarie förordnade, utan Jemwäll Hr Rådman Jacob Strömdahl, som är en Beskiedelig och förständig man, tillsatt att wara vice Borgmästare på det han hoes Borgerskapet, må winna större anseende, och med bättre drift skiöta och förrätta, alt hwad som utj Hr Häradzhöfdingen och Borgmästaren Bruns frånwaro förfalla kan. Hwaröfwer Borserskapet förklarade sitt nöije.

Såssom Hans Kongl. May:tt bland andre staden Wismar tillagde
Bild 1420

förmåhner Jemwäll i Nåder behagadt förordna, att utj Districtet ifrån Holsten till Pommern alla utj 1672 åhrs nederlagz ordningz 13 §: **Specificerade nederlagz wahror, skall ifrån ingen annan ort, än Wismar allena,** med deras egne el:r svenska Fartygg få hitföras wid Confischation af wahran, som nästkommande d:n 1 Januarii kommer att taga sin begynnelse: : : : _

Ny sida

Uppbood.

Aé: Oluf Jacobson fick för 3:dje gången uppbud på hus och gård som han köpt från alidne Nils Sörensons omyndiga barn.

Anno 1724 d:n 16 Decemb: : : : _

: : : _ med bifall och lämnadt samtycke, att så ofta Häradzhöfdingen och Borgmästaren Brun ey kan wara här i staden tillstådes, för andra Embetes sydzlor, må wäll äldsta Rådmanen Jacob Strömdahl förrätta Borgmästare tiensten, samt draga försorg om alla emedlartijd förefallande måhl och ähren, som borgerskapet wid slika tillfällen, förmantes sig till effterrättelse ställa.

Bild 1430

Aé: Landshövdingen har bett om rapportering hur det befinnes med efterlevnaden av att sätta upp staket.

: : : _ Hwaruppå samtl. Borgerskapet swarade: att **håromkring denna staden aldrig warit något Staquet**, ey el:r kunna de sådant hädan effter mäckta att uprätta, **förmedelst stadsens obeqwämliga belägenheet skull**, ty ehuruwäll de med mycken Kåstnad och beswär skulle kunna omkring sättia den sijdan uthaf staden, som af fasta landet består, är doch den största och öfriga delen igjen af Siöön?? den de omöyeligen uthan största Kåstsamheet, mäckta med palisadera, emedan de äro derjemte af ringa förmögnhet och skogarne, hwaraf detta wärketz Materialier tagas skulle, merendels under de förflutna ofridzåhrens påstående till Kongel. May:ttz och Cronones dienst, blefwet uthugne, och i hänseende till alt detta förmoda, att med Staqueten så hädaneffter som hitills måtte förblifwa. Hwilket Magistraten resoluerade, att med nästa Påst Högwällborne Hr General Lieutenanten, Landzhöfdingen och Öfwer Commendanten aller ödmiukast remonstrera.

*Aé: Man tar upp handelsman Jöran Strömdahls eventuella roll i handeln med **varorna på det förolyckade skeppet Elisabet**. Det begärs att han skall vittna under ed för att kunna befria sig från "widare bergning och handell, af samma förolyckade strandwrak, än han sielf bekiendt".*

Han var tyvärr bortrest så det kunde inte ske denna gång.

Ny sida

Anno 1724 d. 19 Decemb: : : : _

Sedan föreskrefne Personer sig församlat och nedsatt, lätt Magistraten igenom stadzBetienten uthropa, om någon i dag här wid Rådstugu Rätten, skulle hafwa något att beställa, däruppå effter skiedt behörigt anmälände, Jnkom Handelsman här i staden S: Oluf Kamp, och uppå Hr Rådman Nils Anderssons wägnar, såssom befullmäktigadt af H:ar Dykerie Interessenterne Öfwer de här på Kusterne, förefallande Siöö och strand-wrack, berättade huru som för en Kort tijd sedan söder wid Heestranden utj Qwille Härad, medelst ett starkt storm wäder, och en olyckelig händelse, **strandat en Norsk Huckare**, tillhörandes en Handelsman wid Namn Petter Arboo utj Drammen och Norjet, och woro ankommen från Frankrijcket med des innehafwande laddning af Wijn och Brännewijn, hwaraf allenast en dell Winfaat blefwet bergiade, och sedermera hit till Tull Cammaren under förwahr och säkerheet affördt; Och som bem:te Rådman emedlertijd kommer att för Bergiarnes tillständiga andelar och Bergiare Löön wara answarig, och han icke kan den samma med någon tillförlätelig säkerheet betala, innan han först förnummit till hwad quantum det bergiade godzet sig bestiger, så är samma Oluf Kamp, tillika med Norska Handelsmannen Hr Petter Arboos ifrån Drammen hijtskickade Fullmäktig Mons: Hans Jörgen C..ster?, begiärandes att Magistraten täcktes, igenom några män låta det upbergiade Winet Verdera, på det Bergiare Löönen måtte desto säkrare emillan ägarne och dem reglerat och betalt blifwa. J anledning hwaraf Rådstugu Rätten lämnade till swar, att Magistraten håller för betänkeliget sig häröfwer uthlåta, innan bem:te Handelsmans fullmäktig med beskied, och

Bild 1440

tillförlätelig effterrättelse wid handen gifwer antingen Laddningen warit Asseurerat el:r intet; Men som han högeligen betygade sig aldrig af des principall förnummet Ladningen wara af andra Assurerat, ey el:r förmodar

annat, än att han Ju är rätta och allena ägare deraf; Fördenskull emedan denna deras nu gjorde ansökning till en riktig Liquidations ärhållande emillan ägarne och Bergiarne, angående deras tillståndiga bärgiare Löön synes i Anledning af siööskada B:s 1 § wara Laglig, lätt Magistraten effterskicka Borgarne och Handelsmännen Wällaktade **Lars Frijs och Petter Schmitt, som förmenas äga bästa kunnigheeten om en sådan Verdering**, hwilka sedan de på rådstugan upkommet, befaltes den samma förrätta, och Öfwer alt det bergiade Wijnet en behörig Verderings berättelse skriftteligen författa, till hwilcken ända bem:te Borgare Lijkmätigt Kongl. Förordningen Verderings Eden med hand å bok aflade; Och på det alt må desto ricktigare tillgå, förordnades Rådmannen Lars Andersson och stadzbodet Esbiörn Rijss, att wid denna Verderingen äfwenwäll tillstades wara, hwarmed Verderingsmännen och de öfrige gjorde afträde.

Deruppå anmälte sig en af denna stadsens Båtmän Helgie Norrman och beklagade, det han icke kan af Borgarne här i staden Wetle Guttormson och Pehr Moberg uthbekomma, des hoes dem innestående Löön och Kläder, uthan ehuru mycket han derom påminner, sökia de ändoch tijden för honom längre trainera och uthdraga; Så alldenstund Magistraten för detta effter förmant bem:te Borgare deras skyldigheet till stadzBåtmannen fullgiöra; och **det förnimmes att med tienliga förmaningar hoes dem intet står att uthrätta**, befaltes stadzbodet Esbiörn Rijss, att Jemte stadzbetienten tils effter middagen Kläckan 2 wara Båtmannen fölgaktig, och föreskrefne Borgare, för så mycket han med rätta kan hafwa att fordra, **med en Laga Execution hemsökia, på det han derigenom må kunna ärhålla des tillståndiga Rätt och prætion**, och sedan wara

Ny sida

uthan något widare Klagemåhl. Hwarmed Magistraten upsteg och denna gången åthskilldes.

Anno 1724 d:n 21 Decemb: : : : :

Effter det Magistraten och Samtel. Borgerskapet sig församblat, lätt Hr Rådman Nils Andersson præsentera des afskied, dom han af högwällborne Hr General Lieutenanten, Landzhöfdingen och Öfwer Commendanten GyllenKroK ödmiuckeligen begiärdt, och d:n 13 sidstl. Octobris undfädt, med berättande att som han nu **icke längre mäktar med denna beställningen förrätta, medelst ett och annat honom åliggande beswär, och den trägna upwaktning derwid understundom** ärfordras, det will honom derföre wara nödigt, den samma härmed upsäya, på det Magistraten må kunna om beställningens ärsättiande förordna, och han hädaneffter blifwa derifrån aldeles demitterat och frikallat, hälst som andre skickelige Personer af stadsens Inwånare finnes, som utj des ställe kunna antagas, och han en rum tid till bakars, utan ringaste Löön och wedergjälning förestådt. Fördenskull emedan Magistraten igenom skrifwelse af d:n 4 huius Högwällborne Hr General Lieutenanten Landzhöfdingen och Öfwer Commendanten wid handen gifwet, att här wid Rådstugu Rätten blefwet saknad både Rådmannen Nils Andersson och Rådman Anders Ahlquist, och således i deras ställen föreslaget Handelsmännen Lars Anderson och Nils Christiansson till ordinarie Rådmän, hwilka esom oftaste sedan förledet år 1723 effter sahl. Baron och Landzhöfdingen Posses tillstånd, såssom Extra Rådmän Rätten bewistadt, hade Wällbem:te Herre d:n 16 Ejusdem för dem **behörige Fullmakter uthfärdat, som dem nu tillställtes, så att det wanliga antahlet på Rådmän:n af 4 st: härstädes måtte blifwa fult.**

Bild 1450

: : : :

Till Borgarnes Truls Bergs och Hans Hanssons ansökning, att till nästkommande Nyårs tid blifwa Licentierade ifrån **Håfwornas bärande utj Kyrkian**, samtyckte Magistraten och i deras ställen förordnade Borgarne Oluf Zimmerman och Oluf Kijllman, hwarwid inwändes, att som de icke äro utj sielfwa staden, utan på Norr sijdan boendes, det böra de emot den Åhrligen præsterade genanten, för ett slickt beswär befriade wara. Men aldenstund de wilja wara och åthniuta lijcka dehlaktigheet utj näring och handtering, med de öfrige medborgarne, emot deras åberopade Genantz ärläggjande, så kunde Magistraten häruppå denna gången icke reflectera hälst som Borgarne af Nordsijdan altijd tillförne, icke warit härifrån förskonta.

Aé: Det meddelas att stadens Rector Scholæ Nils Westerlindeh skall ha en offerdag i kyrkan under julhelgen.

Äfwenwäll förehölt Magistraten denna stadzens handlande Borgerskap, att ofördröyeligen och med aldra första betala 1720 och 1721 års så inkommande som uthgående **Tolagzmedel**, som förnimmes wara hoes dem innestående, effter 2:ne Magistraten tillstälte Specificationer af **framledna Inspectoren Daniel Brantts sterbhuus** interessenter, hwilket de och wid

Ny sida

anfordran försäkrade effterkomma, fast ehuruwäll de skolat en dell af den samma till honom utj Lifztijden Clarerat, men nu icke kunna därpå något quittance framwisa, emedan de sådant..? äskadt och begiärdt, som Magistraten emedlartijd lämnade utj sitt wärde.

aina andré

:_:_: Aé: Tullaren Monselius begär att få Fastebrev på hus och gård, som han köpt och fått 3 uppbud på, vilket meddelades.

Fastebrev medgavs även för Oluf Jacobssons köp av hus o gård från **avlidne Nils Sörenssons** omyndiga barn.

Borgarne och Handelsmännen Wällaktade **Lars Frijs** och Petter Schmitt, som förleden Rådstugudag uppå H:ar Dykerie

Bild 1460

Interessenternes befullmäktig Hr Rådmannen Nils Andersson igenom Borgaren Sieur? Oluf Kamp så wäll som Norska Handelsmannen Hr Petter Arboos uthskickade Hans Georg Ellsters ansökning, blefwet af Magistraten befalte, att effter aflagd Eed **anställa en Laga Verdering** utj Rådmannen Lars Anderssons och stadzFischalen Esbiörn Rijss närwaro, **öfwer det wrak Win** som af den söder wid Heestranden utj Qwille Härad förolyckade Norska Hukaren blefwet bergiade och hijt till staden till förwahr fördt, på det Hr Petter Arboo som berättar sig wara rätta ägare deraf, må kunna desto bättre weta att accordera med Bergiarnes derföre prætenderade Bergiare Löhn, framträdde nu för Rådstugu Rätten och presenterade deras skrifftel:a förrättade Verdering, hwarutinnan finnes upförd, Nembl:n utj Hr Capitain Lieutenant Allertz Kiällare 5 st: oxehufwud Wijn, för 30 dr smt st., 4 st. Dito a 25 dr, 1 st: 22 dr, 3 st: a 20 dr, 2 st. a 18 dr, 5 st. a 16 dr, I Dito 15 dr, 1 st. 9 dr, 3 st. a 4 dr och 6 st: Dito af intet verde, tillsammans 524 dr smt. Utj Sieur Oluf Kamps Kiällare, ett oxehufwud Wijn för 25 dr, 3 st: a 20 dr, 1 Dito 6 dr, 1 Dito 5 dr, 2 st: a 4 dr, 2 st: a 2 dr, och 2 st. af intet verde tillsammans 108 dr smt. Samt utj Inspectorskan Brantts Kiällare, ett oxehufwud för 30 dr, 1 Dito 25 dr, 8 st a 20 dr, 4 st: a 15 dr, 2: st: a 12 dr, 3 st: a 10 dr, 4 st: a 5 dr, och utj Hr Rådmannen Nils Anderssons bood 7. st: tomma oxehufwud af intet Verde, bestigandes sig doch inalles utj alla 3:ne Kiällarne Summan icke högre än till 981 dr smt, emedan största delen af dem icke warit fulla, utan förderfwade, och en dehl siööslagne, samt effter verderingsmännens berättelse några styckon tomma. J anledning hwaraf Rådstugu Rätten ey annars giöra kunde, än häröfwer lämna des sandfärdiga Attest, och uppå trägen anhållan, sådant till wederbörandes rättelse, och hwariehanda wijdare uthseende, under stadsens wanliga Sigill Extradera låta.

Som nu ingen ting mer på detta åhret war att antingen Borgerskapet föreställa, el:r med dem till deras och stadens nytta öfwerläggia; Så blef till den instundande Juhlehögtijden **Juhlefriden** Borgerskapet förkunnat, och på wanligt sätt uthlyst, med alfwarsam förmaning, att de under desse höga ferier föra ett anständigt och Gudi behageligt lefwerne, afstå med allahanda oanständigheter, som kunna förorsaka

Ny sida

någon förgelse, och öfwerdraga demGuz wredes hämbd och straff, hembärandes i des ställe af innerliga hiertan, den Nådefulla Guden Låf och Taksäyelse, för all den Nåd och wällsignelse, som oss detta nästan framflutna åhret utj alla Måtto händt och wederfaret, och det alt wid den öfwerhängande plickt tillgiörandes, som Lagen och Kongl. Förordningarne stadga och påbiuda, önskandes Magistraten och Borgerskapet för öfriget hwar andra, en god och förnöyelig Juhlehälgd, och dermed detta åhret åthskilldes.

Således som föreskrefwit står, att wara tahlat, swarat, Ransakadt, wittnadt, befunnet, Resoluerat, slutadt, giordt och förafskiedat, det betyga undertecknade med Namn och Signethen, samt stadsens wanliga Insegle undersatt. Actum, Anno, loco, Die et tempore ut Supra.

Torger Brun
(Stor stämpel)

(Något mindre stämpel)

Jacob Strömdahl
(Sigill)
Nils Anderson
(Sigill)
Nils Christiansson
(Sigill)

Jörgen Strömdahl
(Sigill)
Lars Andersson
(Sigill)

Aé: Här slutar 1724 års protokoll.

Någon saköreslängd behöwdes inte.

STRÖMSTADS RÅDHUSRÄTT 1725

Bild 1470

Strömstadh Rådstugu Rättz Protocoll och dombook Pro Anno 1725.

Bild 1480 höger sida.

Anno 1725 d:n 14 Aprillis hölts almän Rådstugu med denna stadsens samtel. Borgerskap; utj Närwaro af Häradzhöfdingen och Borgmästaren Torger Brun tillijka med.

Rådmännen

Jöran Strömdahl
Nils Christiansson

Lars Andersson

Sedan Magistrats Personerna sina behöriga rum och säten intaget, ock samtel. Borgerskapet woro inkallade lätt Häradzhöfdingen för dem upläsa Hans Kongel. Maytt:z till Högwällborne Hr General Lieutenanten, Landzhöfdingen ock Öfwer Commendanten Axel GyllenKrocK affärdade Nådiga skrifwelse af d:n 23 Februarii 1725 som under d:n 15 Martii sidstl:ne blefwet till Magistraten hitsändt, hwarutinnan Högstbem:te Hans Kongel. May:tt utj Öfwerwägande af denna stadsens Borgerskap i underdånigheet insinuerade Supplique igenom Hr General Lieutenanten, Landzhöfdingen ock Öfwer Commendanten Nådigt för godt funnet, at i anseende till de af Borgerskapet andragne omständigheter **effterlåta Häradzhöfdingen Torger Brun, at än wijdare Jemte sin Häradzhöfdinge bestälning, få förrätta Borgmästare tiensten här i staden, så länge ock intill des Jnwänarne komma i det tillstånd, at de en egen Borgmästare löhna kunna**, emedan de förwägrat sig skrida till något nytt Borgmästare hwahl effter Hans Kongel. May:ttz allernådigste befaldning af d:n 11 Aug. i förledet åhr, medelst deras oförmögenheet ock ringa wilkor; Hafwandes dock bem:te

Bild 1490

Hr Häradzhöfdinge i anledning där af wid förledet åhrs slut, som ock eliest sig ifrån Borgmästare syslorne afsagdt, ock sedan dermed intet befallat, hwarigenom ingra Rådstugu dagar tillförne på detta åhret blefwet håldne; Ock som Hans Kongel. May:tt således i Näder behagat däruppå reflectera, ock **Borgerskapet wid deras Borgmästare bibehålla tils wijdare, så förklarade de nu en innerlig hiertans fägnad ock nöye öfwer den Nåd, som dem därigenom hänt ock alla tijder wederfares.**

Emedan en dell af Borgerskapet uppå Magistratens proposition wid en almän Rådstugu d:n 17 Decemb: 1723 i hänseende till ungdommens förkofring ock nytta samt stadsens prydnad, **påtaget sig effter Råd ock förmögenheet sammanskiuta något till en ny Scholas uppsättiande utj stället för den, som under ofriden blefwet ruinerat ock nederrifwen**, ock samma förskått dertill icke är tillsträckeliget; Altfördensskull ock på det Magistraten må kunna få till förstkommande Währ denna Scholæ byggningen företaga ock uprätta, förhölitz samtel. Borgerskapet om icke de skola wara sinnade sig något rundeligare tillgripa, ock häruppå **en billig tillökning giöra**, så ock de som wid sidsta bewillningen icke tillstädes warit, något hederligt till Scholans upkomst uthlofwa, särdeles som det icke befinnes något föreråd utj stadsens Cassa till Publique huus upbyggjande; Ock som hwar ock en till denna tillökningen samtyckte, samt betygade deras nöye öfwer en sådan berömmelig Magistratens försorg ock omwårdnad

Ny sida

så uprättades däröfwer en Längd, som Jemte den förra kommer at förwaras till effterrättelse.

Rådmannen Wällbetrodde Lars Anderson framlade en **Förtekning uppå det främmande ock löst folk**, som han effter Magistratens befaldning befunnet sig hos en dell Borgare uppehålla, beståendes af några Norska ifrån Norriet hitlöpande, hwilka med hustrur ock Barn sig här inträngt, ock någon tijd härbärgiera låtet, Jemte en dell antagne Jnhysesshion, hwilka ock stadz Fischalen Esbiörn Rijss angifwet, med begiäran det måtte wederbörande derföre blifwa tilltalade. J anledning hwaraf Magistraten lätt Borgerskapet föreläsa den förmaning, som till dem wid allmän Rådstugu d:n 27 Aprill förledet åhr skiedt, at icke någon af dem skulle understå sig wid answar ock likt tillgiörandes, at antaga ock härbärgiera något främmande hit löpande löst ock giement folk, innan de dem först hos Magistraten angifwet, ock därtill undfädt behörigt tillstånd; Men ahuruwäll Magistraten med missnöye måste förnimma sådant af Borgerskapet aldeles wara å sijdo lämnadt, fast de lijkwist härom hafft behörig kundskap, ock Magistraten angifwet, ock därtill undfädt behörigt tillstånd; Men ehuruwäll Magistraten med missnöye måste förnimma sådant af **Borgerskapet aldeles wara å sijdo lämnadt**, fast de lijkwist härom hafft behörig kundskap, ock Magistraten i anledning deraf nog hade orsak, dem härföre Lagligen ansee, så will dock

Magistraten för denna gången **dem alfvarsammeligen förmana, at de inom 14 dagars tijd ifrån Dato alla här utj staden finnandes Norska öfwerlöpare ock annat främmande löst folk ifrån sig aldeles afskaffar.** såframt de wilia ifrån detta answar befriade wara: Ock resoluerade Magistraten till förekommande af wijdare missbruk och ohörsamheet.

Bild 1500

at ehoo som effter denna dagen beträdes med. at till Jnhyses antaga någon. med mindre han dertill ärhållet Magistratens ock wederbörandes tillstånd. den samma skall såssom en förbuds Öfwerträdare wara förfallen till et hwite. at plickta 40 mark smt. Hwarföre stadz Fischalen befallas en alfvarsam ock oförtruten upsikt hafwa. som hwar ock en af dem härmed till rättelse länders.

Aé: Man läser upp bestämmelser om att man inte får komma till staden

: : : _ med några wahror antingen till Landz el:r Siöös med mindre de utj närmaste städerna hwaräst de godset undfäddt. förskaffadt sig wederbörige **L:a Tuls pass** derpå. så framt de eliest äro ifrån någon stad el:r längre bort ifrån ankommande: : : : _

: : : _

Däruppå som Magistraten utj ärfarenheet kommet. at en dehl af denna stadsens Jnwånare sig fullan nedsatt. samt uptaget Tompter effter behag ock där uppå sina huus upsatt: Så aldenstund Magistraten icke är kunnigt. at de sig anmählt till at **winna Burskap el:r behöriga Tomptebref ärhålla.** hwilket dock af deras enfaldigheet merendels tilldraget. företog sig Magistraten därom ransaka. ock bekant en ganska ringa dehl af Borgerskapet wara hwarken med Bur= el:r Tomptebref försedde. där lijkwäll de wilia wara utj ena handa nähring ock handtering med de äldre Borgarne lijka dehlachtige. hwaraf i anledning resoluerades: att hwar ock en af dem till första sammankomst ock Rådstugudag framwisar sitt af Rådstugu Rätten förwärfwade Borgarebref. på det de öfrige må sedan kunna sig till et slikt brefz ärhållande ock

Bild 1510

Borgare Rätt angifwa. så framt de tänkia blifwa utj staden qvarsittande ock därstädes niuta des handell ock närings medell tillgodo. lijkmatigt Lag ock Kongel. Förordningar. hwaruppå Magistraten sedermera will sig underrättadt giöra om Tompternas beskaffenheet utj deras storleks bestående till Längd ock bredd. så at dermed äfwenwäll må bringas utj det stånd ock ordning som sig bör.

Sedan ock som nu så långt på detta åhr framskridet at sammanskåttz Längden till innewarande åhrs stadzskatt redan bordt warit upsatt. förordnandes Rådmännen Lars Anderson ock Nils Christianson at adiungera sig stadsens tillförordnade äldste ock wid något gifwet tillfälle **sammanträda till sammanskått Taxerande.** hwarwid dock hwar ock ens Condition ock wilkor effter deras hafwande handell ock nähring noga obserueras bör. så at icke någon af Borgerskapet må hafwa fog däröfwer för Magistraten något Klagemåhl at framdraga.

Emedan framledna Inspektoren Lars Mourmans för detta här i staden ägande huus ock gård warit några åhr af **sahl. Inspektoren Daniel Brant ock des effterlämnade änkia** bebodt. som nu den samma ödelämnat. ock Magistraten påminner sig det den åhr 1721 blefwet Kongel. May:tt ock Cronan för en Balance Summa 1384 dr 29 : 23 P: smt förbehållen: Altfördenskuil ock på det denna huus ock gård icke må stå öde. ock därigenom aldeles förfalla. fant Magistraten rådeligast låta den behörigen verderas. ock alltså befälte Borgarne Christen Ramswijk ock Oluf Zimmerman föreskrefna huus ock gård besicktiga. ock däröfwer et rättmatigt verdie uthsättia. hwareffter Magistraten om wijdare föranstaltande will wara sorgfällig.

Ny sida

Anno 1725 d:n 16 Aprillis : : : : _

Aé: Man diskuterade meddelanden från överheten om att se till så att hantverkarnas varor inte blir för dyra. Man noterade att allt material de behövde måste anskaffas från andra orter och att detta fördyrade varorna.

Bild 1520

Aé: De 2 ängestyckena på Österöd diskuteras. Där står bl.a. följande:

: : _ Alltså hade bem:te Kyrkioherde förleden Rådstugu dag uppå stadsens wanliga rum till et mundteliget Conference med samtel. Borgerskapet sig inståldt. innan han öfwer deras Klagemåhl sin skriffteliga förklaring lämnar. ock förmente. at aldenstund han icke allenast ärhållet wid Pastoratets tillträde fullmakt. uppå alt hwad des antecessorer före honom Jemte Pastoralierne innehafft ock åthniutet. utan ock då warande stadsens äldste ock detta Öfriga Borgerskapetz förfäder godwilligt berörde ängestycken lämnadt. hwarwid det ock intils nu klandrat förblifwet. så förmodar han at Borgerskapet nu hwarken kan el:r bör det samma återkalla: Dock lijkwäll kan Hr Kyrkioherden icke förneka. att ängen blefwet af samfalte Muhlebetet uptagen. ock således staden tillhörig: Men drager på den händelsen det goda

Ny sida

förtroendet till Borgerskapet ock des åhörare, at de lämna honom ängen utj des lilla tijd till wijdare Disposition, ock det så mycket mera, som han här i staden icke äger några Creatur, at han derigenom niuter någon fordel af Betesmarken, utan betienar sig af des afwelsbruck på Påsthem:t Röd, ock han ey el:r längre ängen ifrån staden har, än högst 6 wekors tijd beräknadt; Ock som Borgerskapet då icke lämnade häruppå något reelt uthlåtande till Hr Kyrckioherdens rättelse, utan låfwade wilia sig tils i dag närmare betänkia, ock med hwarandra öfwerläggia, så ehuruwäll Hr Häradzhöfdingen Brun redan, såwäll som förleden höst Cederat, ock utan något wägrande åter uthlagdt, det ängestycket han såssom Borgmstare här i staden, utj 2:ne åhrs tijd nyttiat, till stadsens betesmark effter deras påstående tillfrågade Magistraten Borgerskapet, huruledes de äro sinnade giöra med Dispositionen öfwer det andra ängestycket, som Hr Kyrckioherden Runnercrants begiärer än wijdare få bruka. Däruppå de förklarade sig, at hwad detta sidstomrörde ängestycket beträffar, så utan afseende därpå at deras Boskap, som åhrligen utj myckenheten tiltager, högeligen om heta sommarstijden samma äng tilltränger, wilia de giärna effter Hr Kyrckioherden Runnercrants trägna begiäran lämna denna ängen ännu et åhrs tijd opåtalt under des förra Disposition på sådant sätt; **At så snart midsommartijden är förbij, skall ängen gienaste afslås, ock då höet med första som giörliget wara kan, är inbärgiat, upgifwas till deras Boskaps muhlebet ock sam-**
Bild 1530

Fälta nytta, ock Hr Kyrckioherden icke wara tillåtet at släppa des el:r den öfriga RödZ Boskapp däruppå, som hittils skiedt, så framt detta skall ståndaktigt wara, förbehållandes Borgerskapet sig deras förmenta Rätt, ock at till förstkommande åhr giöra en annan ordning, där de så behaga skulle, Hwilket Magistraten lämnade utj sitt verde ock deras eget öfwerenskommande, som emedlertijd till deras säkerheet å begge sijdor utj Protocollet infördes.

: : : _

Ny sida

Framställte sig Borgaren och Handelsmannen här i staden Sieur Christen Ramswijk ock berättade det honom **under ofridens påstående, äro wordne af fienden 4 st: Rodare Båtar fräntagne**, honom icke till ringa skada ock afsaknad, begiärandes at RådstuguRätten täktes derom sig underrättadt giöra, ock honom däruppå des sandfärdiga Attestatum meddela; J anledning hwaraf RådstuguRätten denna bortmistningen närmare effterfrågade, ock befant af Rådmännens såwäll som samtel. Borgerskapetz intygande, at fienden under förflutna ofriden en gång borttaget ifrån bem:te Ramswijk en Båth här hemma wid des bryggia liggjande, den andra uthe på siöön som des fader samma gången förde, lastadt med godz, ock 2 st: Båtar söder wid Tångaflo den kalladt 1-½ mihl från staden belägen, hwaräst fienden dem åter öfwerkommet. Hwilket Rådstugu Rätten icke förwägra kunde at utj Protocollet författa, ock uppå begiäran till wederbörandes hwariehanda uthseende under stadsens Sigill Extradera låta.

Däruppå ock som intet wijdare denna gången war at forrätta, Magistraten ock Borgerskapet skildes ifrån hwarandra.

Examinerades utj RådstuguRätten effterskrefne **Längder angående Cronones Jnkombster** af staden pro A:o 1724. Såssom 1:mo : : : _

Bild 1540

Anno 1725 d:n 3 Maii : : : _

Aé: En förfrågan hade inkommit om borgerskapets åsikt om

"de Lybske Fartygens befraktande, Jnwijkes städer ock hamnar emillan skulle wara skadeliget".

Aé: Man svarade at

"Borgerskapet härstädes sådant icke see el:r finna kunde".

Ny sida

Aé: Förmaning gavs om att inställa sig till vägröjning.

Lijkaledes befalltes wederbörande, som **länt bräder af Kyrkian** de samma ofördröyeligen betala, på det man därmed kunde **få bekläda Kläcketornet** innan det tager alt för stor skada emedan Magistraten nu är sinnad låta arbetet taga sin begynnelse.

Borgarne Christen Pehrson Ramswijk ock Oluf Zimmerman, som för detta blefwet uthsedde **verdera den ödna gården, som sahl. Inspectoren Brants ankia hittils bebodt**; inlade nu deras skriftteliga berättelse om den samma, at de för det slätta tillståndet den nu befinnes utj ey högre verdera kunna, än till 110 dr smt; Därföre Magistraten resolverade härom med Högwällborne Hr General Lieutenanten, Landzhöfdingen ock Öfwer Commendanten Correspondera.

Sedan Borgerskapet taget affträde, öfwerlade tillstådes warande Magistrats personer, huru ock på hwad sätt **Tolagen** ock flere staden af Hans Kongel. May:tt förundta förmåhner, måtte skiöt ock i akt tagen blifwa, emedan Rådman Nils Andersson, som samma oppbörd hittils om händer haft, uhrsäktadt sig dermed ey wijdare befatta kan; J anledning hwaraf Magistraten omsijder resoluerade antaga **David Brantt**, ock på det han med

Bild 1550

så mycket mera efftertryck samma beställning förrätta må, afgick bref ock Notice härom till Stora Siöötuls Contoirtet, ock han förmantes troget ock rättrådeligen med denna sin updragna Tolagskrifware bestälning umgå, så at staden icke måtte stadna i mistning af sin tillbörliga förmåhn, ey el:r de trafiquerande klaga öfwer någon egennyttigheet el:r annan försummelse till deras skada ock uppehåld. Löhnen ock wedergjälningen härföre får man wijdare öfwerläggia om, ock blifwer emedertijd Jackt Lieutenanten Wällbetrodde Lars Kamp effter eget tillbod, answarig, at icke denna des swåger några anförtrödde medell egenwilligt tillgripa skall.

Anno 1725 d:n 9 Junii :. : .

Aé: En från Amsterdam ankommen smacka "Jungfru Sophia" hade mätts av mätarna Esbiörn Rijss och Hans Hanson. Den var på 17 läster.

Ny sida

Anno 1725 d:n 21 Junii :. : .

Aé: Man har skaffat fram timmer för att bygga skola och vill veta

"på hwad sätt arbetet med Scholæ byggningen skall företagas, ock komma utj wärkställigheet".

Aé: Christen Ramswijk fick ett uppdrag.

Bild 1560

Rådmannen Hr Jacob Strömdahl, såssom anmodat af Paul Corneliusson ock Cornelius Corneliusson utj Giöteborg igenom skrifwelse af d:n 19 innewarande Månad, insinuerade igenom des Broder Hr Rådman Jöran Strömdahl, et ifrån deras systerson Roluf Anderson till dem aflåtet bref Daterat Amsterdam d:n 4 Maii 1725. **hwarutinnan berättas, at des halfbroder Abraham Anderson är i lufften uppsprungen ock död blefwen under skiutningen på et skiepp, som råkadt emot en ThurKesk Caper utj Spanska Siöön;** ock fastänskiönt han som halfbroder är närmaste arfftagande till den afdödas på Ost Indiska huset qwarlämnade ägendom, kan han dock icke till samma arfskap blifwa Agnoscerat, innan wederbörande rätt Attestatum däröfwer framwisat blifwer. J anledning hwaraf bem:te Rådman uppå des wagnar begjärde, at

Ny sida

denna Roluf Andersson RådstuguRättens wederhöriga bewijs måtte meddelas. Fördenskull lätt Magistraten sig härom närmare underrättadt giöra, ock af en dehl Rättens besitiare, så wäll som flere närwarandes intygande, befant, at både den bortdödde Abraham ock igienlefwande Roluf äro barnfödde här utj staden Strömstadh af Ehrlige äkta Förärlrar, Borgaren sahl. Anders Jonsson, som med sin senare hustru sahl. Kierstin Corneliusdotter afladt Roluf, ock under warande äktenskap med den förra hustrun Elisabeth Jacobsdotter Abraham Andersson, som förnimmes wara med döden afgången, så at han ock denna Roluf warit en Mans söner ock Consequenter halfbrödrar, samt såwijda de icke warit giffa, ock sielfwa barn afladt, hwarandras rätta ock sanna arfwingar. Hwilket till sandfärdigt bewijs, ock wederbörandens hwariehanda uthseende, Magistraten icke förwägra kunnat, at under stadsens Insegle uppå begiäran Extradera låta.

Wijd det tillfället, at Magistraten låtet igenom H:rar Rådmännen Jöran Strömdahl ock Lars Andersson, af Hr Krigs Commissarien ock Siöö Tullnären Petter Hiort begiära, at Pakhuus stämpelen måtte under försegling till stadens fullmäktig **Tolagskrifwaren David Brant** inventerat blifwa, har bem:te Siöö Tullnär icke allenast sådant i förstone förwägrat, utan Jemwäll fordrat huushyra för 1½ åhrs tijd, samt betalning för 2:ne stämplar han sielf, låtet utj Giöteborg förfärdiga, som berörde Rådmäns skriftteliga relation af d:n 15 huius wid handen gifwer, hwariente blefwet medbrakt et ifrån siöö Tullnären samma gången

Bild 1570

till Magistraten aflåtet bref, hwars mening Magistraten ingalunda begripa kan; **Ock som Magistraten finner sig derigenom wara skymfadt; ock därjemte befarar utj framtijden answar, för någon skadelig effterfölgd af desse senare stämplarne,** som uthan försegling warit af wederbörande Disponerade; Så fant Magistraten sig föranlåten till förekommande därpå, sådant Högwällborne Hr General Lieutenanten, Landzhöfdingen ock Öfwer Commendanten GyllenKrock tillkiänna gifwa, hwilket nu upläst blef, ock af samtel. Magistraten beslutat, at låta det samma med första afsända.

Däruppå uplästes Högwällborne Hr General Lieutenants, Landzhöfdingen ock Öfwer Commendanten GyllenKrooks höggunstiga skrifwelse af d:n 12 Junii sidstl: hwarutinnan samtyckes, i anledning af Magistratens skrifwelser af d:n 4 Maii ock 8 Junii nästafwekne, det den här i staden belägne, ock af **framlijdna Inspectoren**

Mourman effterlämnade, men år 1721 Kongel. May:tt ock Cronan för en Ballance till 1384 dr 29 öre 23 p:r smt förbehållen huus ock gård, må effter föruth åsatt verdie, genom offentel. Auction till den mästbiudande försäljas, ock de därföre inflytande medell för Kongl. May:ttz Räkning utj Landt Ränterijet insättias, samt Magistraten låta icke allenast därwid beroo, utan ock för öfriget draga försorg, at bristen af åfwannämde Ballance Summa antagen arfwingarna el:r i widrig händelse Cautionisterna tillhållas at derföre giöra redo ock klart. Till fullgörande hwaraf, ock emedan ingra arfwingar effter sahl. Inspector Mourman finnes, Magistraten lätt noga igenom löpa

Ny sida

Rådstugu Rättens håldne Protocoller, till at förmimma **hwilka Cautionisterne warit**, ock befant, at afljdna Rådmannen sahl. Anders Toreson inför Rådstugu Rätten d:n 18 Januarii 1702 tillstådt, det han d:n 31 Decemb: 1701 trådt i Caution för Inspectoren Mourman utj den 3:die Cautionistens Tore Pehrsons ställe, som nu berättas skall wara då boendes utj Halmstadh, ock däraf slutas, at de 2:ne öfrige Cautionisterne warit darsammastädes, hwarom dock Magistraten nu icke någon wijdare kundskap äger; Ock som Borgaren här i staden Sören Möller sedermera fädt sahl. Anders Toresons effterlämnade änkia till äckta, som tillijka med sonen Tönnes Anderson, äfwenwäll Borgare, ärrfft qwarlåtenskapen, så wijda någon warit effter honom tillfinnandes, så emedan den förra nu är frånwarandes på en resa stadder, ock senare af en hastig påkommen opassligheet till sängen liggandes, lätt Magistraten dem detta Comunicera, med antydan at skyndesammaste med deras förklaring däröfwer inkomma, på det Magistraten må blifwa fullkommeligen underrättadt, om hwad ägendom berörde Anders Toresson sig effterlämnat, el:r hwem de öfrige 2:ne Cautionisterne warit. Jmedlertijd resoluerade Magistraten at i dag genom wanligt anslag almännel:n kundgiöra Terminen till föreskrefne huus ock gårds för Auctionerande d:n 6 förstkommande Julii Kläckan 10 föremiddagen, så at ehoo som lust hafwer, at biuda må kunna sig derwid infinna, Hwarmed Magistraten denna gången upstego och åthskildes.

Anno 1725 d:n 5 Julij : : : :

Bild 1580

Aé: En begäran från landshövdingen om redogörelse för

1:mo huru mycken Crono Jord ock Räntor äro förlänte, antingen till Kyrkior, Biskopar, Probster, Kyrkioherdar, Cappellaner ock Kläckare, samt Academier, Gymnasier, Scholar, Hospitaler ock Barnehuus

2:do Förslag på all den Jord ock mark, som staden innehafwer utj åker, äng och skog.

3:tio till huru mycket giärningzöronen sig bestiga,

ock pro 4:to hwad utaf des egne producter till andra kan afsättias, samt hwad deremot till födan så wäll som handelens ock handtwärkens idkande från andra orter kan betarfwas;

Ock som ingen Crono Jord ock Räntor här i staden äro till ägor förlänte, ock hemmanet Österöd, som denna staden aller nådigst blefwet till muhlebite underlagdt, icke äger någon åker, äng el:r skog, emedan de samma förslår fast ringa till Boskapens uppehälle, **ey el:r finnas här i tracten handtwärkzmän ock wärkstäder, så att staden deraf har några giärningzöron at upbära**; Så resoluerade Magistraten deröfwer så wäll som hwad producter finnes at afsättia, ock till handelens underhållande, kan

Ny sida

wara nödigt från främmande orter, at des skriffteligaberättelse med nästa Påst till Wällbem:te herre afsända.

Aé: Från landshövdingen hade kommit förfrågan om

: : : de ifrån Uddewalla **förrymde handelsmännen** Hans Michel Kock ock Johan Grund? Arfwidson skulle här i tracten sig uppehålla, samt förehållet denna stadsens handlande at uppenbara ock fränsäya, ifall någon skulle hos sig hafwa deras så wäll som de på Bohuus Arresterade Friedrich Evald Chatereü, Anders ock Niclas Kockars samt Jacob Rates ock Schragges ägendom el:r fordringar, har Magistraten icke fädt därom någon Kundskap, utan där något hadaneffter skulle förmimmas, skall Magistraten sig föreskrefna gunstiga befallning till effterrättelse ställa.

Emedan Hr Rådmannen Nils Anderson, som för detta århållet afskied, hafft förledet år inseende öfwer, at alla **här i staden befindteliga Murar ock skorstenar blefwo förswarligen rappade, Kalkslagne ock wid makt håldne**, till förekommande af Eldzwåda, ock på det derigenom icke någon olyckelig händelse måtte sig tilldraga; så förordnades i des ställe yngsta Rådmannen Nils Christianson at deröfwer innewarande år, en alfvarsam tillsyn hafwa, samt nu om hetaste sommartijden alla skårstenar utj wederbörandes närwaro behörigen ansee, så at

Bild 1590

den som befinnes dermed wårdzlösa, må blifwa wederbörligen tilltaht ock åthwarnadt.

Aé: Det meddelas att auktionen på inspektör Mourmans hus och gård skall äga rum dagen efter klockan 2 på Rådstugan.

Anno 1725 d:n 7 Julij: . : .

Uppsteg Hr Rådmannen Jöran Strömdahl ock tillkiänna gaf, at den förleden gårdag effter befallning Auctionerade ock för sahl. Siöb Tuls Inspectoren Lars Mourmans Ballance grauerade huus ock gård, upgådt igenom Auctions drifwande ock försälgning till en Summa af 140 dr 16 öre smt, hwilka Magistraten resoluerade at med första lägenheet till LandtRänterijet utj Giöteborg emot wedehörigt quittance lefwerera; Ock som förnimmes, at föreskrefna huus ock gård icke kunnat till högre komma, ock, samma Summa

Ny sida

ganska ringa till Ballancens Clarerande förslår, så emedan Högwällborne Hr General Lieutenanten, Landzhöfdingen ock Öfwer Commendanten GyllenKroK befalt d:n 12 Junii sidstl:ne, at **arfwingarna el:r Cautionisterna måtte tillhållas det öfriga klart giöra**, ock Magistraten sedermera af Rådstugu Rättens Protocoll d:n 20 Septemb: 1702 befunnet, at utom afljydna Rådmannen Anders Toreson hwars arfwingar redan blefwet befatte med deras förklaring at inkomma, skall Borgaren ock handelsmannen här i staden sahl. Dowe Allerts gådt för bem:te Mourman utj Caution ock Borgen, så hade Rätten äfwenwäll låtet upkalla des effterlämnade son Capitain Lieutenanten till siöös Hr Allert Douwes, på det han sig öfwer des sahl. Faders ägendom ock qwarlätenskap wille förklara, hwilken berättade, at han både den lösa ock fasta ägendommen till des sahl. Faders Creditorers afbetalande långt öfwer anwändt ock bortsåldt, ock för öfriget försäkrar wilia enär wijdare påfordras. sådant med wederbörandes quittance bestyrkia, så at där af nogsamt skall kunna wisas, at han ingen ting arff t af des sahl. Faders ägendom, utan den samma sig tillöst ock betalt; i anledning hwaraf Rätten lämnade Hr Capitain Lieutenanten Allert delation, at till förstkommande Rådstugudag, med des behöriga förklaring häröfwer inkomma.

Äfwenwäll framkom Borgaren ock Handelsman:n Sören Möller ock præsenterade et Fastebref uppå des nu här i staden beboende huus ock gård, som des förra hustrus sahl. Mätta BlåKs stiftson

Bild 1600

Borgaren Wällaktadt Tönnes Anderson till henne Transporterat ock updraget emot 100 dr smt, med hwilket han wisar det des förman sahl. Rådmannen Anders Toreson, som warit **sahl. Inspectoren Mourmans Cautionist**, ingen wijdare löösöre el:r fast ägendom sig effterlämnat, än hwad till Creditorernas fordringar blefwet tillgripet ock anwändt; Ock som berörde Tönnes Anderson nu för tiden är borto wistande ock frånwarande, så kunde Magistraten härom icke vidare denna gången effterfråga el:r ransaka, utan dermed fördrag hafwa till nästa Rådstugudag, ock bem:te Tönnes Andersons hemkomst.

Till wyrdsamast folie af Högwällborne Hr General Lieutenanten, Landzhöfdingen ock Öfwer Commendanten Gyllen KroKs till Magistraten under d:n 29 sidstl:ne Junii aflättna höggunstiga skrifwelse, at af framlijdna **Inspectoren Daniel Brants sterbhus infordra et Eedswurit Inventarium** på des qwarlätenskapp, som Höglofl. Kongel. Cammar Collegium åstundar till des närmare resoluerande öfwer förbem:te Brantts effterlämnade Ballance, lätt Magistraten samma Inspectors änkia sådant comunicera, med antydning at sig deröfwer utlåta ock till Edens præsterande; Men som hon igenom Mågen Jakt Lieutenanten Wällbetrodde Lars Kamp ock sonen **Tolagskrifwaren David Brant** till swar lämnat, at som hon förnimmer det Högwällborne Hr General Lieutenanten, Landzhöfdingen ock Öfwer Commendanten icke welat samtyckia, till hennes giorde ansökning, utj des af Magistraten iblant flere Documenter, samma Ballance angående

Ny sida

insända förklarings skriff, at blifwa för en slika Edz afläggjande befriat, hälst hon icke allenast upgifwet all des ägendom ock medell, utan **ock sedermera den arf, som henne efter en des afljydna syster tillfallet, till Balancens Clarerande anwändt**, som af des insända Räkning nogsamt förnimmas kan, så anhåller hon at Magistraten täktes med Edens fordrande så länge anstånd hafwa, intill des hon å nyo fingo Supplicando anhålla, at des ansökning ock uprättade Räkning öfwer Balancen måtte Höglofl. Kongl. Cammar Collegie skiärskådande understådt blifwa; Fördenskull kunde Magistraten ey annat giöra än härtill emedlertijd sitt bifall lämna, med förbehåld, at med första häröfwer Högwällborne Hr General Lieutenants, Landzhöfdingen ock Öfwer Commendantens gunstiga resolution sig förskaffa, så framt hon tänker ifrån denna åstundade Edens præsterande blifwa befriat, hwilket sterbhuus Interessenterne försäkrade utan försummelse, at sig ombeflita.

: : : : :

Bild 1610

Ehuruwäll Magistraten **redan förordnat David Brant at wara stadsens Tolagskrifware**, ock Tolagsmedelen så wäll som flere staden allernådigst förunta förmåner, behörigen i akttaga ock om händer hafwa, har dock Magistraten ännu intet medelst andra emillankommande hinder, fådt **des huld ock troheetz Eed** aftaga; Fördenskull bem:te David Brant nu den samma inför Rådstugu Rätten med hand å bok aflade, som sedermera inlefwrerades, ock ad Acta förwarat blef, ock widgik des swåger närwarande JaktLieutenanten Wällbetrodde Lars Kamp ytterligare, at der Tolagskrifwaren David Brant, skulle af des om händer hafwande Opbörd komma emot förmodan något till Korta, skall han derföre wedershäftig wara, hwaruppå de med de öfrige giorde affträde.

Anno 1725 d:n 4 Septemb: : : : _

Aé: Brev från överheten lästes upp bl.a. följande

Ny sida

2:do at **syskonebarns äktenskap**, bör wara utj dygd ock Ehrbarheet begynt, samt till des fullbordande sökt i underdånigheet Hans Kongel. May:ttz tillstädielse, så at slike gifftermåhl uppå högstbem:te Hans Kongl. May:ttz nådiga Dispensation ankomma bör. Jönkiöping d:n 26 Junii nästafwekne.

: : : _

*Aé: Unga personen Magnus Johanson från Fiälbackastrand säger sig sinnad att bosätta sig i staden och bad om **burskap**. Det beviljades och hans svåger handelsman Sören Möller lämnade Caution för honom.*

Bild 1620

Sedan Borgaren sahl. afljidna Nils Jonssons effterlämnade änckia hustru Bodela Pärsdotter är sinnad sig utj annat giffte begifwa, ock öfwer ägendommen till des 4 st: **barns afwitrande behöricht skieffte Instrument** upprättadt, så blef ett lijcka lydande underskrefwet Exemplar till rättelse wid acterne ad acta förwarat, ock Morbroderen Borgaren här i staden Hans Pehrson för de 3:ne omyndiga barnen sönerne Jon ock Anders Nillssöner samt dotteren Pettronella Nilsdotter förordnad

Ny sida

emedlertjd till deras förmyndare ock Målsman, at med deras ägendoms Disponerande rättrådeligen handtera ock tillsee, ock derföre wid myndige åhren wara dem ansvarig, hwilket emedan bem:te Hans Pärson nu icke sielf är närwarandes, tillsades des grannar at honom förkunna.

Framstego Borgarne Oluf Petterson ock Bryngel Torgierson ock ödmiukel:n begiärde, at dem här i staden wissa **Tompteställen förunnas måtte**, till deras å nöden hafwande huus upbygggiande, hwarföre befaltes stadbodet Esbiörn Rijss, at utj handelsmannen Christen Ramswijk's närwaro, uthmäta med stång ock snören 2:ne Tompter nedanföre Borgaren Truls Jonsons huus **wid siöön utj Bukten**, ock deröfwer wid nästa Rådstugu dag med berättelse inkomma, på det sedan behöriga Tomte bref dereffter må blifwa uthfärdade.

Anmälte sig för Magistraten en nyligen hit till staden ankommen **skräddare** wid Namn Jonas Anderson Hane, som berättade sig wara född wid Giötheborg ock dersammastädes lärdt des handtwärk, samt sedermera arbetat på åthskilliga ställen, ock nu aldra sidst utj Christiania ock på Friedrichshall, begiärandes at som han tänker sig här utj staden nedsättia ock med des skräddare handtwärk sig uppehålla, det Magistraten dertill tåktes lämna des tillstånd ock deruppå **få winna Burskap**, ock derföre swara till Borgerlig tunga ock börd effter des förmågo, dock lijkwäll anhåller, at thesförinnan niuta

Bild 1630

något friheetz åhr tillgodo. Däremot Magistraten fullan påminte sig den här utj staden boende skräddaren Mäster Thore Hallman, men af samt. tillstädes warande Borgerskapetz intygande befant, så wäll som at Magistraten har sig sielf bekant, at han des handtwärk ock arbete mycket af sijdo lämnas ock försummas, som ock at han sig ingra lärodrängar ock gesäller förskaffar, hwarigenom arbetet blifwer hos honom så länge liggandes, at rätt nu ingen af Jnwåarne kunna låta något arbete hos honom förfärdiga, utan derföre gärna önska at denna närwarande skräddaren Jonas Hane måtte blifwa antagen; Fördenskull Magistraten sig om des skickeligheet ock wällförhållande underrättat giorde, ock förmam at han redan wisat goda prof ock tekn med flitigt ock dageligt arbetande, samt sig wäll ock nykter förhållet, ock i anledning deraf pröfwade nödigt wara honom emottaga, med tillsäyelse at sig utj staden nedsättia, ock emedlertijd sitt arbete för Borgerskapet öfwer rätta billigheten icke stegra ock uphöga.

*Aé: **Stadens skeppsmätare** Esbiörn Rijss och Christen Ramswijk anmälde att de i Dynekilen mätt*

"Hallandska skiepparens Agge Zeries förande skiepp Propheten Jonas benämnd".

Dess dräktighet uppgavs vara 146 läster.

Ny sida

Anno 1725 d:n 23 Septemb: : : : _

Aé: Utlåtande begärs om ett från Stockholm lämnat förslag, som gäller konvojskepp och försäkring av farkoster. Här står bl.a.

Bild 1640

: : : _ Magistraten med detta Borgerskapetz uthlåtelse häröfwer inkomma. Så ehuruwäll **nu för tiden ingen här i staden äger någon sådan Farkåst, som kan gå på Frankerijket el:r Spanien**, synes dem lijkwist, at de handlandes förslag utj StoKholm nog skall kunna practiceras, ock med sig föra mindre beswär ock omkåstningar, ock Siglationen nog ändock blifwa säcker. Hwilket alt Magistraten uppå befallning beslöt, at med nästa Påst till ödmiukt swar lämna.

Anno 1725 d:n 13 Novembris : : : _

Effter det Magistraten sig församblat ock nedsatt, **proponerade Häradzhöfdingen ock Borgmästaren huruledes han, förmedelst ordinarie Høste Tingens förrättande å landet ock andra Embetes angelägenheter, nu på en tid tillbakars, icke kunnat fådt wara här utj staden tillstädas**, fast än de här emedlertijd förefallande sysslorne icke derigenom kommet at stadna; Ock som föliande bref ock ordres ifrån Högwällborne Hr General Lieutenanten, Landzhöfdingen ock Öfwer Commendanten Axel GyllenKrocK äro ankomne, blefwo desamma för samtel. Borgerskapet, som i dag till almän Rådstugu woro sammankallade ock i synnerheet de handlande **till effterrättelse uplässne**, Nembl:n 1:mo -: : _; _ Aé: *Brevet gällde konvojutredningen . Man skulle inte ha något konvojskepp i höst.: : _ 2:do Aé: Gällde förbud avseende spannmålsutførsel ur riket. : : _ 3:tio : : _ Aé: Gällde husesyn wid "LandtRegementerne indelte Bostälshemmanen". Magistraten trodde inte att man hade några sådana officerare men för säkerhets skull ville man låta uppläsa kungörelsen från predikstolen.*

Samtel. Borgerskapet förmantes, at hwar ock en af dem med aldra första, ock utan ringaste trädsko uplaga sina tillhöriga stycken utj den emillan

Bild 1650

staden ock Nordsijdan **belägna Broen**, innan den aldeles söndergår ock förfaller, till fö/r/ekommande af hinder ock skada, för de resande, så wäll som stadsens egne inwånare, ock till större säkerheet befalltes stadzbodet Esbiörn Rijss, att i dag antyda samtel. åboerna af Nordsijdan, det de äfwenwäll enhälligt till **samma Broos reparation af** den delen dem tillkommer, sig infinna, ock nödigt wirke med ströo ock annat förskaffa, så framt de icke wilia med plikt effter Lagen ansedde blifwa.

Anno 1725 d:n 15 Novembris : : : _

Aé: *Man läser upp landshövdingens brev om att infordra yttrande från handlandena över*

"det beswär Krukomakarne utj en ock annan stapell stad hos Höglofl. Kongel. Commerce Collegium inkommet med, det **grofwe steen Kiärill ifrån uthrijkes orter, till en sådan myckenheet införes, at de i deras näring derigenom mycket skola præjudicerade blifwa**, till ödmiukast fölie hwaraf Magistraten ock Borgerskapet förklarade, det Landsens Jnbyggjare nog kunna wara betiente med

Ny sida

de stenkiäril, som här utj Rijket af egne tillwärcas särdeles som det i anseende till godheten ey är Kåstbarare, än det som ifrån uthrijkes införes, dock så ifall? det senare hädan effter skulle förbudit blifwa, at Krukomakarne derigenom icke måtte få tillfälle sina stenkiäril, öfwer det uthrijkes grofwa, som eliest altijd warit dubbel så dyra, som våra egne, stegra effter eget behag; Hwarom Magistraten resolverade låta med nästa Påst behörigt swar afgå.

Aé: *Det meddelas, att kapten Wagner skall "hålla Liquidations möte, med des i nåder anförtrödde Bohuus Lähns första Roterings Compagnie"*

Aé: *Det meddelas att två soldater rymt från sina regementen i Göteborg.*

Däruppå företog sig Magistraten Ransaka, om hwilka som af detta Borgerskapet **kunna wara för detta med wedershöriga Burbref försedde**, emedan

Bild 1660

Lagen ock Kongel. Förordningarne förmå ock innehålla, at ingen må sig utj staden nedsättia, ock därstädes den ringaste handell ock Borgelig handtering idka, innan han är worden antagen ock des Borgare Eed aflagdt, ock wid effterfrågandet så wäll nu, som för detta wid en allmän Rådstugu d:n 14 Aprillis sidstl:ne, befant, at ingra flere wunnet Burskap än handelsmännen Oluf Kamp ock Christen RamswijK, samt Pottmakaren Mäster Oluf Zimmerman ock Borgaren Oluf Jonson, hafwandes **skiepparen Wällbefarne Lars Frijs Jemwäll** inför Magistraten d:n 2 Aug. 1714 des Borgare Eed aflagdt, men icke något bref derpå till bewijs ärhållet, hwarföre han anhåller at han nu det bekomma måtte, så wäll som Borgarne Hans Pehrson, Anders Jonsson Pottmakare, Swän Lindbom Fällboredare ock Oluf Simonsson, hwilka lijkaledes berättar sig icke hafwa några bref undfådt, men lijkwäll wunnet Burskap, ock der uppå deras lifliga Ed med hand å bok præsterat, begiärandes det öfriga Borgerskapet, **at såssom de icke kunnat hertill komma, förmedelst den oroliga tiden, med de swåra framflutna Krigsåhrens beswärligheter**, det behagade Magistraten låta dem winna Burskap, ock niuta stadsens wällfångna privilegier emot den Borgerlig tunga ock skatt, som dem effter förmågo, ock i proportion af deras handell, så hädaneffter som hitils kan påkomma, at ärlaggia. J anledning hwaraf som ock 15 Capit: Konunga B: St: L: Magistraten lätt effterskrefna Personer förekomma, Nembl:n Sören Möller, Petter Smitt, Truls Jonson, Bryngel Höök, Truls Berg, Lars Bengtsson, Anders Schiött, Oluf Kijllman, Oluf Rundh, Hans Hanson, Wetle Ny sida

Guttormson, Börje Jacobsson, Bengt Olufsson, Pehr Moberg, Anders Björnson, Truls Engelbretson och Oluf Pettersson, och i anseende till deras af allom sig förwärfwade goda vittnesbörd, samt at de redan äro utj staden Bofaste män, och eliest påbegynt idka Borgerlig näring, deremot de stadsens uthskylder draget, icke kunde af dem fordra någon Caution, sedan de för detta warit antagne, utan fördenskull admitterade dem alla till den wanliga Borgare Edens afläggande, warandes de öfrige af denna stadsens Borgerskap nu i dag icke tillstades el: hemma wistandes. Hwaruppå Magistraten lofwade, at så snart giörligt är, till dem och deras säkerheet wedershöriga Burbref under stadsens Sigill att Extradera låta.

: : : _

Emedan begge **Terminerne Nembl:n Midsommar och Mickelsmässotijden, som samtel. Borgerskapet för detta sig sielfwa uthfäst, at betala den wanliga stadz skatten** till Betienternas aflöningar, redan äro framflutne, och det nu nästan lijder till åhretz slut; Ty påmintes de enhälligt hafwa den samma utj beredskap, at till förstkommande Fredag ofellbart lefwerera och betala, som de alla försäkrade skola effterkomma.

Bild 1670

: : : _

Anno 1725 d:n 17 Novemb: : : : _

Effter behörigt skiedt anmälände Inträde för Rådstugu Rätten unga Personen **Marcus Brun**, hwilken är barnfödder utj Skieplanda och Ahle Härad, och sedermera warit utj Giötheborg, hwaräst han lärdt och sig ombeflitadt **kiöpmans wäsendet** som han den ytterligare tänker framdeles idka, berättandes derjemte, at som han sedan förleden Währas sig här å denna Landzorten uppehållet, och emedlertijd fattadt tankar längre härstädes förblifwa, det skall han wara sinnad sig nedsättia här i staden, och fördenskull war anhållandes det måtte han till den ändan **winna Burskap**, och dereffter lämnas tillstånd bruka så wäll som de öfrige stadsens Inwånare Borgerlig handell och wandell, effter stadsens undfångna friheter, emot den tunga och beswär, honom i anseende till des förmågo och wilkor kan tillkomma at ärläggia

Ny sida

och som Magistraten hade sig nogsamt bekant denna Marcus Bruns skickeligheet och förda lefwerne, så at han om sig icke allenast låtet förspörja ett godt loford, uthan Jemwäll præsterat utj Caution för detta Rådmannen här i staden Wällbetrodde Hr Nils Anderson och des Broder Rådman Lars Anderson, på det han effter Lag må åthminstone här 6 år boendes blifwa och allan stadzRätt uppehålla; Altfördenskull : : : _

Aé: Han erhöill burskap.

Anno 1725 d:n 20 Novemb: : : : _

Sedan Magistratens Ledamöter woro församblade, anmällte sig framlijdna Siöö Tulls Inspectorskan sahl. Helena WillKens här i staden effterlämnade arfwingar, med begiäran, det Magistraten täcktes Inventera och Lagligen verdera låta hwad ägendom och qwarlåtskap, som effter henne finnas kan, emedan de thes förinnan icke kunna

Bild 1680

sig den till omwårdande antaga, på det deras frånwarande medarfwingar icke deröfwer må fatta till dem något misstroende, uthan de till at sådant uthur wägen rödia, ärhålla säkerheet, hwareffter de sedermera kunna begrafningz omKåstnaden med den öfriga Bortskyldiga gjälden afbetala, då det icke skall blifwa mycket igien emillan arfftaganderne att fördela, ehuru wäll en dell af dem tillförne så mycket utj hemmangiffta bekommet, at de nu intet skola hafwa något at fordra; Och som Magistraten fant skiäligt dem utj deras begiäran willfara; Altfördenskull förordnades Borgarne Wällaktade **Lars Frijs** och Petter Smitt, at i dag sig utj sahl. Inspectorskan Wilkens sterbhuus förfoga, at den befinteliga lösa och fasta ägendommen behörigen antekna, och derwid kan wara at obseruera Hwaruppå de samtel. gjorde afträde, och emedan det effter skiedt behörigt uthroop icke förnimmes, några flere, som i dag här wid Rätten hafwa något att beställa, upsteg Magistraten för denna gången.

Anno 1725 d:n 22 Novemb: : : : _

Bild 1690

De som wid sidsta allmänna rådstugu icke warit tillstades, då en dell af Borgerskapet deras Borgerliga Ed aflade, woro begiärandes, at sedan de till en dehl för detta warit antagne, och de öfrige några år bortåth sig här utj staden uppehållet, samt ändteligen nedsatt, till en begynnelse af Borgerlig handels drifwande, **det måtte de nu winna Burskap** och hädaneffter för stadsens Inwånare ansedde och med deras medborgare utj näringen dellaktige blifwa hwarföre och på det de skola obråtzligen sina wissa år utj staden boende blifwa, Borgaren och Handelsmannen Oluf Kamp trädde utj Caution för Tönnes Anderson, Rådmannen Nils Christianson för des Broder Ivar Christianson och Swän Lindbom Fällboredare för des måg Anders Sörensson, som sig nyligen nedsatt och af Borgerskapet äger att godt loford, kunnandes Magistraten af Borgarne Börge och Oluf Jacobsöner samt Anders Nilsson icke begiära någon Caution, emedan de tillförne warit antagne och derjemte äga huus och gårdar här utj staden, utan framkallades de uppå begiäran, och tillijka med föreskrefna Personer Borgare Eden

med hand å book præsterade. Hwar uppå ock som det öfriga Borgerskapet ey hade deremot något at påminna, dem wedershöriga Burbref under stadsens wanliga Sigill bewiliades.

Ny sida

Magistraten lätt samtel. Borgerskapet förstå huruledes den uppå deras foreslående hit i staden befordrade Rector Scholæ Nils Westerlindh uthlåtet sig för dem fullan wara nögd med den lilla Condition han här undfådt samt Borgerskapetz goda wilia med en offerdagz meddelande, så wäll som wid Barndopp, Kyrkiogångar ock Bröllop, emot det han påtaget sig understundom Predijka ock giöra Affton sångar om Högtijdzdagarne; Men ifall Borgerskapet skulle framdeles wisa sin Kiärleck emot honom, **will han gärna effter Magistratens ock deras åstundan, dermed offtare Continuera**, ock till den ändan wisa sig hafwa all möda ock beswär ospardt, emedan han eliest är sinnad härsammastädes något längre förblifwa.

Borgerskapet som denna Magistratens berömmeliga försorg med största Taksamheet ärkiende, förklarade at kunna på något sätt effter deras wilia fulltyga sin Kiärleck, till bibehållande af bem:te Nils Westerlindh, af hwilkens skickeligheet, ock med dem hittils plägade wackra ock sediga omgiänge de sig mycket fägna, ock önska det de måtte något offtare få hugna sig af Guds ordz hörande, som kunde lända till des namns ähra ock deras saligheet, hwaremot de försäkra at wid alla tillfällen wisa sin skyldigheet emot honom, så at han dermed förmodel:n skall finna sig förnögd, Allenast Magistraten täcktes detta utj wärkställigheet bringa; Ock som här i staden ey mera är än en Präst, ock en gammal Pedagogus Hr Sven Jonson, den de häre önska måtte lämnas utj stillheet, än på des ählderdom med Predijkande beswäras,

Bild 1700

så skulle de gärna åstunda det hädaneffter kunde skiee affton sångar om Högtijderne ock söndagarne om sommaren, emedan de eliest, som hittils är skiedt, måste Alternera Kyrkiogången med Tienstefolken, som derigenom förekommas kan. Hwarföre Magistraten med Borgerskapet öfwerwägade, at hos Venerand.: Consist: icke allenast afläggia ock taksäyelse för den goda reflectionen med bem:te Nils Westerlinds ärhållande till rector, utan Jemwäll anhålla det honom nu uppå ansökning Sac: ord: meddelas måtte, på det han sedermera kunde hafwa frijare tillträde till Predikestolen, ock Gudztiensten med större beqwämligheet härstädes förrättadt blifwa hwilket alt Magistraten lofwade, at effter åstundan skriftteligen författa låta.

Till Bijsittare utj Stora Siöö Tuls Rätten, som i dag kommer at hållas, förordnades Rådman:n Nils Christianson, tillijcka med Borgaren Christen Ramswijk. **Lars Frijs** ock Anders Jonson, hwareffter de sig gienaste dit förfogade.

Aé: Uppmaning framfördes att betala ålagda skatter.

Anno 1725 d:n 24 Novemb: hölts ordinarie Rådstugu, utj närwaro af Häradzhöfdingen ock Borgmästaren Torger Brun.

Rådmännen

Jacob Strömdahl

Nils Christianson

Ock utj de öfriges frånwarande antogs till Rättens Supplecterande Borgarne och handelsmännen Oluf Kamp ock Christen Ramswijk; Och emedan

Ny sida

bem:te Oluf Kamp för detta icke aflagdt någon Domare Eed, ock emot honom icke några Jäff förspordes, så lätt Magistraten honom den samma på wanliget sätt med hand å book præstera, hwaruppå han, såsom en Rättens Ledamot sitt behöriga säte intaga.

Aé: Änkan hustru Kierstin Andersdotter anmälde att hon blivit bestulen. Hon misstänkte en person

Wid Namn Jöns Hansson Högdahl, som kommet öfwerlöpandes ifrån Norjet men gifft ock uppehållet sig några åhr här i staden; Ock som han 2:ne dagar sedan stölden war skiedt, taget flyckten söder åth Uddewalla, affärdade hon unga personen Jacob Lindbom till den sammas igientagande ock till den ändan begiärde Magistratens wedershöriga Resepass, hafwandes han der effter ärtappat ock honom wid Saltkiälen fasttaget; Men emedan han undansluppit, kom han åter hem med oförrättadt ährende, sedermera är denna misstänkte Personen sielf williandes igienkommen, ock deruppå Arresterat, berättandes Enkan, det hon igenom denna stölden bortmist utur sin Kista några Contante penningar, beståendes effter Jöns Hanssons egen bekiennelse af 55 st: hela Caroliner som är 42 dr 31 öre smt, ock låg tillsammans utj en Pung, samt 5 dr 8 öre utj 5 öre st., en Rdr utj danska penningar el:r 2 dr 8 öre utj swänska, ock en Gullring ungefärlig af en Ducat 6 dr?, hwilken war hos henne utj Pant satt, ock hade denna

Bild 1710

Tiufwen igienlämnadt utj Pungarne 9 Caroliner ock 24 öre utj 5 öre st.; Påståendes at som tiufwen icke lærer kunna till denna stölden neka, det måtte han icke allenast restituera henne des bortmista penningar ock sedermera förorsakade omKåstningar både till ärtappandet som ock eliest utj Arresten, utan Jemwäll undergå det straff som han sig lijckmätigt Lag ock Kongel. Förordningar kan hafwa öfwerdraget.

Aé: Jöns förnekade inte stölden, som han inte hade planerat

: : _ men som han förleden d:n 9 Novemb: om afftonen gådt på gatan, ock han wiste änkan wara budin utj sahl. Inspectorskan WillKens begrafning, kom det sinnet utj honom, at det skulle wara tillfälle giöra denna stölden, emedan han tillförne hördt berättas henne hafwa penningar ock Jemwäll förmärkte henne wara utj et så godt sällskap, at han war fullkommeligen säcker, ock för den skull gick först en gång inn utj hennes huus, sedan han där Klinkan med en spijk uptaget, men gienaste wändt om, ock budet sig Gud derifrån wäll bewara, men andra gången en stund dereffter ingådt, ock taget nyckelen till Cammar dörren, med hwilken han tänkt upläsa Kistan men sedan det intet kunde skiee, upbrött han den samma, ock där uthur borttog inalles beräknadt till 55 Caroliner, 3 st: Norska fyra skillingar, ock en Guldring, hwareffter han bortrest utj Tahnums sockn, ock sedan till des släckt på

Ny sida

SallKiellen, under hwilken resa han af Penningarna Deponerat hos Enkan hustru Estrid Jöransdotter i **Swarteborg Gästgifwaregård** 31 st: Caroliner till förwahr ock en dr smt utj Plåtar, som han med en annan omwäxladt, samt till bem:te Jacob Lindbom, som honom effterkommet ock fasttaget lefwererat 10 Caroliner, ock den omrörde Gullringen, den öfriga resten af stölden, kan han intet weta något beskied till, med mindre det af honom blefwet förtärdt ock bortskingrat; Ock som han således förmärkte sig blefwet uppenbarat, ock dermed hafwa högeligen försedt, tog han den räddhogan till, ock sig ifrån uthskickaden bortpracticerade, emedan hans swåra samwete honom twingade ock ångrade sitt förseende, är han sielf williandes tillbaka kommen utj den botfärdiga tankan att undergå des wällförtienta straff.

Aé: Jöns bedyrade att ingen visste att han hade begått stölden och det kunde inte säkert fastställas hur mycket som hade stulits. . : _ : _

Bild 1720

Så kunde Rätten thes förinnan häröfwer icke med någon wijdare Ransakning fortfara, utan åligger Enkan Kierstin Andersdotter foga den anstaldt, hwarigenom samma penningar ofördröyeligen må kunna hitförscaffade blifwa, hwartill Rätten will all tillitande hielp ock bijträde giöra; ock på det Rätten äfwenwäll må blifwa underrättadt hwad ägendom ock tillgång utj Tiufwen Jöns Hanssons Boo finnas kan, befaltes stadzbodet Esbiörn Rijss adiungera sig en af stadsens Borgare, at den samma behörigen Inventera, blifwandes emedlertijd Tiufwen under samma Arrest, till wederbörande acktsamma bewakande lämnadt ock bortfördt.

För Rådstugu Rätten anmälte sig Crono Befallningzmannens Ehreborne ock Wällbetrodde Erich Engströms uthskickade benämd Anders Nillson ock berättade, det han före des bortresa förleden gårdag till Giöteborg befalt honom anmäla sig här hos Magistraten, till at uppå bem:te Befallningzmans wägnar, såssom anmodat, af sahl. Hr Öfwerste Lieutenanten Jernströms arfwingars Fullmächtig Hr Petter Wefwer anhålla, det måtte Hr Rådmannen Jöran Strömdahl i anledning af Högwällborne Hr General Lieutenanten, Landzhöfdingen ock Öfwer Commendanten GyllenKrocks höggunstige resolution af d:n 9 Septemb: Innewarande år, uppå bem:te Wefwers ansökning

Ny sida

blifwa pålagd återställa den **Cautions skriften**, som samma Rådman af arfwingarna undfådt, emot de 300 Specie Caroliners betalande, han skolat warit dem effter en des uthgifwen Obligation skyldig, hälst som Hr Rådman Strömdahl icke fullfölgt sin tahlan emot arfwingarna, om en föregifwen Räckning, där lijckwäll honom warit lämnat till den ändan qwarsättning af föreskrefna Penninge Summa; Ock som Hr Rådmannen för detta uhrsäktadt sig icke kunna denna begiärta skriften ifrån sig lämna, så är berörde uthskickade begiärandes, at han nu af Rätten dertill måtte blifwa tillhållen.

J anledning hwaraf Rådstugu Rätten tillfrågade Hr Rådmannen Jöran Strömdahls Broder Rådmannen Jacob Strömdahl hwaräst denna begiärda Cautions skriften finnes, ock undfick deruppå till swar; at emedan des Broder för Kort /tid/ sedann rest siöowägen till Giötheborg, ock han här hemma inom låås ock nykell i blant des andra Documenter äger denna skriften förwahrat, så kan hwarken han el:r någon annan den samma bekomma, innan des hemkomst, föregifwandes ock, at des broder lærer finna sig med den sammas uthlefwererande aldeles missnögd, så framt honom icke emedlertijd des originale obligation skulle återställdt blifwa, hwarföre han ock för detta förwägrat sig, till den oskiälige begiäran samtyckia; Dock lijckwäll som Wällbem:te Resolution befaller Magistraten

Bild 1730

honom därtill på tienliget sätt förmå, ifall han därwid skulle wisa någon motwilligheetm så kan Rätten ey annat giöra, än påläggia Hr Rådmannen Jöran Strömdahl, at wid des hemkomst ifrån Giötheborg omrörde

Cautionsskrifft ifrån sig till wederbörande lämna, kunnandes Magistraten utj hans frånwaro icke den samma antingen med wäld el:r igenom något rums öppnande uthfordra låta, hwilket närwarande Hr Rådman Jacob Strömdahl tillsades at des Broder Communicera, ock ifall han finner sig dermed wara missnögd, kan han sina beswär på högwederbörliq orth ingifwa.

Stadzbodet Esbiörn Rijss som af RådstuguRätten d:n 4 Septemb: sidstl:ne blefwet befalt at tillijka med Handelsmannen Christen Ramswijk **uthmäta behöriga Tompteställen** till Borgarne Oluf Pettersson, ock Bryngell Torgerson, berättade, at som de bygd till sammans under et Tak sina särskilta boningar, blir det ey mera än en Tompt ock gård, hwilken består af 30 ahlnars Längd ock 15 ahlnars bred, samt är belägen wid siöön emillan Borgarne Truls Jonsons ock Swen Lindboms utj Buckten. Hwaruppå Magistraten effter begiäran dem behöriga **Tomptebref bewiliade**.

Utj RådstuguRätten uplästes en Restantie Räckning öfwer **1717 ock 1718 åhrens Contributioner ock uphandlingz afgifft** pro A:o 1720 som i anledning af Högwällborne Hr General Lieutenanten Landzhöfdingen ock Öfwer Commendanten GyllenKrocKs höggunstiga befallning af d:n 30 Octob:

Ny sida

Sidstl:ne uppå Höglofl. Rijksens ständers Contoirs skrifwelser blefwet uprättadt; Ock som samma befantz hafwa sin fulkommeliga richtigkeit, blef den af samtl. Magistraten underskrefwen ock bekräftadt.

Anno 1725 d:n 1 Decemb: : : :

Stadz Fischalen Esbiörn Rijss anlagade Tullnären wid Lilla Tullen Wällbetrodde Johan Friedrich Monselius ock Tullskrifwaren Magnus Billstet, för det de wid Tullen förleden Lördag **anhållet till deras huusbehof något malt till 1½ Tunna, som ifrån landet till Salu inkommet**, hwaraf Tullerskan sielf behållet ½ Tunna, ock det andra till des wänner Borgarne Truls Berg ock Ivar Christianson uplåtet, oaktadt Sven Fällboredarens hustru **Jacobea Brant** det tillförne betingadt, hwilken då sig deröfwer beswärat; Ock som det effter Kongel. Förordningen bordt **warit till Torgs fördt, förmenar han sådant wara däremot stridande**, ock derföre påstår dem behörig plikt, till hwilken ända han låtit dem Lagligen instämma, på det de måtte derföre wara ansvarige. Emedan Tullnären Monselius intet war tillstädes,

Bild 1740

Giorde Tullskrifwaren Billstet uppå undfången befallning des förklaring således; at han ingalunda anhållet wid Tullen något malt, uthan sedan det warit ricktigt förtullat, ock ifrån honom skall Tullnärskan det behållet till des förnödenheet, men hwem som deraf mera bekommet är honom intet bekant, ey el:r kan han därföre wara ansvarig, ock alltså förmodar blifwa ifrån tilltahl befrijat.

Däruppå Rådstugu Rätten inkallade **hustrun Jacobea Brant**, på det af lemnas berättelse närmare underrättelse måtte inhämtas, som widgick det hon återbekommit maltet, som Borgarne bekommet, **men den ena halfwa Tunnan har Tullnärskan behållet**, föregifwandes sig dock icke hafwa deröfwer något at klaga, ey el:r har hon förnummet Tullskrifwaren warit derutj wällande, emedan han intet war tillstädes enär maltet blef qwarhållet. Ock aldenstund hustrun Jacobea Brant tillstår sig hafwa maltet återbekommet, ock således däröfwer icke något at klaga; Så kunde Magistraten ey annat, än Tullskrifwaren ifrån stadz Fischalens anspräck befrija; Dock lijkwäll förmanas honom, at ställa sig Kongel. Förordningarna till rättelse, ock såwäll sielf, som des swärmoder icke på något sätt præiudicra någon utj des kiöp, el:r wid Tullen någon handell giöra, innan det först blifwer till Torgs fördt, ock där uphandlat.

Sedan den af Enkan Kierstin Andersdotter uthskickade Christen Bengtson återkommet med **de stullne penningarne, som Tiufwen Jöns Hansson Högdahl sig effterlämnat** utj giästgifware-

Ny sida

gården Swarteborg, blef han inkalladt, ock lefwererade utj Rätten 30 Specie Caroliner ock 23 öre smt, med berättelse, at han uppå den ena Carolinen, som Tiufwen uthgifwet för en huud, ey mera bekommet, än samma 23 öre, ock af den ena dr smt utj Plåtar skall Jöns Hansson därstädes blefwet skyldig 12 öre för en häst till SallKiellen, ock det öfriga bort Spanderat utj dricka uppå några stycken Båtmän han fådt med sig utj sällskap, så at deraf ey mera warit i behåld än 2 /: smt, dem Christen Bengtsson under wägen förtärdt.

Däruppå denna för arresterade Jöns Hansson uppå tillfrågan, icke kunde frångå, at så wara med penningarna beskaffadt, som uthskickaden nu berättadt, men lijkwäll förmente at det bort warit fulla penningar för ena Carolinen, sedan hunden lupit ifrån honom tillbakars åth Swarteborg.

Rådstugu Rätten tillfrågade tiufwen, om det icke warit så många penningar han borttaget, som Enkan Kierstin Andersdotter föregifwet sig hafwa mist, ock därföre befaltes rena sanningen bekiänna ? Men han nu så wäll som tillförne swarade, at det altsammans beräknadt icke mera war, än till 55 Caroliner; Ock som han således förnekar stölden ey warit större, förhöltz ankian Kierstin Andersdotter, huruwijda hon med skiähl kan betyga, des angifwande i sanning wara ? Hwaruppå hon berättade, at sedan hon icke aldeles kan minnas, huru många de

Norska småpenningarna varit, så will hon giärna lämna dem opåtalta ock honom efftergifwa, kunnandes hon desto mera säya det öfriga hafwa fullkommeligen varit så mycket, som at
Bild 1750

däraf till rätta kommet 40 Caroliner 23 öre smt ock hennes första uthskickade förnummet Tiufwe hafwa under hela vägen, så wäll som på SallKiellen slösat ock försatt penningarna utj oträngde måhl i hänseende dertill, at han dem så lätt ock orättmätigt bekommet.

Aé: Protokollet fortsätter med att det redogörs för att man varit i tjuvens hus och inventerat

;;; berättar at där ey mera är tillfinnandes, än några stycken Träfat ock en gammal Båth, därutinnan han allenast med swärfaderen Hans Andersson äger halfdelen : : _

Bem:te Jöns Hansson förklarade, at så snart han kan blifwa frij från Arresten, will han med det första söckia till det samma med arbete ock annat slikt wedergjälla, Hwarmed Enkan ock Målsäganden war förnögd.

Sedan som RådstuguRätten uppå alla tienliga föreställningar, icke kunde förmå Tiufwen till någon annan bekiännelse med stöldens begående, än redan skiedt är, ock det förnimmas icke

Ny sida

någon wijdare uplysning därom stå till at ärhålla, hölt Rätten icke nödigt wara, at sig med längre ransakande uppehålla, uthan blef alt hwad utj Protocollet influtet, behörigen upläset, ock stadnades däröfwer utj föliande slut.

Resolutio.

Det har rådstuguRätten uthaf Tiufwen Jöns Hansson Högdahl Coram Protocollo friwilliga giorda bekiännelse förnummet huru som han natten emellan d:n 9 ock 10 Novemb: sidst:ne ingådt utj Enkan hustru Kierstin Andersdotters huus här i staden, ock därstädes uthur hennes Kista bortstullet effter eget tillstående inalles beräknadt till 55 Caroliner, el:r 42 dr 31 öre smt, 3 st: Norska 4 skillingar ock en Gullring af en Ducat till 6 dr, dock lijckwäll som Enkan föregifwet sig hafwa bortmist icke allenast det Tiufwen sielf tillstådt, utan ock 5 dr 8 /: smt utj 5 öre stycken, samt 2 dr 8 /: utj danska penningar ock det af de wid Ransakningen befundne omständigheter synes sanneljkare wara, så blifwer hela stölden, sedan Enkan Kierstin Andersdotter de Norska småpenningarne aldeles efftergifwet 54 dr 7 /: smt, hwaraf guldringen redan blifwet återstaldt, så wäll som 40 Specie Caroliner ock 23 /: smt, tillsammans 37 dr 31 öre, warandes således 16 dr 8 /: smt af Tiufwen förskingrade, uppå hwilka Rådstugu Rätten finner skiäligt tilläggia Kiäranden utj betalning Jöns Hanssons tillkommande halfwa dehl utj Båten effter verderingen 5 dr 8öre, samt kommer Tiufwen at åthniuta Tractamentspenningar utj 14 dagar han varit under Arresten a 3 /: om dagen 1 dr 10 öre, ock blifwer alt därföre
Bild 1760

igien 9 dr 22 öre smt, som Jöns Hansson försäckrat s snart han blifwer löösgifwen, at henne med första betala, så at Målsäganden utj så måtto är worden förnögd.

Ock aldenstund det effter wederbörandes inkomna berättelse befinnes, at denna Tiufwen Jöns Hansson, icke äger något at plickta med, hwilket ock flere wetat bewitna, så kommer han såssom den där sig icke witterligen tillförne, med sådant försedt, el:r därföre uppenbart straff uthstådt, i anledning af Kongel. Resolutionen de dato d:n 20 Maii 1699 allenast at ansees, för så stort quantum, som sielfwa stölden är, ock pröfwar fördenskull Rådstugu Rätten rättwist, det bör han effter Kongel. Straffförordningens af d:n 18 Maii 1653 3:die §. Löpa för hwarje 8 dr smt, ock des verde en gång gatulop, hwilket dock lijckmätigt Höglöfl. Kongel. Håff Rättens Rescript af d:n 2 Junii 1713 blifwer till spööslitande förwandlat, ock således uthräknadt, at Delinquenten kommer för brått sitt i brist af botum Corporaliter at afstraffas med 30 par spöö, a 3 slag af hwardera Paret. Ock såssom han denna sin synd ångrat, ock sig sielfwilliandes infunnet, utj den botfärdiga tankan at undergå sitt förtienta straff, samt Målsäganden sitt igiengifwet, så kan Rådstugu Rätten i hänseende därtill, med skiähl honom denna gången icke uthur staden förwisa, särdeles som han wid tiufwnaden icke wisat någon märkelig argheet, el:r hafft så stort okynne på sig, som hade han söckt stölden behålla ock der med öfwerskylla sin ondsko ock argheet. Dock lijckwäll warder han alfwarligen förmant, at wid

Ny sida

swårare straff taga sig hädaneffter för en slik wederstyggelig gierning bättre i akt. Börandes han derjemte, sedan Executionen ock det wärdsliga straffet honom öfwergådt, effter Kongel. Resolutionerne af d:n 17 Decemb: 1697 ock 19 Martij 1698 utj stadz Kyrckian at offentlig Kyrioplickt undergå.

Anno 1725 d:n 20 Decemb: : : _

För samtel. det hemmawarande Borgerskapet, som nu effter upkallandet woro församblade, uplästes Kongel.

May:ttz Nådiga förordning huru **begrafningar, som dommaren pröfwar i stillheet skola skiee**, böra förrättas, samt med hwad straff den skall beläggias, som sig deremot på något sätt förseer e:r förbryter. Daterat StocKholm d:n 27 Octob: 1725.

Aé: Det lästes upp förordning, som handlade om uppburna "giärningzöron"

Bild 1770

*Aé: Dessutom lästes en förordning, som behandlade det förhållande, att **många personer åker runt på landet och köper upp varor direkt från lantmannen** och sedan säljer varorna med vinst.*

Befallande Magistraten fördenskull, at till förekommande af en sådan osedd ock sielfwäld däröfwer hålla noga hand, Hwilket samtel. Borgerskapet alfwarsammeligen

Ny sida

Förkunnandes, at sig till rättelse ställa, så framt wederbörande på farsk giärning icke will för rätta ställas, ock med den plickt beläggias, som Lag ock Kongel. Förordningar öfwer Landthandel innehålla.

Aé: Bref från överheten lästes upp

;;; det Kongel. May:tt för godt funnet, anående **danska myntetz** emottagande ock gångbarheet, det, intill des å danska sijdan en wiss myntefoot, är worden fastställdt, ingra andra mynte Sorter utj Kongel. May:tt ock Cronans uthlagor, samt Publique Cassorna böra emottagas, än dubbla ock enkla Croner, de förre till 40 öre ock senare 20 öre smtz werde, samt 16 skillingar till 8 öre smt, men de mindre Sorter ock skilliemynt emedlertijd förbiudas i Cassorne at emottagas, som hwar ock en härmed till efterättelse länder.

Aé: Skolrektorn Nils Westerlind medgavs att hålla en "offerdag til des ringa löhns understöd" i "den instundande Juhle Högtijden".

Man beslutade också vem som skulle gå med hävarna i kyrkan fram till midsommartid.

Bild 1780

Emedan borgarne **Lars Frijs** och Hans Pärsson warit tillfyllest sina wissa åhr stadsens **Kyrkioförståndare** effter wanliga praxin ock det meddelta Extractum Protocolii d:n 24 Decemb: 1722, som ock nu anhålla därföre at blifwa ändtledigade, ock andra utj deras ställen till samma Kyrkio upbörd tillsatte; Altfördenskull fant Magistraten med Borgerskapetz samtycke rådeligast förordna en som stadigt kunde wara Kyrkiones man, ock Borgerskapet därigenom ifrån et sådant beswär hindrade blifwa, ock alt så därtill uthkorade Rådman Lars Anderson, at nästkommande Nyårsdag förstånderskapet wid Kyrckian tillträda, ock för hennes medell ock Jnkomster åhrligen så redo ock Räkning giöra, som framdeles förswarliget wara kan. Hwilken äfwenwäll påtog sig detta at effterkomman.

Som nu intet mera på detta åhret war, at antingen Borgerskapet föreställa, el:r med dem, till deras ock stadsens allmänna nytta ock fördell öfwerläggia; ty blef på wanliget sätt till den instundande Högtijden, Juhlefriden förkunnat ock uthlyst, med den allfwarsamma förmaning, det de under samma höga ferier, föra et anständigt ock Gudj behageligt lefwerne, afstå med allahanda otillbörligt wäsende, som kan förorsaka förärgelse ock öfwerdraga dem Gudz wredes hämnd ock straff, ock i des ställe af botfärdiga hiertan hembära den Nådefulla Guden låff ock taksäyelse, för den Nåd ock wällsignelse, som dem alla detta nästan framflutna åhret utj alla delar händt

Ny sida

ock wederfaret, ock det alt wid den ofellbara plickt tillgjörandes, som Lag ock Kongel. Förordningarna stadga ock påbiuda; hwarmed Magistraten ock Borgerskapet ifrån hwarandra detta åhret åthskildes.

Sålunda som föreskrefwet finnes, wara tahlat, swarat, Ransakat, befunnet, Resoluerat, slutadt, giordt ock förafskiedat; Det betyga undertecknade med Namn ock Signethe, samt stadsens wanliga Insegle undersätt. Actum, Anno, Loco et tempore Ut Supra.

Torger Brun

(Stort Sigill)

(Mindre sigill)

Jacob Strömdahl

(Sigill)

Jörgen Strömdahl

(Sigill)

N. Christianson

(Sigill)

Lars Anderson

(Sigill)

Aé: Det finns ingen saköreslängd.